

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk I

De inleiding---3

1.1. De totstandkoming van het eerste beleidsplan---3

1.2. Burger- en clientenparticipatie---4

1.3. De rollen van de actoren in het Wmo-beleid---5

1.3.1. De rol van de burger---5

1.3.2. De rol van maatschappelijke organisaties---5

1.3.3. De rol van de gemeente---6

Hoofdstuk II

Prestatieveld 1 : Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid op wijk- en buurtniveau---7

2.1. Inleiding---7

2.2. Huidige situatie---7

2.3. Huidige inzet van de gemeente binnen dit prestatieveld---8

2.4. Huidige voorzieningen op welzijnsgebied---9

2.5. Wijkgericht werken---9

2.6. Toekomstige inzet---10

2.6.1. Revitalisering van het wijkgericht werken---10

2.6.2. Project BOS---11

2.6.3. Infrastructurele projecten op het gebied van wonen, welzijn en zorg---11

2.6.3.1. Binnenhaven---12

2.6.3.2. Velsen-Noord---12

2.6.3.3. Groot Helmduin---13

2.6.3.4. Het Polderhuis---13

2.6.3.5. Het Terras---14

2.7. Uitkomsten burgerparticipatie---14

2.7.1. Aandachtspunten lopend beleid---14

2.7.2. Aandachtspunten nieuwe aanpak---15

Hoofdstuk III

Prestatieveld 2: Preventieve ondersteuning jeugd en jongeren---17

3.1. Inleiding---17

3.2. Huidige situatie---17

3.3. Huidige inzet gemeente binnen dit prestatieveld---18

3.4. Toekomstige inzet---19

3.5. Uitkomsten burgerparticipatie---20

Hoofdstuk IV

Prestatieveld 3: Informatie- en adviesfunctie---22

4.1. Inleiding---22

4.2. Het Wmo-loket---22

4.3. Loket Velsen voor Wonen, Welzijn en Zorg---23

Hoofdstuk V

Prestatieveld 4: Vrijwilligerswerk en mantelzorg---24

5.1. Inleiding---24

5.2. Deelnotitie---24 en 25

Hoofdstuk VI

Prestatieveld 5: Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een (functiebeperking) of een chronisch psychisch probleem of mensen met een psychosociaal probleem---26

6.1. Inleiding---26

6.2. Activiteiten voor doelgroepen---26

6.3. Beschikbare diensten---26

6.4 Toegankelijkheid en veiligheid openbare ruimte---27

6.5. Levensloopbestendig en aanpasbaar bouwen---27

6.6. Beleidsdoelen en actiepunten---27

Hoofdstuk VII

Prestatieveld 6: Het verlenen van voorzieningen---28

7.1. Individuele voorzieningen---28

7.2. Collectieve voorzieningen---28

Hoofdstuk VIII

Prestatieveld 7, 8 en 9: Het bieden van maatschappelijke opvang, het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg, aanpak huiselijk geweld en het bevorderen van verslavingsbeleid---30

8.1. Inleiding---30

8.2. Openbare Geestelijke Gezondheidszorg---30

8.3. Maatschappelijke Opvang/Verslavingszorg---31

8.4. Aanpak huiselijk geweld---31

8.5. Stand van zaken aanpak OGGz, MO/V en huiselijk geweld in Velsen---31

8.6. Geïntegreerde aanpak---32

8.7. Beleidsdoelen en actiepunten---32

8.7.1. Beleidsdoelen OGGz---32

8.7.2. Beleidsdoelen Maatschappelijke Opvang/Verslavingszorg---32

8.7.3. Beleidsdoelen aanpak huiselijk geweld---33

Financiële paragraaf beleidsplan---34

Bijlagen

- **Basisdocument “Welzijn Velsen in beeld 2007”---41**
- **Startnotitie “Zorg voor de toekomst”---69**
- **Notitie “Naar één één-loketfunctie”---93**
- **Notitie “Vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering 2008-2011”---101**
- **Notitie “OOGz, Maatschappelijke opvang/verslavingszorg en huiselijk geweld”---109**

HOOFDSTUK I

INLEIDING

“Iedereen voelt zich thuis in Velsen” is ons motto op het gebied van de Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Mensen voelen zich thuis als ze zich op hun gemak voelen, als ze zich deel voelen van de samenleving op een wijze die bij ze past. De afgelopen decenia heeft er een individualisering plaatsgevonden in de samenleving. Mensen zijn redzaam en mondig. Diezelfde samenleving stelt ook eisen aan de burgers, mensen worden geacht te werken of vrijwilligerswerk te doen, de samenleving is dynamisch, prestatiegericht, ontwikkelingen gaan snel (vooral ook technologische ontwikkelingen) en dat vergt veel van mensen.

De gemeenschappelijke factor; de samenleving, dat wat mensen bindt en waar ze hun steentje aan bijdragen, de sociale cohesie, daar zetten wij op in. De nadruk ligt op de versterking van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving en de bevordering van de sociale cohesie.

De Wmo heeft als doel dat iedereen meedoet in de samenleving, het beleid is gericht op een samenleving waarin het mogelijk is om mee te doen, mensen die niet op eigen kracht kunnen deelnemen, wordt ondersteuning geboden met als perspectief op eigen kracht te participeren in de samenleving.

Met ingang van 1 januari 2007 is de Wmo in werking getreden. De wet is vervanging voor de Welzijnswet en de Wet voorzieningen gehandicapten waar de gemeente al verantwoordelijk voor was. In die zin is de Wmo niet nieuw. De wet is aangevuld met onderdelen van de AWBZ. In de eerste fase hulp bij het huishouden en ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorg. Of er nog meer wordt toegevoegd aan de Wmo is op dit moment niet bekend, dit is afhankelijk van besluitvorming van het nieuwe kabinet.

In de Wmo is een aantal beleidsvelden samengebracht met als perspectief meer mogelijkheden voor gemeenten om een samenhangend, integraal beleid te ontwikkelen dat aansluit bij de behoefte, vragen en problemen in de gemeente.

In de wet is opgenomen dat de gemeente een meerjarenbeleidsplan maatschappelijke ondersteuning (2008-2011) voor 1 januari 2008, moet vaststellen.

Dit plan omvat de negen prestatievelden zoals die in de wet staan.

Jaarlijks wordt verslag uitgebracht over de prestaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning.

1.1. Tot standkoming eerste beleidsplan

Bij het ontwikkelen van beleid vinden we het belangrijk kennis, ervaring en opvattingen te horen en mee te nemen van enerzijds maatschappelijke organisaties en anderzijds van burgers en belanghebbenden. Beide partijen hebben een eigen rol in het veld. De ontwikkeling van het eerste beleidsplan maatschappelijke ondersteuning is gezien als een interactief proces.

In de voorbereiding zijn bijeenkomsten georganiseerd. Op basis van vier thema's zijn eerst experts (maatschappelijke organisaties die professioneel aanbod leveren op het terrein van maatschappelijke ondersteuning) bevraagd op de thema's. Vervolgens zijn dillemmadebatten gehouden om de meningen van burgers, belanghebbenden en klanten te horen over deze thema's. De diverse deelnemers van deze bijeenkomsten hebben actief meegedaan en bouwstenen aangedragen voor dit beleidsplan. Van alle bijeenkomsten zijn verslagen gemaakt. Een weergave van de bijdrage is verwerkt in deze notitie.

Een algemene conclusie is dat er veel goed gaat en is in Velsen. Aanbod zou meer aan elkaar verbonden kunnen worden en de informatie daarover zou beter kunnen.

Gewaardeerd wordt het feit dat Velsen bestaat uit verschillende kernen en dat er wijkgericht wordt gewerkt, dat bevordert de sociale cohesie in de kernen.

Een dankzegging aan alle deelnemers is op zijn plaats. De vele, vaak heel praktische, suggesties helpen om het beleid en de uitvoering daarvan te ontwikkelen.

In de bijeenkomsten werd ook duidelijk dat iedereen, burgers en maatschappelijke organisaties, zorg heeft voor kwetsbare mensen. Gezocht werd naar mogelijkheden om meer preventief te werken en te zorgen dat mensen niet in een problematische situatie en een hulpverleningscircuit terecht komen. Het dilemma van de grens tussen privacy en bemoeienis kwam daarbij op tafel. Als mensen hulp nodig hebben, is die hulp te krijgen, die moet wel aansluiten bij wat mensen nodig hebben. Er zijn echter mensen die niet om hulp vragen omdat ze dat niet willen of omdat ze dat niet kunnen.

Het Wmo-beleid zien we als een dynamisch gebeuren, jaarlijks wordt geëvalueerd hoe de agendapunten zijn uitgewerkt, waar het beleid bijgestuurd moet worden en wat de agendapunten voor het daarop volgende jaar zijn.

Een prestatiegerichte aanpak is het uitgangspunt, helder moet zijn wat de inspanning als resultaat oplevert. Er is echter tijd nodig om prestatie gerichte indicatoren te ontwikkelen. Steeds zal daarbij de inbreng van Wmo-actoren een belangrijke rol spelen. Dan gaat het om de Wmo-raad, de wijkplatforms en actoren in wijkgericht werken en maatschappelijke organisaties die invulling geven aan de Wmo-prestatievelden.

Daar waar nodig en nuttig is zal onderzoek gedaan worden. Op dit moment is weer een leefbaarheidsmonitor uitgezet. De resultaten daarvan verwachten we halverwege dit jaar. Zodra dat mogelijk is worden de resultaten verwerkt in het Wmo-beleid.

Daar waar noodzakelijk is, of een meerwaarde aanwezig is zal met andere gemeenten worden samengewerkt. Met de gemeenten in de regio IJmond is de hulp bij het huishouden gezamenlijk aanbesteed. Onderzocht wordt om gezamenlijk de aanbesteding van indicatiestellingen en hulpmiddelen te doen.

1.2. Burger- en cliëntenparticipatie

Participatie speelt binnen de Wmo op verschillende manieren een rol:

- het doel van de wet is meedoen in de samenleving, voor iedereen, ook voor kwetsbare burgers;
- betrokkenheid van burgers en maatschappelijke organisaties bij het ontwikkelen van beleid op het gebied van maatschappelijke ondersteuning
- cliëntparticipatie, hierbij staat de belangenbehartiging van vragers en gebruikers van voorzieningen centraal.

Meedoen is het doel, en beleidsinspanningen zijn gericht op realisatie van dit doel. Onze inspanning is gericht op een goede communicatie met burgers en die te betrekken bij het gemeentelijk beleid.

In de wet is opgenomen dat burgers en belanghebbenden, dit zijn zowel maatschappelijke organisaties die iets bieden als ook cliënten en gebruikers van voorzieningen, betrokken worden bij voorbereiding van het beleid. In 2006 is een Wmo-raad geformeerd. Deze Wmo-raad in oprichting fungeerde als klankbordgroep en voorzag de gemeentelijke projectgroep en het college van adviezen op aanpak van de invoering van de Wmo.

Er werd advies uitgebracht over de verordening op de individuele voorzieningen en het besluit op de verstrekkingen. Inmiddels is de Wmo-raad formeel geïnstalleerd als adviescommissie aan het college. Dit betekent dat het college op zaken die betrekking hebben op het beleid op het vlak van maatschappelijke ondersteuning advies vraagt aan de wmo-raad.

Om de burgers en maatschappelijke organisaties te betrekken bij het gemeentelijk beleid en gebruik te maken van de kennis en ideeën die daar leven wordt wijkgericht gewerkt. Daardoor wordt een gezamenlijke inspanning geleverd om de woon- en leefomgeving zo optimaal mogelijk te maken en aan te sluiten bij de behoefte van mensen die wonen in de tien kernen van de gemeente.

Cliënten moeten invloed kunnen hebben op de zorg die ze afnemen. Organisaties die zorg of voorzieningen leveren zijn wettelijk verplicht om cliëntenraden in te stellen.

1.3. De rollen van de actoren in het Wmo-beleid

1.3.1. De rol van de burger

De gemeente Velsen bestaat uit tien kernen en die tien kernen bestaan uit inwoners met diverse achtergronden. De gemiddelde Velsenaar is actief, dit uit zich in het feit dat de meeste mensen werken en zich daarnaast op een andere manier actief inzetten voor de samenleving. De burgers dragen elk op hun eigen manier bij aan hun omgeving en de samenleving. Via de wijkplatforms kunnen de vragen, behoeften en problemen van mensen in de wijk die met de leefbaarheid te maken hebben gesignaleerd worden.

1.3.2. De rol van maatschappelijke organisaties

Uitvoering van het beleid wordt nadrukkelijk overgelaten aan maatschappelijke organisaties. In een aantal gevallen worden ze daartoe gefinancierd door de gemeente (of door andere overheden).

De gemeente wil een samenhangend beleid realiseren dat helder is voor de (beoogde) gebruikers, die moeten weten waar ze terecht kunnen en welke diensten/hulp ze kunnen verwachten. Daartoe neemt de gemeente indien nodig het initiatief om te zorgen dat het aanbod van de organisaties duidelijk is voor beoogde gebruikers en dat het op elkaar aansluit.

Uitgangspunt is dat de gemeente duidelijk aangeeft aan maatschappelijke organisaties welke beleidsdoelstellingen gerealiseerd moeten worden en welke bijdragen daartoe worden verwacht van de organisaties. Meer dan voorheen streeft de gemeente er naar om de regisserende rol te vervullen. Met welzijnsorganisaties die met hun aanbod (mede) invulling geven aan onderdelen uit enkele Wmo-prestatievelden zullen nog duidelijker afspraken gemaakt worden over de levering van concrete producten/activiteiten en het bereiken van tastbare resultaten binnen dit prestatieveld.

De in 2007 lopende pilot, waarbij getracht wordt om de subsidierelatie met enkele welzijnsorganisaties vanaf 2008 in te richten volgens de stappen van de zogenaamde ‘beleidsgestuurde contractfinanciering’, vormt hierbij een impuls. De pilot moet er toe leiden dat de betrokken organisaties op basis van concrete opdrachten vanaf 2008 een welzijnsaanbod realiseren dat meer resultaat- en vraaggericht is.

Overigens spelen ook niet door de overheid gefinancierde organisaties een belangrijke rol in de Velsense samenleving. Bedrijven spelen een rol als het gaat om de ontwikkeling en instandhouden van een evenwichtige lokale samenleving. Daarnaast is het bedrijfsleven zich steeds meer bewust van zijn maatschappelijke verantwoordelijkheid, dit uit zich in de sponsoring van activiteiten of inzet van vrijwilligers. Ze dragen op verschillende manieren bij aan maatschappelijke projecten, zoals het project “Mooi zo, goed Zo” waarin bedrijven, welzijnswerk en gemeente gezamenlijk een aantal speel- en ontmoetingsplekken hebben gerealiseerd

1.3.3. De rol van de gemeente

Wij willen weten wat zich in de samenleving afspeelt en zorgdragen voor oplossing van maatschappelijke vraagstukken. Het beleid moet leiden tot ondersteuning van de burger zodat die in staat is te participeren in de samenleving en de oplossing van problemen. Daartoe wordt een pakket aan voorzieningen in stand gehouden. Wij willen partijen bij elkaar brengen en proberen bruggen te slaan als dat nodig is om zaken meer aan elkaar te verbinden. De Wmo geeft ons meer mogelijkheden, doordat er een rechtstreekse verantwoordelijkheid is in de financiering van (onderdelen van) zorg. We willen ontwikkelingen verbinden en daar nodig is faciliteren en ondersteunen.

Vernieuwing van wijkgericht werken, intensivering van de welzijnsaspecten daarin, is een prioriteit. Daarmee beogen we meer gebruik te maken van de “ogen en oren” van de wijk en het aanbod meer vraaggericht te maken. Een intensievere samenwerking tussen de verschillende partijen in de wijk moet leiden tot een meer samenhangende aanpak die aansluit bij behoeften in de wijk. Natuurlijk blijven er altijd voorzieningen die zo specifiek zijn dat ze op een ander niveau aangeboden worden, de kunst zal zijn om die toch zo veel mogelijk te verbinden aan datgene wat in de wijk gebeurt.

In deze notitie wordt uiteen gezet welk beleid beoogd wordt op de negen presatievelden en wat de agendapunten zijn voor de komende jaren.

HOOFDSTUK II

PRESTATIEVELD 1

Het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid op wijk- en buurtniveau

2.1. Inleiding

Op basis van dit prestatieveld heeft de gemeente een verantwoordelijkheid als het gaat om het leveren van bijdragen aan het tot stand brengen en in stand houden van een goed en prettig leefbare omgeving. Aangetekend dient hierbij overigens te worden dat ‘leefbaar’ een subjectieve term is. Burgers hebben niet allemaal dezelfde beleving van dit begrip. Wat er verstaan wordt onder ‘goed en prettig leven’ verschilt van mens tot mens. Desondanks mag worden aangenomen dat de sociale woonomgeving een belangrijk aspect van leefbaarheid vormt. Hierbij gaat het vooral over dingen als: omgang met en het ontmoeten van buurtbewoners, sociale contacten, betrokkenheid, zich thuis voelen. Daarnaast speelt de fysieke woonomgeving natuurlijk ook een rol. Daarbij betreft het onder meer zaken als de kwaliteit van huisvesting en openbare ruimte, het aanwezige winkelaanbod, nabijheid van zorg- en welzijnsvoorzieningen en dergelijke. Ook de ervaren veiligheid is een factor die mede bepalend is voor de leefbaarheid.

2.2. Huidige situatie

De meest recente informatie over hoe de inwoners van Velsen aankijken tegen de leefbaarheid van hun omgeving, is afkomstig uit de ‘Leefbaarheidsmonitor 2004’. Daaruit onder meer de volgende gegevens:

	Kerncijfers ‘sociale kwaliteit’		Kerncijfer ‘evaluatie buurt’	
	2004	2002	2004	2002
Santpoort N.	6,9	6,8	8,9	8,6
Santpoort Z.	6,9	6,8	8,9	8,6
Velserbroek	6,3	6,2	8,1	7,9
Driehuis/Velsen Z.	6,9	6,8	8,9	8,6
Velsen N.	5,7	5,7	7,3	7,2
IJmuiden (N. + Z.)	6,3	6,3	8,2	8,0
IJmuiden W.	6,2	6,4	8,1	7,8
Zee-/Duinwijk	6,0	5,6	7,8	7,4
Velsen totaal	6,4	6,3	8,2	8,0

Bij het hier gehanteerde begrip ‘sociale kwaliteit’ gaat het om de waardering voor de wijze waarop mensen met elkaar omgaan. Wat betreft de ‘evaluatie van de buurt’: de cijfers hierbij weerspiegelen de mate waarin men zich prettig en thuis voelt in de buurt waar men woont. In genoemde ‘Leefbaarheidsmonitor’ wordt ook aandacht besteed aan andere factoren die mede bepalend zijn voor de leefbaarheid, zoals de woonomgeving, de ervaren kwaliteit van de woningen en de ervaren veiligheid. Ook op deze aspecten zijn de waarderingsscores voor Velsen behoorlijk:

- a. Ervaren kwaliteit van de woningen: gemiddeld 7,8 voor de gemeente als geheel. Dit cijfer is gebaseerd op de waardering voor de staat van onderhoud, de grootte, de indeling en de sfeer die een woning uitademt;

- b. woonomgeving: gemiddeld 7,6 voor de gemeente als geheel. Het cijfer geeft weer hoe men de woonomgeving in het algemeen ervaart;
- c. ervaren veiligheid: gemiddeld 75% van de bevolking voelt zich veilig binnen de gemeente. Deze uitkomst is gebaseerd op de vraag in hoeverre bewoners vaak/soms/zelden plekken binnen de gemeente mijden omdat die als onveilig worden ervaren;

Uit deze cijfers kan worden geconcludeerd dat dit prestatieveld, althans volgens de geënquêteerden, gemeentebreed een ruime voldoende scoort, en dat er ten opzichte van een eerdere meting sprake is van een lichte verbetering. Diverse invloeden dragen natuurlijk tot deze uitkomsten bij. De gemeente is slechts één van de actoren van wie de handelingen effect kunnen hebben op de leefbaarheid.

De gemeenteraad is overigens voornemens om meer op prestaties te gaan sturen. Zij wil daartoe in haar begroting resultaat-indicatoren opnemen, aan de hand waarvan na afloop van een begrotingsjaar kan worden nagegaan of de ingezette middelen op een bepaald terrein het gewenste effect sorteren. Ook voor het begrip ‘leefbaarheid’ dienen dan dergelijke resultaat-indicatoren te worden geformuleerd.

2.3. Huidige inzet van de gemeente binnen prestatieveld 1

De gemeente Velsen hanteerde reeds voor de invoering van de WMO de volgende beleidsuitgangspunten en doelstellingen welke een relatie hebben met aspecten van prestatieveld 1.

- Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor leefbaarheid en sociale samenhang in de eigen leefomgeving, hoewel de redenering ook omgedraaid kan worden: leefbaarheid en sociale samenhang leiden tot een veilig gevoel.
- Wijkvoorzieningen: voor elke kern is het van belang een plek te hebben waar mensen elkaar kunnen ontmoeten en waar buurtgerichte activiteiten plaats kunnen vinden; het aanbod moet aansluiten bij de vraag en behoefte van de bewoners. Via deze activiteiten waarbinnen ontmoeting een belangrijke plaats inneemt, wordt aan mensen de mogelijkheid geboden om sociale contacten te hebben. Activiteiten dienen met name ook open te staan voor mensen die niet op eigen kracht deel uit kunnen maken van sociale netwerken. Verder is van belang dat de wijkvoorzieningen open staan voor alle wijkbewoners van jong tot oud en dat generaties elkaar ontmoeten. Als mensen elkaar kennen en contact hebben, voelen ze zich prettiger en veiliger. Het is dan makkelijker elkaar aan te spreken, ook op zaken die niet lekker lopen en om dingen te accepteren.
- Voorzieningen op het gebied van wonen, zorg en welzijn worden, indien gewenst, aan elkaar gekoppeld om te zorgen dat een samenhangend aanbod wordt georganiseerd dat fysiek makkelijk bereikbaar is voor iedereen in de buurt. Mensen moeten, zo lang ze dat willen en zo lang dat mogelijk is, kunnen blijven wonen in de eigen omgeving. Dit geldt zowel voor ouderen als voor mensen met beperkingen (lichamelijk of geestelijk).
- De gemeente tracht het centraal geregeld ondersteuningsaanbod van vrijwilligers en mantelzorgers ook op decentraal niveau beschikbaar te stellen en zo dicht mogelijk in de buurt te brengen van mensen die het nodig hebben.
- Bij ingrepen in de openbare ruimte wordt rekening gehouden met het feit dat een uitnodigende omgeving die ruimte biedt voor ontmoeting een bijdrage levert aan de sociale infrastructuur.
- Jaarlijks wordt in een speelplan beschreven welke speelplekken/terreinen worden aangelegd of voor onderhoud in aanmerking komen .

Hoewel er, zoals gezegd, meer actoren zijn die een rol spelen bij de uitwerking van het voorgaande, levert ook de gemeente daaraan concrete bijdragen, onder andere via haar welzijnsbeleid.

2.4. Huidige voorzieningen op welzijnsgebied

Van oudsher zet de gemeente behoorlijk in op welzijnswerk. In (bijna) alle tien kernen van de gemeente bevinden zich accommodaties, waarbinnen wijkgerichte voorzieningen op het gebied van ontmoeting, recreatie en vorming/educatie worden geboden. Daarbij zijn de voorzieningen binnen de zogenaamde ‘basisaccommodaties’ in beginsel algemeen van aard: er is een aanbod voor alle leeftijdscategorieën. ‘Wijksteunpunten’ hebben een vergelijkbaar aanbod, maar richten zich met name op ouderen vanaf 55 jaar.

Deze laatste accommodaties zijn in de praktijk vaak verbonden aan verzorgingshuizen of bevinden zich in de nabijheid van wooncomplexen, waar senioren zelfstandig wonen en de eventueel benodigde zorg aan huis krijgen geleverd. Aldus wordt gestalte gegeven aan het combineren van wonen, welzijn en zorg. Ook activiteiten op het gebied van signalering, hulp en ondersteuning worden op beperkte schaal in of vanuit wijksteunpunten georganiseerd. Zowel de basisaccommodaties als de wijksteunpunten trachten in toenemende mate het aanbod toegankelijk te maken voor mensen met lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen.

Overigens zijn er ook activiteiten die niet per se aan accommodaties zijn gebonden.

Het basisdocument ‘Welzijn Velsen in beeld 2007’ (bijlage) geeft een overzicht van het totale door de gemeente gesubsidieerde welzijnsaanbod voorzover dat relevant is voor de WMO. Ook welzijnsvoorzieningen waarbij het gezien hun aard en de doelgroep meer voor de hand ligt om die bovenwijks aan te bieden, worden daarin vermeld.

2.5. Wijkgericht werken

Reeds in de tweede helft van de negentiger jaren van de vorige eeuw heeft de gemeente ervoor gekozen om wijkgericht te werken. Sindsdien is de gemeente opgedeeld in tien wijken of kernen: Santpoort-Zuid, Santpoort-Noord, Velsbroek, Driehuis, Velsen-Zuid, IJmuiden-Zuid, IJmuiden-Noord, IJmuiden-West, Zee-en Duinwijk, Velsen-Noord.

In alle kernen zijn wijkplatforms. Deze vervullen binnen het wijkgericht werken een centrale rol: via deze platforms fungeren bewoners voor de gemeente als ‘ogen en oren’ in een wijk en als ervaringsdeskundigen.

Vooraf bij zaken als beheer van de openbare ruimte en ingrepen/aanpassingen in de fysieke infrastructuur, zaken die nadrukkelijk mede bepalend zijn voor de leefbaarheid van een wijk, worden de wijkplatforms betrokken. Geregeld geven zij op dat vlak adviezen. Dat is ook het geval bij het nemen van maatregelen om de veiligheid, zoals die in de wijken wordt ervaren, te vergroten. Op buurtniveau uitgevoerde preventieprojecten kunnen in dit verband eveneens worden genoemd als succesvolle bijdragen in het vergroten van het veiligheidsgevoel.

Het beheer en het onderhoud van de openbare ruimte heeft de gemeente wijkgericht georganiseerd. Zo is er voor elke wijk een wijkbeheerder actief die zaken coördineert. Daarnaast is er een goed functionerend klachtenmeldpunt dat in de praktijk ook zorgt voor het snel afhandelen en verhelpen van de klachten.

Kortom, uit het voorgaande kan worden afgeleid dat de gemeente Velsen met betrekking tot de taken die zij vanuit prestatieveld 1 dient te vervullen, bepaald niet op het nulpunt begint. Dingen die op dat vlak zijn bereikt, mede dankzij de inzet van de gemeente, worden ook gewaardeerd, zo bleek uit de volgende opmerkingen tijdens de ‘expertmeeting’, het gesprek

met professionele organisaties in het kader van de burgerparticipatie-ronde over het thema leefbaarheid en sociale samenhang (februari 2007):

- de wijkindeling in Velsen is positief voor de leefbaarheid; het geeft meer een dorpsfeer. De kleinschaligheid geeft een gevoel van verbondenheid, de zorg is dichtbij en geeft een zekere mate van (sociale) zekerheid. Integratie is mogelijk in Velsen, ook voor specifieke groepen. Overigens hebben burgers hierbij ook een eigen verantwoordelijkheid;
- wijkgericht werken is een goed begin om te zien wat organisaties voor elkaar kunnen betekenen en hoe ze samen kunnen werken. Vooral de samenwerking tussen welzijns- en GGZ-organisaties, onder meer tot uitdrukking komend in het samenwerkingsverband 'Welzijnskwartier', huiskamerproject 'De Drempel' en het 'Team Integrale Zorg (TIZ)', loopt goed;
- de algemene voorzieningen dragen duidelijk bij aan leefbaarheid en samenhang

2.6. Toekomstige inzet

Er is geen reden om dingen die goed gaan, te veranderen. Dat neemt niet weg dat er, op basis van de behoefte en de vraag van de burgers, wel degelijk naar wordt gestreefd om, waar nodig, verbeteringen aan te brengen. Al voor 1 januari 2007, de datum waarop de WMO van kracht werd, zijn daarom op een aantal terreinen dingen in gang gezet.

2.6.1. Revitalisering van het wijkgericht werken

Zo worden voorbereidingen getroffen voor een 'doorstart' van wijkgericht werken. Hierbij wordt een nieuwe opzet gehanteerd, waarbij ook de sociale component duidelijk een plaats krijgt. Doel hierbij is om te komen tot een 'schoon, heel, veilig en sociaal' Velsen. Zoals vermeld beperkt de bemoeienis van wijkbewoners, vertegenwoordigd via hun wijkplatforms, zich in de huidige praktijk vooral tot zaken die de fysieke woonomgeving en veiligheid betreffen. In de nieuwe situatie is het streven erop gericht om de 'ogen en oren'-functies van de bewoners nog beter te benutten en hun betrokkenheid bij beheer en ontwikkeling van hun wijk verder te stimuleren.

De platforms blijven bestaan maar getracht wordt om daarnaast andere vormen van burgerparticipatie op wijkniveau van de grond te krijgen. Ook wordt gedacht aan beschikbaarstelling van budgetten waarmee op incidentele basis eigen bewonersinitiatieven kunnen worden gestimuleerd.

Meer nog dan vroeger dienen actoren in de wijken zoals gemeente, politie, woningcorporaties en welzijnsorganisaties nauw met elkaar samen te werken. Die samenwerking zou uit moeten monden in wijkplannen per wijk waarin ieders inzet wordt beschreven. Bewonersparticipatie dient daarin nadrukkelijk te zijn opgenomen.

Het besluitvormingstraject over de nieuwe wijze van werken is bijna afgerond. In 2007 wordt een pilot gestart in twee wijken. Daarin zal worden getracht om uitwerking te geven aan deze nieuwe manier van wijkgericht werken.

Agenda: een nieuwe manier van wijkgericht werken in 2 pilot-wijken uitvoeren en op basis van de evaluatie verder uitwerken. In de 2 pilot-wijken wordt een wijkplan gemaakt, dit wijkplan bevat de agenda van de inzet en activiteiten van de diverse actoren in relatie tot de vraag en behoefte van de wijk.

Doelstellingen bij deze nieuwe manier van wijkgericht werken:

- verbeteren van de dienstverlening van de actoren van het wijkgericht werken aan bewoners en andere gebruikers van de wijk;
- verbeteren van de samenwerking en afstemming tussen de actoren van het wijkgericht werken;
- stimuleren van de betrokkenheid van burgers op de leefbaarheid en veiligheid alsook de ontwikkeling en het (sociaal) beheer van hun wijk;
- opstellen en bewaken van prestatieafspraken waarbij de actoren elkaar kunnen aanspreken op het niet nakomen van afspraken;
- verbeteren van de woonomgeving en van de sociale leefomstandigheden van de burgers;
- het versterken van de relatie tussen burgers en de organisaties die in een wijk actief zijn

Een meer 'smart' geformuleerde opsomming van te bereiken resultaten, is in dit stadium niet mogelijk.

2.6.2. Project BOS

De gemeente wil financiële middelen beschikbaar gaan stellen in het kader van het project 'Buurt, Onderwijs en Sport (BOS)'. Zij wil daarmee initiatieven vanuit onder andere bestaande sportverenigingen, onderwijs en welzijnsinstellingen ondersteunen en faciliteren. Het dient dan wél te gaan om vraaggerichte sport- en bewegingsactiviteiten op wijkniveau die een positief effect kunnen hebben op onder meer het verkleinen van achterstanden bij/de sociale integratie van jeugdigen en het verminderen van overlast in de wijken. Sport en bewegen wordt hierbij dus nadrukkelijk ingezet als middel om, naast andere doelstellingen, de leefbaarheid en sociale samenhang in de wijken te bevorderen.

Agenda: in het kader van het BOS-project zullen, vanaf de tweede helft van 2007, initiatieven en projecten op het gebied van sport/ bewegen die (onder andere) een positief effect hebben op de sociale samenhang en leefbaarheid van wijken financieel worden ondersteund.

De volgende aanbevelingen worden gedaan:

- maatschappelijke organisaties zetten beroepskrachten en vrijwilligers meer in bij sportactiviteiten voor de jeugd. Sportactiviteiten dienen aan te sluiten bij de jeugd. De gemeente stelt hiervoor prestatieafspraken op met de aanbieder(s);
- maatschappelijke organisaties leggen het accent meer op sport- en spelactiviteiten in aandachtsgebieden. De activiteit 'Spel in de buurt' van de SWV, wordt al ingezet voor jeugdigen tot 16 jaar in Velsbroek, maar zou ook in Velsen-Noord moeten worden ingezet;
- Jongerenwerkers worden meer ingezet op sport- en spelactiviteiten

2.6.3. Infrastructurele projecten op het gebied van wonen, welzijn en zorg

Het betreft hier projecten waarbij het accent ligt op de ontwikkeling en verbetering van (onderdelen van) de fysieke infrastructuur binnen wijken; gelijktijdig wordt in deze projecten de sociale wijkinfrastructuur verbeterd en worden functies zoveel mogelijk aan elkaar gekoppeld zodat er een versterking plaats vindt. Overigens verkeren enkele van deze projecten nog, geheel of op onderdelen, in het 'tekentafelstadium' en heeft er nog niet in alle

gevallen besluitvorming plaats gevonden. Het betreft in die gevallen dan ook slechts beschrijvingen van beleidsvoornemens.

2.6.3.1 Binnenhaven

Op het terrein van het voormalige Kennemer Gasthuis (KG) wordt in het kader van het plan 'De Binnenhaven' een woonservice-gebied, een cluster van wonen-welzijn- en zorgfuncties, ontwikkeld. Naast een woningaanbod voor diverse leeftijdscategorieën en doelgroepen, komen er welzijns- en zorgvoorzieningen, onder meer bedoeld voor zelfstandig wonende senioren en mensen met beperkingen. Het is de bedoeling dat de welzijnsfuncties die nu zijn ondergebracht in basisaccommodatie 'De Spil' en wijksteunpunt 'De Delta' hier worden gehuisvest in een multifunctionele accommodatie. Onderzocht wordt nog of ook het WMO-loket hierin kan worden ondergebracht en of zo'n stap een verbetering van de dienstverlening op kan leveren. Uitvoering van dit plan kan zonder meer worden beschouwd als een kwaliteitsimpuls voor wat betreft de leefbaarheid van IJmuiden-Zuid en -Noord. Overigens is Zorgbalans de opdrachtgever voor de te bouwen zorg- en welzijnsaccommodaties en toekomstig verhuurder hiervan. De gemeente zal, via haar subsidieverlening aan organisaties die kiezen voor huisvesting op het KG-terrein, indirect als huurder optreden.

Agenda: ontwikkeling van een wonen-welzijn-zorg-cluster op het voormalige KG-terrein waarbij, zo is het streven, vanaf 2009/2010 functies op het gebied van wonen, welzijn en zorg zijn samen gebracht. De directe betrokkenheid van de gemeente bij dit project komt vooral tot uitdrukking in de planmatige en juridische toetsing. Verder tracht zij vanuit haar WMO-regierol waar nodig bij te dragen tot bespoediging van de voortgang van het proces.

Het 'smart' formuleren van specifieke doelstellingen van gemeentelijk beleid die met het plan 'Binnenhaven' worden nagestreefd, is lastig omdat de invloed van de gemeente bij de realisatie van dit project beperkt is. In het algemeen kan met betrekking tot prestatieveld 1 worden gesteld dat het project 'Binnenhaven' zal leiden tot:

Een brede, laagdrempelige, moderne, overzichtelijke multifunctionele accommodatie (mfa) waar burgers terecht kunnen voor welzijns- en zorgfuncties. Meer dan voorheen kan deze mfa functioneren als centrum van waaruit activiteiten worden georganiseerd die een positief effect kunnen hebben op de sociale cohesie van IJmuiden –Noord en – Zuid.

De doelstellingen voor het welzijnswerk die vanuit de mfa worden nagestreefd, worden voor de komende jaren via de systematiek van beleidsgestuurde contractfinanciering geformuleerd.

2.6.3.2 Velsen-Noord

Binnen het project 'Frisse Wind in Velsen-Noord', wordt ingezet op ingrepen in de fysieke infrastructuur door het verbeteren van de bestaande woonomgeving en het bouwen van een multifunctionele accommodatie voor onderwijs- en welzijnsdoeleinden. Daarnaast wordt ook geïnvesteerd in verbeteringen van de sociale infrastructuur. Daartoe wordt een sociaal wijkplan opgesteld dat met name is gericht op versterking van de sociale cohesie binnen de wijk, het bieden van zinvolle tijdsbesteding aan de jeugd en het voorkomen/bestrijden van jeugdoverlast.

Er dient ten aanzien van dit project ook gedachtenvorming plaats te vinden over de vraag of de geplande multifunctionele accommodatie onderdak kan bieden aan (een deel van?) de welzijnsfuncties die nu zijn onder gebracht in de zeer dicht bij elkaar gelegen accommodaties

‘De Mel’ (basisaccommodatie), ‘Watervliet’ en ‘De Schulpen’ (de laatste twee zijn wijksteunpunten).

Agenda: het doen van investeringen in zowel de fysieke als de sociale infrastructuur ten einde de leefbaarheid in Velsen-noord te vergroten.

Actiepunten die passen binnen prestatieveld 1:

- verschillende groepen ontwikkelen meer onderlinge activiteiten op wijk-, buurt en straat niveau: doel is om zoveel mogelijk mensen zich thuis te laten voelen;
- er wordt een sociaal wijkplan opgesteld om structuur te geven aan een wijkgerichte aanpak van versterking van de sociale cohesie;
- jongeren moeten passende en zinvolle activiteiten, als invulling van hun (vrije) tijd krijgen aangeboden;

2.6.3.3. Groot Helmduin

In het kader van het project ‘Groot Helmduin’ wordt de ontwikkeling voorbereid van een multifunctionele accommodatie (mfa) als bijdrage aan de revitalisering van Zee- en Duinwijk. Vanuit deze accommodatie, waaraan een centrale functie is toebedeeld, zal een kwalitatief hoogwaardig aanbod van voorzieningen en activiteiten worden geboden voor alle leeftijdsgroepen uit de wijk. Daarbij gaat het om activiteiten op het gebied van onderwijs, kinderopvang en welzijn. Door deze geconcentreerd, goed geoutilleerd, goed bereikbaar en toegankelijk aan te bieden, kunnen ontplooiingsmogelijkheden van en de sociale binding tussen inwoners sterk worden bevorderd. De leefbaarheid van de wijk wordt daardoor positief beïnvloed.

Het is de bedoeling om de welzijnsvoorzieningen die nu vanuit basisaccommodatie ‘De Dwarsligger’ worden aangeboden, in ieder geval in de mfa onder te brengen. In hoeverre het welzijnsaanbod van de wijksteunpunten ‘De Moerberg’ en ‘Zeewijk’ op termijn eveneens in Groot Helmduin wordt gehuisvest, is nog onderwerp van discussie en onderzoek.

Agenda: ontwikkeling van een mfa in Zee- en Duinwijk met daarin onder meer een breed welzijnsaanbod als bijdrage aan de versterking van de sociale cohesie en leefbaarheid in de wijk

Met betrekking tot prestatieveld 1 zijn enkele specifieke doelstellingen geformuleerd waaraan de mfa moet bijdragen:

- het op een uitnodigende en aantrekkelijke wijze ruimte bieden aan de dagelijkse ontmoeting van mensen van alle leeftijden en doelgroepen, ter bevordering van de sociale binding van de inwoners en de leefbaarheid van Zee-/Duinwijk.
- Het dagelijks bieden van een uitgebreid programma van vormende en educatieve activiteiten, waaraan wijkbewoners van alle leeftijden en doelgroepen actief en meer passief kunnen deelnemen.

Eén en ander dient in het vervolg van het traject nader te worden geconcretiseerd.

2.6.3.4. Het Polderhuis

Het voornemen bestaat om in Velsersbroek een volwaardige basisaccommodatie te ontwikkelen en daarmee het welzijnsaanbod steviger te verankeren als bijdrage aan de leefbaarheid van de wijk. ‘Het Polderhuis’ is daarvoor het meest geschikt. Er zijn mogelijkheden om het gebouw en het beheer ervan aan te passen, zodat meer wordt aangesloten bij de vraag en de behoefte van de wijkbewoners op welzijnsgebied.

Bouwkundige ingrepen zijn daarbij onvermijdelijk onder meer om het onderscheid tussen sport- en welzijnsfuncties duidelijk te markeren en de basisaccommodatie-functie van ‘het Polderhuis’ duidelijker te benadrukken. De plannen zijn nog niet uitgekristalliseerd.

Agenda: inrichten van ‘het Polderhuis’ ten behoeve van de functies van een basisaccommodatie voor Velsbroek.

2.6.3.5. Het Terras

Door het afbranden van ‘het Terras’ in maart 2007, is de noodzaak om de reeds bestaande nieuwbouwplannen zo snel mogelijk ten uitvoer te brengen toegenomen. Als deze zijn voltooid heeft Santpoort-Noord weer de beschikking over een basisaccommodatie als centraal punt in de wijk van waaruit een welzijnsaanbod plaats kan vinden als bijdrage in de sociale cohesie en leefbaarheid van de wijk. Het is daarbij de bedoeling dat ook jeugdactiviteiten van ‘Stichting Jeugd en Jongerenbelangen’ die nu tijdelijk zijn ondergebracht in basisaccommodatie ‘de Driehoek’ in Driehuis, in de nieuwbouw onderdak krijgen. De activiteiten van ‘Stichting het Terras’ worden tijdelijk ondergebracht in de IJmond MTS (Nova-college) totdat nieuwbouw is gerealiseerd.

Agenda: nieuwbouw basisaccommodatie ‘het Terras’ in Santpoort-noord.

2.7. Uitkomsten burgerparticipatie

Gemeenten zijn verplicht om hun burgers op één of andere wijze te betrekken bij de ontwikkeling van het Wmo-beleid voor de periode 2007-2011. Gedurende de periode vanaf februari tot en met mei 2007, heeft de gemeente derhalve gesprekken gevoerd met burgers van Velsen. Gesproken is zowel met vertegenwoordigers van professionele organisaties, reeds nu of eventueel in de toekomst betrokken bij de uitvoering van onderdelen van het gemeentelijk Wmo-beleid, als met ‘gewone’ burgers of hun vertegenwoordigers. Uit de twee gesprekken die met betrekking tot prestatieveld 1 zijn gevoerd, kwamen een aantal punten naar voren die beleidsmatig relevant zijn bij de ontwikkeling van toekomstig beleid op prestatieveld 1 uit de Wmo.

Een aantal zaken die naar voren zijn gebracht komen reeds aan bod of kunnen direct worden meegenomen in de beschreven nieuwe beleidsonderdelen.

2.7.1. Aandachtspunten waar in het lopend beleid reeds rekening mee wordt of kan worden gehouden

- aandacht voor de openbare omgeving: snel herstel van losliggende stoeptegels/kapotte straatverlichting en dergelijke; zorgen voor goede verlichting van nauwe steegjes en donkere tunneltjes; in dit verband dient de naamsbekendheid van het meldpunt ‘Openbare Ruimte’ van de gemeente worden vergroot: ondanks het relatieve succes hiervan is het toch lang nog niet bij iedereen bekend!

- structurele financiële ondersteuning van kleinschalige, bij voorkeur door buurten zelf bedachte, projecten rond concrete onderwerpen (bv. speelplekken, tuinonderhoud, aanleg gemeenschappelijke tuinen, buurtfeesten) die een positief effect op de sociale cohesie kunnen hebben. Wellicht kunnen gemeentelijke budgetten daartoe decentraal op wijkniveau worden beheerd en ingezet;
- meer intensieve benutting van wijkplatforms, maar ook van bewonerscommissies, als het gaat om het signaleren van problemen en andere zaken die spelen in de wijken. Genoemde organen moeten meer als doorgeefluik richting gemeente en professionele organisaties functioneren. Overigens kan zo'n signalerings- en doorgeefluik-rol richting gemeente ook prima worden vervuld door instellingen als politie, welzijnswerk, onderwijs en woningcorporaties; in het wijkplan dat in de nieuwe opzet voor wijkgericht werken door genoemde actoren wordt opgesteld, moeten daartoe afspraken worden gemaakt;
- zorgen voor een schone, groene omgeving met voldoende speel- en leefruimte en voldoende voorzieningen;
- plannen om de leefbaarheid in wijken te vergroten dienen niet te worden opgelegd maar van 'onderop', vraaggestuurd dus, te ontstaan. De gemeente moet daartoe ook meer actief naar de vraag van de burger op zoek. Bij dergelijke plannen dient optimaal rekening te worden gehouden met het eigen karakter van de wijken. Geen gestandaardiseerde aanpak;
- streven naar gemengde samenstelling van wijken ter bevordering van de sociale samenhang;
- het is positief dat bij de inrichting van woningen voor senioren en mensen met beperkingen in toenemende mate gebruik wordt gemaakt van technische hulpmiddelen (domotica) bij zorg en ondersteuning; voorkomen dient echter te worden dat deze technische hulpmiddelen in de plaats komen van directe contacten met verzorgers/hulpverleners: technologie mag geen alternatief zijn voor sociaal contact!

2.7.2. Aandachtspunten waarop, indien mogelijk, extra inzet, eventueel een nieuwe aanpak nodig is

- aandacht voor de mate waarin gehandicapten openbare gebouwen kunnen betreden en verlaten. Ook voorzieningen op welzijnsgebied dienen, zowel fysiek als sociaal, voor iedereen toegankelijk te zijn;
- inzet om de mobiliteit via openbaar vervoer en collectief vervoer goed te regelen (behoud van stations in Velsen);
- naar het voorbeeld van het plan 'Binnenhaven' moeten meer woningen worden gebouwd die senioren en mensen met beperkingen in staat stellen zelfstandig te wonen. Nieuwbouw dient bij voorkeur gemengd en levensloopbestendig te zijn;
- naast het bouwen van woningen voor ouderen moet er ook voldoende aandacht voor huisvesting voor jongeren en jonge gezinnen blijven: als er voor deze groepen onvoldoende passende woonruimte is, zullen zij op den duur de gemeente verlaten;
- aanbevolen wordt de opzet van laagdrempelige 'huiskamerachtige' buurtvoorzieningen: inlooppunten waar koffie wordt geschonken door buurtbewoners die zich vrijwillig als gastheer/-vrouw willen opwerpen en tegen een kleine vergoeding zo'n voorziening willen bieden;
- opzet van 'maatjesproject' in buurten waarbij, bijvoorbeeld via scholen, maatjes worden gezocht om met gehandicapte leeftijdsgenoten leuke dingen te doen;
- vergroting van het specifieke voorzieningenaanbod voor mensen met beperkingen;

- gemeente heeft een taak ten aanzien van de bevordering van de samenwerking tussen welzijnsorganisaties en woningcorporaties. Die laatste groep moet en wil haar sociaal maatschappelijke taak duidelijker gestalte geven, maar heeft vaak onvoldoende zicht op het bestaande aanbod en beschikt over onvoldoende kennis;
- gebruik van bestaande accommodaties en voorzieningen in buurten (bv. verpleeghuizen) voor buurtactiviteiten gericht op ontmoeting;
- meer intensieve benutting van de rol die kerken in wijken kunnen spelen bij de versterking van de sociale cohesie; streven naar samenwerking met kerken en scholen en inzet van de mogelijkheden die deze instellingen hebben op het gebied van versteviging van normen en waarden;
- zoeken naar en leren van ‘good practises’ met betrekking tot de maatschappelijke deelname, dat wil zeggen, het ‘gewoon wonen in wijken en buurten’ van mensen met een beperking van lichamelijke, verstandelijke of psychische aard;
- vergroting van de toegankelijkheid/ het laagdrempeliger maken van informatie en advies voor ouders met kinderen met een beperking. Zij met name, hebben behoefte aan specifieke informatie op het gebied van opvoedingsondersteuning; aan algemene informatie hebben ze weinig;
- inzetten van geschikte media of informatiekanalen, bijvoorbeeld met behulp van inschakeling van de bibliotheek, al of niet digitaal, voor informatieverstrekking aan inwoners die via kranten niet worden bereikt;

Agenda: naast de al genoemde agendapunten zal ook de voorgaande lijst met aandachtspunten zoveel mogelijk als uitgangspunt en checklist worden aangehouden bij datgene wat er de komende vier jaar met betrekking tot prestatieveld 1 uit de Wmo moet gebeuren. Wél dient bij deze punten te worden nagegaan in hoeverre er, naast de genoemde zaken die al in gang zijn gezet, voldoende capaciteit aanwezig is om tot concrete uitwerking/uitvoering te komen; ook wat daarbij precies de vraag van belanghebbende burgers is.

HOOFDSTUK III

PRESTATIEVELD 2

Preventieve ondersteuning jeugd en jongeren en ouders met opvoedingsproblemen

3.1. Inleiding

Het aanbieden en organiseren van preventieve ondersteuning is een taak van de gemeente. Op grond van de wettelijke regelingen dienen de gemeenten een aantal taken uit te voeren die leiden tot een omgeving waarin het voor iedereen duidelijk is waar er steun bij de opvoeding van een kind gegeven wordt.

Opvoeden is in de eerste plaats een taak van ouders. De gemeente heeft hierbij een ondersteunende rol. Die bestaat hierin, dat voorzien wordt in de mogelijkheid, dat ouders, jeugdigen en andere betrokkenen weten waar ze met hun vragen terecht kunnen; problemen zo vroeg mogelijk worden onderkend en effectief worden aangepakt, liefst aansluitend bij de leefwereld van jeugdigen en hun ouders. Voorkomen moet worden, dat kleine problemen onnodig groter worden, waardoor uiteindelijk geïndiceerde hulp vereist is. Als er sprake is van meerdere problemen, zal de hulp op elkaar moeten worden afgestemd. Tenslotte dient er een meldpunt te zijn, waar men terecht kan bij een vermoeden van ernstige problemen.

Het maatschappelijk belang van een goed stelsel van opvoedingsondersteuning is groot. Kinderen en jongeren, die zich goed voelen, gaan naar school of blijven aan het werk. Zij geven minder overlast en drukken niet op de wachtlijsten bij de Jeugdzorg. Met tijdige signalering van bijvoorbeeld beginnende gedragsproblemen of verwaarlozing en vervolgens tijdige hulp, kunnen ernstige problemen en uitval en dus 'overlast' voor de samenleving worden voorkomen. Jongeren met voldoende vaardigheden en kennis vinden gemakkelijker een baan. Als er sprake is van ernstige misstanden, kan worden ingegrepen om het kind te beschermen.

Opvoedingsondersteuning is hulp bij het opvoeden en opgroeien aan ouders en jeugdigen. Het gaat om ondersteuning in de preventieve sfeer. In Nederland worden de volgende 5 functies onderscheiden:

- het geven van informatie;
- het signaleren van problemen bij het opvoeden;
- het toeleiden naar hulp;
- het verlenen van lichte vormen van hulp;
- het coördineren van hulp.

3.2. Huidige situatie

In het onderstaande schema wordt aangegeven welke organisaties in Velsen actief zijn en welke onderwerpen/ taken zij vervullen. De regelingen of voorschriften waarbinnen deze onderwerpen en taken vallen worden eveneens aangegeven.

Organisaties	Onderwerp	Regelingen of wettelijke voorschriften die samenwerking nader bepalen
Jeugd Gezondheids Zorg (consultatiebureau's en GGD)	<ul style="list-style-type: none"> – Aanbod opvoedingsondersteuning, bijvoorbeeld opvoedcursussen – Signaleren behoefte aan Voor- en vroegschoolse Educatie (VVE) – Signaleren onveilige thuissituaties 	<ul style="list-style-type: none"> – Preventief jeugdbeleid – Bekostiging in kader van maatwerkdeel Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV)
Educatieve instellingen	<ul style="list-style-type: none"> – Inburgering in relatie tot opvoedingsondersteuning 	<ul style="list-style-type: none"> – Wet inburgering
Welzijnsinstellingen en schoolbesturen	<ul style="list-style-type: none"> – Afspraken over aanbod (school)maatschappelijk werk – Opvoedondersteuning via programma Op Stap , via opvoedspreekuren, via ouders en kind-ochtenden, MamaMia – Onderwijsbeleid / taalstimulering – ketensamenwerking voorschoolse periode 	<ul style="list-style-type: none"> – Preventief jeugdbeleid Wmo en Wet op de jeugdzorg
Provincie/regio / Bureau Jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none"> – Aansluiting preventief jeugdbeleid op activiteiten van jeugdzorg; – Jeugd Interventie Team (JIT) – Meldpunt Kindermishandeling – Training professionals 1^e lijn 	<ul style="list-style-type: none"> – Wmo, Wet op de jeugdzorg
Schoolbesturen Primair Onderwijs en Voortgezet nderwijs	<ul style="list-style-type: none"> – Inzet schoolmaatschappelijk werk – Inzet van Zorg Advies Teams (ZAT) – Ouderparticipatie 	<ul style="list-style-type: none"> – Gemeenschappelijk belang
Ouderorganisaties, leerlingraden of jongerenorganisaties	<ul style="list-style-type: none"> – Participatie bij tot stand komen van gemeentelijk beleid ten behoeve van kwaliteit van beleid en draagvlak 	<ul style="list-style-type: none"> – Gemeenschappelijk belang

3.3. Huidige inzet van de gemeente binnen prestatieveld 2

De basis van het preventieve beleid ligt bij de rol die de ouders hebben. In de meeste gevallen gaat het goed met kinderen en jongeren en weten ouders wat goed is voor hun kind en op welke wijze zij hun kind opvoeden.

De preventieve activiteiten laten zich veelal vertalen in activiteiten in het kader van opvoedingsondersteuning.

De kern van de opvoedingsondersteuning is om ouders, leerkrachten en andere opvoeders te helpen in het voorkomen van opvoedings- en ontwikkelingsproblemen. Opvoedingsondersteuning is niet alleen gericht op ouders.

In het voorgezet onderwijs krijgt de zorg voor de leerlingen aandacht via de Zorg Advies Teams (ZAT). Er is via scholing en deskundigheidsbevordering een zorgstructuur tot stand gekomen voor 12 tot 18 jarigen. Deze zorgstructuur is goed ontwikkeld in Velsen

In de leerlingzorg heeft de leerplicht ambtenaar een versterkte rol gekregen. Leerlingen en scholen dienen er alles aan te doen om de leerling het onderwijs aan te bieden dat bij hem of haar past. Indien er problemen ontstaan en dit wordt gesignaleerd door veelvuldige afwezigheid van de leerling dan wordt de leerplicht ambtenaar ingeschakeld. Voor leerlingen die voortijdig het onderwijs dreigen te verlaten wordt via het Regionaal Meld en Coördinatiepunt (RMC) een melding gedaan om een traject te starten dat moet leiden tot het hervatten van het onderwijs. Daarnaast is de leerlingenregistratie regionaal georganiseerd via een gemeenschappelijke regeling Samenwerking Leerplicht / RMC.

Op basisscholen is de behoefte aan versterking van de zorg aan leerlingen en ouders groot. In 2004 en 2005 hebben een aantal scholen in Velsbroek meegedaan aan het project 'Voorkomend opvoeden'. Het project is opgezet en uitgevoerd uit eigen middelen van GGD en Algemeen Maatschappelijk Werk. 7 basisscholen bekostigen nu zelf de inzet van 17,5 uur schoolmaatschappelijk werk. Er is behoefte aan uitbreiding voor het schoolmaatschappelijk werk.

Bij de provincie Noord-Holland is een regionale subsidie aanvraag gedaan om het komende jaar de zorgstructuur rond de basisscholen te versterken.

De Samenwerkingsverbanden Weer Samen Naar School worden ingeschakeld om mee te werken aan deze versterking. De Samenwerkingsverbanden vervullen met name een rol in het signaleren van stagnerende hulpverlening of problemen bij de doorverwijzing. De gemeente kan vanuit de regierol en als subsidiënt instellingen aanspreken op hun werkwijze en met de organisaties komen tot 'hardere' resultaatgerichte afspraken.

Een regionale notitie over de opvoedingsondersteuning is in voorbereiding. Uitgangspunt bij het formuleren van regionaal beleid is: 'lokaal wat kan, regionaal wat moet'.

Een regionale aanpak is mede nodig omdat de grote instellingen die nu het aanbod verzorgen voor een groot deel regionaal georganiseerd zijn (GGD, Jeugdgezondheidszorg, Bureau Jeugdzorg, MEE).

3. 4. Toekomstige inzet

Bestaande succesvolle activiteiten dienen te worden voortgezet.

Wel is het nodig om duidelijk aan te geven waardoor dit succes wordt behaald en welke resultaten er verwacht worden en op welke wijze deze resultaten worden vastgesteld. Als bijlage wordt de notitie over het jongeren- en onderwijsbeleid gevoegd.

Agenda: In het jongerenbeleid van de gemeente Velsen via jaarprogramma's aangeven welke resultaten er behaald moeten worden met het preventief jeugdbeleid.

Vanuit het rijksbeleid wordt de wens geuit om binnen 4 jaar in elke gemeente een Centrum voor Jeugd en Gezin te realiseren.

De wijze waarop deze centra worden georganiseerd is nog niet duidelijk. De komende periode zal worden gebruikt om te komen tot bundeling van krachten van de bestaande organisaties

die met de jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg bezig zijn. De relatie met het Wmo-loket en een Centrum voor Jeugd en Gezin zal duidelijk moeten worden voor de jongeren en ouders die steun zoeken bij opvoedings vraagstukken.

Bij de vorming van een sluitend aanbod voor opvoedingsondersteuning is het nodig om eenduidige afspraken te maken over indicering, verwijzing en dossiervorming.

Agenda: de mogelijkheid tot vorming van een Centrum voor Jeugd en Gezin wordt onderzocht en de samenwerking tussen de organisaties voor jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg wordt vastgelegd

Het hulpaanbod op gebied van opvoedingsondersteuning zal vraaggericht georganiseerd dienen te worden.

De vraag zoals die door de ouder of de jongere wordt geformuleerd staat daarbij centraal. Tevens zal de ondersteuning nauw dienen aan te sluiten bij de sociaal-culturele achtergrond van de vraagsteller.

De opvoedingsondersteuning dient in die zin laagdrempelig te zijn.

Tevens is het nodig om vanuit het oogpunt van de maatschappelijke zorg voor jongeren in te grijpen wanneer er signalen komen over onveilige opvoedingssituaties en risico's die kinderen en jongeren lopen.

Agenda: opvoedingsondersteuning dient zowel vraaggericht vanuit ouder en jongere aangeboden te worden als ook preventief gericht op onveilige en risicovolle opvoedingssituaties.

De startnotitie jeugdbeleid Zorg voor de Toekomst gaat als bijlage bij deze beleidsnotitie.

3.5. Uitkomsten burgerparticipatie

In het dilemma debat zijn in grote lijnen de volgende zaken naar voren gekomen:

- Als belangrijkste voorwaarde voor het opgroeien wordt de goede thuissituatie gezien. Capabele, liefdevolle ouders zorgen voor deze situatie;
- Als tweede voorwaarde wordt de sociale leefomgeving van de jeugdige gezien;
- Betrek het behoefteonderzoek naar de behoefte aan voor, tussen en naschoolse opvang;
- Het hebben van ontmoetingsplekken als schoolpleinen, speeltuinen en zwembaden wordt belangrijk als contactplekken voor ouders;
- Jongeren dienen terug te kunnen vallen op vertrouwenspersonen indien zij problemen ervaren, er zijn wellicht te weinig vertrouwenspersonen in het voortgezet onderwijs;
- Het is onduidelijk bij wie je signalen over jongeren waar het niet goed mee gaat kunt afgeven;
- Het op jonge leeftijd, vroeg signaleren van problemen, wordt belangrijk gevonden. De indruk bestaat dat het voor de leeftijd 0 – 4 jaar goed is geregeld, daarna wordt het lastiger om kinderen en ouders te volgen;
- Procedures in verwijzing dienen duidelijk te zijn;
- Vertragingen in verwijzingen dienen vermeden te worden;
- Lage drempels voor opvoedinformatie; een locatie in Haarlem van de Opvoedwinkel wordt als nadeel gezien;
- Een ouder- en kindcentrum met deskundige begeleiding is wenselijk;
- Er zijn nog te weinig mensen die goed kunnen signaleren (leeftijd 4- 19 jaar);

- Opvoed ondersteuningsprogramma's als 'video home-training' worden als effectief gezien;
- Er dient meer voorlichting aan scholieren van het voortgezet onderwijs te komen over huiselijke geweld, drugs en alcoholmisbruik door ervaringsdeskundigen;
- Het huidige Wmo-loket is minder geschikt als opvoedondersteunings loket of jeugdloket, het Wmo-loket kan wel een doorverwijzende rol hebben, als nadeel wordt genoemd het ontbreken van privacy;
- Digitale toegankelijkheid van informatie voor 12 – 18 jarige wordt als belangrijke voorziening voor jongeren gezien;

HOOFDSTUK IV

PRESTATIEVELD 3

Informatie- en adviesfunctie

4.1. Inleiding

Prestatieveld 3 bevat een aantal nieuwe taken die via de Wmo vanaf 2007 aan gemeenten zijn opgedragen. Gemeenten zijn op grond van dit prestatieveld verplicht om te zorgen voor: ‘het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning’. Ook hiermee verwacht de overheid bij te dragen aan de mogelijkheden van mensen om ‘mee te doen’ in de samenleving, de kern van de Wmo.

Deze taken dienen zoveel mogelijk plaats te vinden vanuit één centraal loket dat laagdrempelig en goed toegankelijk is, zowel fysiek, telefonisch als digitaal. Mensen dienen in een dergelijk loket terecht te kunnen met al hun vragen op het gebied van wonen, welzijn en zorg (wwz). Zo’n loket is ook de logische plaats voor de aanvraag van voorzieningen door mensen met beperkingen ten einde hun deelname aan het maatschappelijk verkeer te bevorderen of vergemakkelijken. In die zin heeft het ‘één-loket’-concept ook betekenis voor de WMO-prestatievelden 5 en 6, waarbinnen de gemeentelijke verplichtingen ten aanzien van de verzorging van algemene en individuele voorzieningen voor mensen met beperkingen staan beschreven.

4.2. Het Wmo-loket

Binnen het Wmo-kader wordt ervan uitgegaan dat gemeenten op het terrein van wonen, welzijn en zorg (wwz) een regierol vervullen. Om te beginnen moeten zij zorgen voor het tot stand komen van een één-loketfunctie: één Wmo-loket dat fungeert als centrale toegangspoort tot alles wat er op het gebied van informatie, advisering, ondersteuning en voorzieningen op grond van de Wmo aan burgers moet worden geboden.

Het waar maken van haar regierol op wwz-gebied brengt met zich mee dat gemeenten ook in het Wmo-loket de regie dienen te voeren en dat het loket een onafhankelijke positie ten opzichte van aanbieders van zorg en ondersteuning dient in te nemen.

Gemeentelijke regie binnen en onafhankelijkheid van een Wmo-loket verdragen zich in de praktijk moeilijk met de aanwezigheid van zorgaanbieders in het loket. Omdat de Wmo de gemeente nadrukkelijk een regisserende rol toeschrijft op het gehele wwz-terrein, zou het Wmo-loket idealiter de toegangspoort moeten zijn voor alle voorzieningen op dit gebied; ook voor voorzieningen, die niet, geheel of gedeeltelijk, vanuit de gemeente worden gefinancierd.

Ook de gemeente Velsen heeft per 1 januari 2007 een Wmo-loket geopend. Burgers kunnen sindsdien daar terecht met aanvragen voor individuele en algemene voorzieningen. Dat geldt ook voor informatie, advisering en vragen op het gebied van cliëntondersteuning. In die zin voldoet de gemeente dus volledig aan de verplichtingen op grond van de Wmo.

Ook in de dilemma-debatten en expertmeetings is het Wmo-loket een aantal keren ter sprake gekomen. Veel van de opmerkingen die bij die gelegenheden zijn gemaakt, hebben destijds bij de keuzes die door het college zijn gemaakt over het Wmo-loket een belangrijke rol vervuld.

Deze keuzes zijn hieronder in het kort vermeld.

In genoemde bijeenkomsten is ook veelvuldig de mogelijke onbekendheid van het Wmo-loket aan de orde gesteld. Het aantal mensen dat de eerste periode het Wmo-loket bezocht heeft, staat haaks op deze veronderstelling, toch achten wij het van groot belang de functie van het Wmo-loket in de loop van 2007 verder onder de aandacht van de Velsenaren te brengen.

Naast de gebruikelijke informatie op onze gemeentepagina’s in de weekbladen, hopen wij met het verspreiden van een Wmo-folder nog meer mensen te bereiken.

Deze folder wordt in de zomer van 2007 breed uitgezet binnen onze gemeente.

Dan nu de overwegingen die een rol hebben gespeeld in de fase waarin het college keuzes heeft gemaakt over het Wmo-loket:

- een burger moet zich niet vaker dan eenmaal tot de gemeente wenden om over het hele scala aan voorzieningen de nodige informatie te krijgen;
- die informatie moet meer bevatten dan alleen maar de voorzieningen en regelingen die onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen, maar ook over relevante aanpalende terreinen als zorg en wonen, met andere woorden; de dienstverlening voorziet in informatieverstrekking op het terrein van alle Wmo-prestatievelen;
- in het loket moet een Wmo-consulent in staat zijn een verbinding te leggen tussen de vraag van een burger en de mogelijkheden tot antwoord en oplossing;
- de transparantie van de vraag en de keuzemogelijkheid van de klant moeten zo groot mogelijk zijn;
- de toegang tot het regelen van een passend antwoord moet in het loket plaatsvinden;
- de gemeente regisseert het Wmo-loket;
- het loket moet laagdrempelig zijn;
- het loket moet op diverse manieren bereikbaar zijn; telefonisch, schriftelijk, fysiek en digitaal;
- de dienstverlening moet op professionele wijze gebeuren;
- de dienstverlening is onafhankelijk van de zorgaanbieders;
- de dienstverlening is kosteloos;
- bij alle producten die het Wmo-loket levert moet duidelijk zijn tot waar de dienstverlening reikt; vraagverduidelijking, informatie en advies of toegang en bemiddeling richting voorzieningen;
- de informatie – en adviesfunctie van het loket moet zo breed mogelijk worden opgezet, middels een groeiscenario. Dit omdat per 1 januari 2007 nog niet alles is ingevuld;
- op het gebied van indicaties verzorgt het Wmo-loket de aanvraag tot en met het afgeven van de beschikking.

4.3. Loket Velsen voor Wonen, Welzijn en Zorg

Verwarrend is echter dat in wijksteunpunt ‘de Delta’ sinds enige jaren ook het zogenaamde ‘Loket Velsen voor Wonen, Welzijn, Zorg (WWZ-loket)’ is gevestigd. Hier kunnen burgers terecht met al hun vragen rondom zorg en hulpverlening. Zo ook met aanvragen voor alle vormen van AWBZ-gefinancierde zorg en ondersteuning, inclusief plaatsen in verzorgings- of verpleeghuis. Ook voor een beroep op maatschappelijk werk, sociaal raadslidenwerk of diensten als ‘Wonen Plus’, ‘Tafeltje-dek je’, alarmering en ouderenadvies kan men daar terecht. De regie in dit loket ligt bij de deelnemende organisaties, waarbij vooral Zorgbalans-COB een sterke positie heeft: een belangrijke aanbieder in Velsen van zorg en daaraan gerelateerde producten, beheerder van de lokethuisvesting, (mede)organisator van het loket.

Onder de WMO zou dergelijke onduidelijkheid nu juist moeten verdwijnen.

Informatieverstrekking, advisering en de toegang tot zorgvoorzieningen zouden op één duidelijk herkenbaar punt geconcentreerd moeten zijn. Dat is nu niet het geval met als gevolg dat de burger niet optimaal wordt bediend.

Ook de gemeenteraad heeft dit onderkend toen zij eind november 2006 het college per motie opriep om te streven naar een samenvoeging van de twee bestaande loketten.

In de deelnotitie ‘Naar één één-loket-functie WMO?’, als bijlage toegevoegd, worden de condities beschreven waaronder zo’n samenvoeging zou kunnen plaats vinden.

HOOFDSTUK V

PRESTATIEVELD 4

Vrijwilligerswerk en mantelzorg

5.1. Inleiding

In het Wmo-beleid 2008-2011 van de gemeente Velsen is de aandacht voor vrijwilligerswerk en mantelzorg (prestatieveld 4) mede ingegeven door het Collegeprogramma 2006-2010. Op basis daarvan hebben het College en de gemeenteraad in november 2006 al ingestemd met een plan van aanpak. In dit plan van aanpak wordt verwezen naar:

- de opdracht uit het Collegeprogramma om de huidige inzet van / voor vrijwilligers in de Collegeperiode ten minste te handhaven
- de opdracht in het programma om het vrijwilligersbeleid te koppelen aan mantelzorg en sociale activering
- de inwerkingtreding van de Wmo, waarin mantelzorg en vrijwilligerswerk zijn aangemerkt als gemeentelijk prestatieveld (prestatieveld 4)
- de motie van de gemeenteraad uit 2005 om te onderzoeken welke rol de Meergroep in het vrijwilligerswerk in Velsen zou kunnen vervullen.

Tijdens de betreffende raadsvergadering heeft de raad nadrukkelijk aangegeven dat het primaat van beleid en uitvoering in de gemeente zelf behoren te liggen.

Vanuit deze brede invalshoek is er voor gekozen om het gemeentelijk beleid rond vrijwilligerswerk- mantelzorg- sociale activering te presenteren in een afzonderlijke deelnotitie. Deze deelnotitie zal een bijlage worden van het WMO-beleidsplan 2008-2011.

Kern van de WMO is de civil society: vanuit de verantwoordelijkheid van burgers voor zichzelf en voor elkaar ten aanzien van zelfredzaamheid en het sociaal functioneren is het de taak van de overheid om dat te faciliteren voor burgers die daar moeite mee hebben. De gemeente Velsen gaat ervan uit dat via vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering de zelfredzaamheid en het sociaal functioneren van haar burgers ondersteund kan worden. Een adequate invulling van zelfredzaamheid en sociaal functioneren zal leiden tot maatschappelijke participatie en sociale cohesie.

Deze maatschappelijke participatie en sociale cohesie zijn dan ook belangrijke aandachtspunten voor het gemeentelijk beleid in 2008-2011 rond vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering.

5.2. Deelnotitie

In de deelnotitie wordt ingegaan op:

- de bijdragen van vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering (als vrijwilligerswerk en als toeleiding naar betaalde arbeid) aan maatschappelijke participatie en sociale cohesie:
 - het onderscheid en de onderlinge samenhang
- het huidig gemeentelijk beleid op deze deelterreinen:
- de rol van de diverse maatschappelijke organisaties in de gemeente Velsen
- de interactieve werkwijze van de gemeente na de vaststelling van het plan van aanpak in november 2006 ter voorbereiding op het beleid 2008-2011:
 - enquêtes onder maatschappelijke organisaties
 - de diverse gesprekken met maatschappelijke organisaties
 - WMO-participatietraject via dilemmadebatten en expertmeetings
 - adviesrol WMO-raad

- de resultaten van deze werkwijze:
 - de hoofdlijnen uit de enquête, bijeenkomsten en gesprekken
 - de aangedragen oplossingsrichtingen
 - de mogelijke rollen voor de gemeente.
- de visie van het College op het beleid in 2008-2011 rond vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering:
 - een wijk- en lokaalgerichte aanpak
 - een keuze voor integraal beleid
 - facetbeleid
 - een bundeling van de inzet van maatschappelijke organisaties.
- beschikbare financiën voor de uitvoering van het beleid 2008-2011
 - op basis van het collegeprogramma budgettair neutraal
 - inzet van financiën op basis van voormalige subsidieregelingen rijksoverheid.

In de deelnotitie Vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering 2008-2011 wordt dit alles verwoord. Zo wordt daarin aangegeven waar de beleidsinspanningen zich op richten, welke resultaten daarmee beoogd worden en hoe het college dit verwacht te bereiken.

In deze deelnotitie is voor zover van toepassing rekening gehouden met het advies van de Wmo-raad op een conceptversie van de deelnotitie.

HOOFDSTUK VI

PRESTATIEVELD 5

Het bevorderen van de deelname aan het maatschappelijk verkeer en van het zelfstandig functioneren van mensen met een (functie)beperking of een chronisch psychisch probleem of mensen met een psychosociaal probleem.

6.1. Inleiding

Dit prestatieveld is nauw verweven met prestatievelden 1, 4 en 6 als het gaat om het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking, een chronisch psychisch of psychosociaal probleem.

De gemeente is verantwoordelijk voor het ontwikkelen en zorgdragen voor voorwaardescheppend beleid als het gaat om het zo lang en zelfstandig mogelijk functioneren van mensen met lichamelijke of psychosociale belemmeringen. Het gaat hier om activiteiten voor deze doelgroep, de fysieke en sociale toegankelijkheid (veiligheid) van de openbare ruimte, van gebouwen en van het openbaar vervoer. Daarnaast gaat het ook om levensloopbestendig en aanpasbaar bouwen.

6.2. Activiteiten voor doelgroepen

Als het gaat om activiteiten is in prestatieveld 1 het beleid gericht op de wijkvoorzieningen. Uitgangspunt is ‘algemene voorzieningen daar waar nodig en specifieke voorzieningen daar waar moet’. Dat betekent dat voorzieningen, die er in elke kern zijn, voor iedereen toegankelijk moeten zijn. Dat betekent dat het aanbod van de activiteiten gericht wordt op een brede doelgroep. Er zijn, zoals ook in prestatieveld 1 is opgenomen projecten gaande waarin wonen, zorg en welzijn bij elkaar gebracht worden. Het wordt daarmee voor kwetsbare mensen makkelijker om zelfstandig te functioneren.

Voor kwetsbare burgers is het, voor hun zelfstandig functioneren in de samenleving, belangrijk dat er rekening gehouden wordt met hun beperkingen en hun behoefte aan ondersteuning. Het is belangrijk dat er begrip bestaat voor het feit dat deze mensen, vanwege hun kwetsbaarheid, af en toe uitvallen (afwezig zijn). Wordt aan deze voorwaarden niet voldaan, dan is de kans aanwezig dat ze niet meer mee kunnen doen en sociaal geïsoleerd raken. Binnen het vrijwilligerswerk is het bijvoorbeeld belangrijk dat vrijwilligers zich open stellen voor de (nieuwe) ‘kwetsbare’ vrijwilligers. Maar ook voor kwetsbare mensen is vrijwilligerswerk niet vrijblijvend. Eigen doorzettingsvermogen (evt. met ondersteuning) is ook bij hen belangrijk. Binnen de structuur van het vrijwilligerswerk zou gekeken moeten worden naar een goede “matching” van de capaciteiten van een ‘kwetsbare’ vrijwilliger met vrijwilligerswerk. Zie ook deelnotitie ‘vrijwilligerswerk/ mantelzorg en sociale activering’.

6.3. Beschikbare diensten

Om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen laten functioneren worden diensten geleverd aan degenen die dit nodig hebben door ondermeer Wonen+. Daarnaast is het mogelijk gebruik te maken van (gezamenlijke) warme maaltijdvoorzieningen verspreid over over verschillende locaties door de gemeente.

Genoemd moet hier ook worden de activiteiten die geleverd worden door diverse vrijwilligersorganisaties, zoals de OIG/IHD, de Zonnebloem en het Rode Kruis, die zowel mensen vervoeren voor allerlei activiteiten (van ziekenhuisbezoek tot zwembad bezoek) als ook activiteiten organiseren voor mensen met beperkingen. Zie ook deelnotitie vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering.

6.4. Toegankelijkheid (veiligheid) openbare ruimte, van gebouwen en van het openbaar vervoer.

Om de toegankelijkheid (veiligheid) van de openbare ruimte, de gebouwen en het openbaar vervoer te bevorderen en te waarborgen, wordt bij de herstructurering van de openbare ruimte en het realiseren van nieuwe gebouwen rekening gehouden met de toegankelijkheid. Hierbij wordt bijvoorbeeld advisering van het GehandicaptenBeraad Velsen betrokken. Ook via het gemeentelijke parkeerbeleid wordt ingezet op het bevorderen van de toegankelijkheid.

De gemeente heeft geen directe invloed op de toegankelijkheid van het openbaar vervoer, wel op het collectief vervoer.

Bij de realisatie van het Wmo-loket is uitdrukkelijk rekening gehouden met de toegankelijkheid.

6.5. Levensloopbestendig en aanpasbaar bouwen.

Om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen, wordt ingezet op het realiseren van woningen die levensloopbestendig zijn, maar ook woningen die aangepast kunnen worden aan behoeften. Dit geldt voor mensen met een functionele beperking. De gemeente werkt samen met woningbouwcorporaties aan het realiseren van levensloopbestendige woningen.

NB. In prestatieveld 7,8 en 9 wordt ingegaan op het realiseren van woonruimte voor mensen met chronische psychiatrische of psychosociale problemen en die extra begeleiding en/of ondersteuning nodig hebben.

6.6. Beleidsdoelen en actiepunten

De komende vier jaar wil gemeente Velsen de volgende doelen bereiken: Het realiseren van een voorwaarde scheppend beleid om mensen met lichamelijke en psychosociale belemmering zo lang en zelfstandig mogelijk te laten functioneren in de eigen leefomgeving.

Maatschappelijk effect: Mensen met een lichamelijke en psychosociale belemmering kunnen, zolang zij willen, zo lang mogelijk zelfstandig functioneren in de eigen leefomgeving.

Actiepunten:

- Prestatieafspraken maken met woningbouwverenigingen over levensloop- en aanpasbaar-bouwen.(periode 2008-2011)
- Aandacht voor 'kwetsbare burgers' binnen vrijwilligerswerk. Mogelijkheid tot vrijwilligerswerk en acceptatie 'kwetsbare vrijwilligers' (periode 2008-2011). Zie ook notitie Vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering. Zie ook deelnotitie vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering.
- Onderzocht zal worden of het bestaande aanbod van diensten actueel is en aansluit bij de huidige behoefte (periode 2008-2011). Zie ook notitie Vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering.
- De toegankelijkheid van accommodaties meenemen in de prestatieafspraken (BCF) met maatschappelijke organisaties (2008-2011).
- De gemeente Velsen heeft een voorbeeldfunctie. Er zal dan ook onderzocht worden op welke wijze de toegankelijkheid, van onder meer het stadhuis, verbeterd kan worden (periode 2008-2011).

HOOFDSTUK VII

PRESTATIEVELD 6

Het verlenen van voorzieningen

7.1. Individuele voorzieningen

In de startnotitie is aandacht geschonken aan de individuele voorzieningen. Over de wijze waarop de individuele voorzieningen worden verstrekt en de bijzonderheden die daarbij en rol spelen, heeft de raad en het college de voorbije periode een drietal producten vastgesteld:

- de Verordening voorzieningen maatschappelijke ondersteuning Velsen 2007, vastgesteld door de gemeenteraad;
- de beleidsregels op het gebied van hulp bij het huishouden en de vorm van de te verstrekken individuele voorzieningen, vastgesteld door het college;
- het Besluit maatschappelijke ondersteuning gemeente Velsen, vastgesteld door het college.

Het restant van de beleidsregels, die in 2007 nog gelijklopend zijn aan de bepalingen die golden voor de individuele verstrekkingen in het kader van de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg), wordt in de loop van dit jaar vastgesteld door het college.

Met het restant van de beleidsregels wordt bedoeld dat, net als bij de Wvg, het totale beleid op het gebied van individuele voorzieningen wordt vastgelegd in een verstrekkingenboek..

De twee momenteel door het college vastgestelde onderwerpen betreffen nieuw beleid dat onder het regime van de Wvg nog niet tot de verantwoordelijkheid van de gemeente hoorde. Vanzelfsprekend zijn deze nieuwe onderdelen nu reeds in beleidsregels gegoten en door het college vastgesteld.

Het restant van het verstrekkingenboek, de onderdelen die in ieder geval in 2007 qua beleid niet verschillen met de wijze waarop de Wvg beleidsregels kende, kan om die reden later dit jaar worden vastgesteld door het college.

Met het verstrekken van individuele voorzieningen streven wij op individueel niveau de definitie van prestatieveld zes na: “ het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking of een chronisch psychisch probleem en aan mensen met een psychosociaal probleem ten behoeve van het behoud van hun zelfstandig functioneren of hun deelname aan het maatschappelijk verkeer” .

Bij de vaststelling van het recht op een individuele voorziening wordt om die reden ook zo veel mogelijk rekening gehouden met de individuele (on)mogelijkheden van een aanvrager. Hierbij is het van groot belang dat de Wmo op dit vlak, in navolging van de Wvg, wordt gezien als een wet waarbinnen op basis van individueel bepaalde bijzonderheden, hulp op maat kan worden verstrekt.

7.2. Collectieve voorzieningen

Op meerdere plekken in deze beleidsnotitie wordt aandacht geschonken aan collectieve voorzieningen die wij in de gemeente kennen. Ook met deze collectieve voorzieningen streven wij er zoveel mogelijk na dat op een verantwoorde wijze invulling wordt gegeven aan de eerder in dit hoofdstuk verwoorde definitie die hoort bij prestatieveld zes.

Voorbeelden hiervan zijn de wijkvoorzieningen zoals beschreven in prestatieveld 1 en de voorzieningen voor kwetsbare groepen die beschreven staan in prestatieveld 5.

Een nog niet aan bod gekomen collectieve voorziening is het vraagafhankelijk collectief vervoer, zoals dat onder verantwoordelijkheid van de Provincie Noord Holland een vorm van openbaar vervoer verzorgt in onze regio.

Het systeem is toegankelijk voor iedere burger van de gemeente Velsen en het verschilt ondermeer van het openbaar vervoer omdat het geen haltes kent en omdat de ophaal-en aankomsttijd een marge van in totaal een half uur kent.

Ook in de prijsstelling wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met de bijzondere omstandigheden van een reiziger, zodat men zo lang mogelijk actief deelnemer kan zijn aan de samenleving.

Mensen met een fysieke en/of psychische beperking reizen tegen het goedkoopste gereduceerd tarief, bovendien is er in de prijsstelling onderscheid gemaakt tussen mensen van 65 jaar en ouder en jongeren.

HOOFDSTUK VIII

PRESTATIEVELD 7, 8 en 9

Het bieden van maatschappelijke opvang, het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg, aanpak huiselijk geweld en het bevorderen van verslavingsbeleid.

8.1. Inleiding

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz), Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg(MO/V) en de aanpak Huiselijk geweld zijn in de WMO verdeeld over drie prestatievelden, namelijk 7, 8 en 9. Deze drie prestatievelden worden in dit hoofdstuk samengevoegd. Hiervoor is gekozen, omdat de beleidsterreinen OGGz, MO/V en de aanpak huiselijk geweld een sterke relatie met elkaar hebben. Dit geldt zowel voor de regie (centrum gemeente Haarlem), de financiering als de uitvoering.

In de deel notitie ‘OGGz, Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg en Huiselijk geweld’ wordt dit hoofdstuk uitgebreid beschreven. Zie bijlage..

8.2 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg was al een taak van de gemeenten in het kader van de Wet Collectieve preventie Volksgezondheid (WCpV). Sinds 1 januari 2007 valt deze taak onder een nieuw wettelijk kader: de Wmo. De taak blijft voor de gemeente inhoudelijk hetzelfde. De gemeente is verantwoordelijk voor een vangnet- en een herstelfunctie. Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor het signaleren en tegengaan van risicofactoren op het gebied van OGGz, het achterhalen en begeleiden van sociaal kwetsbare personen binnen de OGGz, aanpak huiselijk geweld en afstemming tussen uitvoerende organisaties binnen de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg¹. OGGz valt in de WMO onder prestatieveld 8.

Stand van zaken OGGz regio Midden- en Zuid-Kennemerland

De gemeente Haarlem is centrumgemeente als het gaat om regievoering op de OGGz-voorzieningen in Midden- en Zuid- Kennemerland. In 2003 is er een convenant gesloten tussen de tien gemeenten in de regio Midden- en Zuid- Kennemerland en de ketenpartners². De doelstelling van het convenant is het bevorderen van de samenwerking tussen ketenpartners om het zorgaanbod binnen de OGGz op elkaar af te stemmen. De OGGz is erop gericht zo snel mogelijk cliënten te helpen en problemen op te lossen, zodat (verergering van) problemen voorkomen kunnen worden en sociaal kwetsbare mensen niet buiten de samenleving vallen.

Aanbod OGGz regio Midden- en Zuid-Kennemerland

Het basisaanbod aan OGGz-activiteiten omvat de volgende onderdelen:

- preventie,
- vroegsignalering en bemoeizorg,
- crisisopvang en acute zorg,
- dak- en thuislozenzorg,
- overige zorg en opvang,
- specifiek aanbod voor slachtoffers en daders van geweld in huiselijke kring,
- maatschappelijk herstel.

Ontwikkelingen

¹ Het bieden van psychosociale hulp bij rampen wordt niet in de WMO ondergebracht. Dit deelgebied is expliciet uitgezonderd van het begrip Openbare Geestelijke Gezondheidszorg in de WMO.

² Betrokken ketenpartners zijn beschreven in bijlage die hoort bij de deelnotitie van dit hoofdstuk.

- De gemeente Haarlem ontwikkelt een plan van aanpak Stedelijk Kompas/ Regionaal Kompas gericht op verslaafden en dak- en thuislozen.
- De gemeente Beverwijk is op dit moment bezig met het realiseren van een ‘sociaal pension’.
- De regio gemeenten Midden- en Zuid- Kennemerland ontwikkelen een vernieuwde visie ‘Integrale aanpak huiselijk geweld Midden- en Zuid- Kennemerland’.

8.3 . Maatschappelijke Opvang / Verslavingszorg (MO/V)

Maatschappelijke Opvang valt onder prestatieveld 7 in de Wmo, verslavingszorg valt onder prestatieveld 9. Aangezien deze beleidsterreinen van oudsher regionaal een sterke verbinding met elkaar hebben, worden ze in samenhang beschreven.

Stand van zaken MO/V

De gemeente Haarlem is centrumgemeente voor de regio Midden- en Zuid- Kennemerland. Vanaf 1 januari 2007 heeft de gemeente Haarlem de beleidstaken op het gebied van maatschappelijke opvang en verslavingszorg weer op zich genomen. Tussen 2002 en 2007 is de GGD-Hulpverleningsdienst Kennemerland verantwoordelijk geweest.

In 2007 heeft de gemeente Haarlem een startnotitie ‘plan van Aanpak Maatschappelijke Opvang 2007-2013’ (het Stedelijk/regionaal Kompas) opgesteld. Het plan is een doorvertaling van het plan van aanpak dat de vier grote steden (G4) met het Rijk zijn overeengekomen. Met het Kompas wil de gemeente Haarlem het aantal dak- en thuislozen sterk terugdringen en daarmee ook de overlast en criminaliteit verminderen. De gemeente Haarlem heeft in haar startnotitie ambities geformuleerd op het terrein van woon- en opvangvoorzieningen voor daklozen, preventie van dakloosheid na detentie of verblijf in een kliniek, preventie van huisuitzettingen, een sluitende aanpak van veelplegers, een snelle trajectbegeleiding van en zicht op daklozen, een overlast- vrij straatbeeld en een preventief alcoholbeleid. In het Kompas zal ook de beleidsvisie harddrugsverslaving worden meegenomen. De beleidsvisie is nog niet vastgesteld.

8.4. Aanpak huiselijk geweld

Aanpak huiselijk geweld is onderdeel van de OGGz en valt onder prestatieveld 8. Aanpak huiselijk geweld heeft betrekking op diverse gemeentelijke beleidsterreinen, zoals: veiligheid, jeugdbeleid, lokaal gezondheidsbeleid, wijkgericht werken en welzijnsbeleid.

Stand van zaken regionale aanpak Huiselijk geweld

Sinds juli 2006 is er voor gekozen Aanpak huiselijk geweld zowel voor Midden- als Zuid- Kennemerland te structureren. Het doel is structureel werken aan een integrale aanpak van huiselijk geweld (publiciteit, zorg en opvang voor het slachtoffer, straf en zorg voor dader) voor de regio. Voor de zomer van 2007 zal een gezamenlijke (hernieuwde) visie geformuleerd worden voor aanpak huiselijk geweld in Midden- en Zuid- Kennemerland. Hier nemen een aantal gemeenten in Midden Kennemerland aan deel. De gemeente Velsen volgt op dit moment de ontwikkeling van de regionale beleidlijn. In goed overleg treedt gemeente Heemskerk op als contactpunt.

8.5. Stand van zaken aanpak OGGz, MO/V en Huiselijk geweld in Velsen

Vanuit de regionale ketensamenwerking wordt gestreefd naar een sluitend OGGz-aanbod in Midden- en Zuid- Kennemerland. De regionale aanpak wordt lokaal uitgevoerd naar gelang de behoefte. Voor een sluitende aanpak in Velsen dient specifiekere gekeken te worden naar de behoeften en wensen van sociaal kwetsbare mensen in Velsen.

Voor de gemeente Velsen zijn de meeste beleidsterreinen relatief nieuw en is de aard en omvang van de OGGz-doelgroepen op dit moment alleen te schatten. Om aan te sluiten op de

lokale behoeften en wensen van de mensen uit deze doelgroepen is inzicht in de aard en omvang van de doelgroepen van belang.

In de financiële paragraaf worden de beschikbare financiën voor de OGGz, MO/V en Huiselijk geweld beschreven.

8.6. Geïntegreerde Aanpak OGGz, Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg en Aanpak huiselijk geweld in de WMO

Velsen zal voor de invulling van de prestatievelden 7, 8 en 9 de komende vier jaren (2008-2011) zich inzetten om een sluitend aanbod voor sociaal kwetsbare mensen in onze gemeente te realiseren.

Om dit te realiseren zal een inventarisatie worden gemaakt van de aard en omvang van de doelgroepen en de hulpvraag van deze doelgroepen in Velsen. Wij gaan dit doen door lokaal onderzoek te doen naar gebruikers van Maatschappelijke Opvang / Verslavingszorg en gebruikers van WWB. Daarnaast wordt ook informatie verkregen van partners uit het OGGz-platform.

Een sluitende aanpak zal gerealiseerd worden door zoveel mogelijk gebruik te maken van het bestaande regionale en lokale aanbod en door afstemming van de voorzieningen.

8.7. Beleidsdoelen en actiepunten

De komende vier jaar willen wij de volgende doelen bereiken:

8.7.1. Beleidsdoelen OGGz

Deelname van OGGz-doelgroepen aan de samenleving in Velsen mogelijk maken.

Maatschappelijk effect:

Sociaal kwetsbare mensen uit de gemeente nemen deel aan de samenleving.

Actiepunten:

- Deelname aan en afstemming/ samenwerking met partners in het ketennetwerk OGGz Midden- en Zuid- Kennemerland (vanaf heden).
- In kaart brengen van aard en omvang van de OGGz-doelgroepen in de gemeente en hun hulpvraag (medio 2008).

8.7.2. Beleidsdoelen Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg

- Terugdringen van het aantal dak- en thuislozen in Velsen (zie ook RIBW-KAM rapport).
- Het terugdringen van maatschappelijke neveneffecten, waaronder overlastbestrijding.
- Het bestrijden van gezondheidsrisico's bij verslaafden
- Het verbeteren van de levensomstandigheden van dak- en thuislozen en het sociaal-maatschappelijk functioneren van verslaafden
- Beschermd opvang voor vrouwen en kinderen die slachtoffer zijn van geweldpleging.

Maatschappelijke resultaten:

- Terugdringen van het aantal dak- en thuislozen in Velsen en van maatschappelijke neveneffecten waaronder overlast.
- Verslaafden kunnen meedoen in de samenleving van Velsen.

Actiepunten

- In kaart brengen van aard en omvang van de MO/ V-doelgroepen in Velsen en hun hulpvraag (medio 2008).
- In overleg met woningbouwcorporaties en de partners in de regio IJmond het realiseren van een gedifferentieerd aanbod van woonvoorzieningen voor dak- en thuislozen in Velsen (voor kortdurende opvang, zorgdakwoningen en beschermende woonvormen voor langdurig verblijf) (periode 2008- 2011).
- In overleg met de centrumgemeente en overige gemeenten verder beleid rond Maatschappelijke Opvang (aanpak Stedelijk / Regionaal Kompas 2007) ontwikkelen (eind 2007-begin 2008).
- De registratiesystemen van partners in de regio op elkaar afstemmen (periode 2008-2011).
- Prioriteit geven aan preventie van alcohol- en drugsverslaving onder jongeren in Velsen (periode 2008-2011).

8.7.3. Beleidsdoelen Aanpak huiselijk geweld

- Het voorkomen, signaleren en bestrijden van huiselijk geweld onder onze inwoners.
- Adequate hulp aan slachtoffers, plegers en omstanders die getuige zijn van huiselijk geweld.

Maatschappelijk resultaat:

Incidenten van huiselijk geweld neemt af.

Actiepunten:

- Deelname aan bestuurlijke en ambtelijke regio-overleggen huiselijk geweld (2007).
- Lokale inbedding nieuwe regionale visie preventie huiselijk geweld, waarin aandacht is voor het hele systeem (slachtoffer/ dader/ omgeving) (september 2007).
- In samenwerking met regio partners uniforme registratie- en signaleringssystemen bevorderen, het protocol kindermishandeling verder ontwikkelen en gerichte publiciteit en PR-activiteiten opzetten (2007-2008).
- Samenwerking met politie en SMD-MK versterken (zie ook prioriteitstelling politie Kennemerland) (periode 2008-2011).
- Aandacht voor deskundigheidsbevordering leerkrachten in het onderwijs (periode 2008-2011).

De bovenstaande actiepunten omschrijven de eerste stappen voor de te behalen doelstellingen. Wanneer de aard en omvang van de doelgroepen in Velsen in kaart zijn gebracht kunnen de actiepunten meer concreet geformuleerd worden. Zoals uit de actiepunten blijkt, is samenwerking met de centrumgemeente Haarlem, de overige regiogemeenten en de ketenpartners hier één van de belangrijkste middelen om de eerste stappen te zetten. Elk jaar zal een evaluatie van het WMObeleidsplan plaats vinden. Dan zullen de actiepunten verder worden uitgewerkt, verscherpt en eventueel bijgesteld.

FINANCIËLE PARAGRAAF BELEIDSNOTA WMO

Inleiding

In deze paragraaf wordt ingegaan op de financiële consequenties van de beleidsvoornemens op de diverse prestatievelen.

In niet alle gevallen is het mogelijk precieze bedragen aan de verschillende activiteiten te verbinden. Zo wordt bijvoorbeeld op dit moment nog veel gewerkt met budgetsubsidies, waarbij de subsidie wordt verstrekt op basis van een uitvoeringsovereenkomst en (nog) niet op basis van specifiek omschreven prestaties. Dit is wel de toekomst, zodat gedurende de periode die deze beleidsnota beslaat in toenemende mate prestatiegebonden financiering zichtbaar wordt. In de doorontwikkeling van deze nota zal dan ook steeds meer de relatie prestatie-financiering zichtbaar worden gemaakt.

Op dit moment wordt dan ook, noodgedwongen, volstaan met het vermelden van de met het betreffende prestatieveld gemoeide budget voorzover dat mogelijk is. Waar dat niet mogelijk is, wordt dat nader uiteengezet. Alle bedragen zijn in euro's.

Prestatieveld 1

Bestaand beleid

Aan de gemeentelijke taken die voortvloeien uit prestatieveld 1 wordt in de praktijk vooral uitvoering gegeven door de Stichting Welzijn Velsen en het COB, onderdeel van Zorgbalans.

Voor de werkzaamheden van de Stichting Welzijn Velsen (SWV), is in 2007 een bedrag beschikbaar van maximaal € 2.050.001,- aan reguliere subsidie. Daarnaast heeft de SWV in 2007 de beschikking over een bedrag van € 190.000,- ten behoeve van de uitvoering van projecten die vanuit het welzijnsbudget worden gefinancierd.. Al deze middelen komen op één of andere manier ten goede aan de verwezenlijking van prestatieveld 1. Op dit moment kan worden aangenomen dat deze bedragen, geïndexeerd, ook in 2008 en volgende jaren beschikbaar zullen zijn → periode 2008 – 2011: gemiddeld ongeveer € 2.250.000,- per jaar.

Voor Zorgbalans-COB is over 2007 door de gemeente een bedrag van € 841.277,- in de begroting opgenomen. Ook dit bedrag mag als indicatief worden beschouwd voor het bedrag dat de komende jaren voor deze organisatie beschikbaar is.

Nieuw beleid:

1. Revitalisering wijkgericht werken:

De directe kosten hiervan worden niet uit het welzijnsbudget betaald, maar uit het budget van de afdeling AB. Begroot tot dusver is een bedrag van € 225.000,- als volgt in te zetten:

- regisseur wijkgericht werken	€ 75.000,-
- ondersteuningsmedewerker	€ 60.000,-
- budget per wijk	€ 50.000,-
- budget voor wijkinitiatieven	€ 40.000,-
Totaal	€ 225.000,-

Voorzover uit de op te stellen wijkplannen (deze dienen binnen de nieuwe opzet van 'wijkgericht werken' te worden opgesteld) blijkt dat een wijziging of een versterking van de

inzet van het welzijnswerk nodig is, zal dit uit de beschikbare budgetten moeten worden bekostigd.

2. Buurt, Onderwijs en Sport (BOS)

Ongeveer € 10.000,- per jaar in de periode 2008-2011 wordt ingezet op activiteiten die zowel een stimulerend effect hebben op sport/bewegen als op de versterking van de sociale cohesie onder jeugdigen in wijken. Dit geld is beschikbaar binnen de begroting.

3. Plan 'de Binnenhaven'

Uitvoering van dit plan heeft geen directe financiële consequenties voor de gemeente aangezien zij niet de opdrachtgever is voor de bebouwing van het voormalige Kennemer Gasthuisterrein.

4. Velsen-Noord

Ten behoeve van versterking van de sociale infrastructuur zijn de volgende bedragen nodig:

- € 60.000,- voor de uitvoeringsactiviteiten die voortvloeien uit het voor Velsen-Noord op te stellen wijkplan.
- € 850.000,- voor de bouw van een multi-functionele accommodatie waarbinnen een basisschool, een wezlijnsaccommodatie, een peuterspeelzaal, een jongerenruimte, een ruimte voor buitenschoolse opvang en een gymnastiekzaal zouden moeten worden gehuisvest.
Over de beschikbaarstelling van dit bedrag dat o.m. uit provinciale subsidie zou moeten worden gedekt, is nog geen besluit genomen.

5. Groot Helmduin

Dit project is op het moment van het schrijven van deze beleidsnota onderwerp van bespreking in College en Raad, zodat hiervoor vooralsnog een post PM wordt genoteerd.

6. Het Polderhuis

Voor de plannen om deze tot nu toe voornamelijk voor sportdoeleinden gebruikte accommodatie mede in te richten als basisaccommodatie, zijn de volgende bedragen nodig (bedragen zijn schattingen):

- ca. € 100.000,- éénmalig voor inrichting
- ca. € 75.000,- per jaar voor exploitatie

Op dit moment wordt één en ander nader uitgewerkt.

7. Het Terras

In de begroting voor 2007 is een bedrag van ongeveer € 62.200,- voor 'het Terras' opgenomen.

Op dit moment worden de plannen, de kosten en de dekking nader in detail uitgewerkt.

De overige genoemde aandachtspunten waarop de komende jaren wellicht beleidsmatig extra moet worden ingezet, dienen, voorzover dat nu valt te overzien, binnen het reguliere welzijnsbudget te worden bekostigd.

Prestatieveld 2

Hieronder is in schema weergegeven welke gemeentelijke subsidies voor welke onderdelen voor dit prestatieveld op dit moment beschikbaar zijn. Daarbij wordt uitgegaan van de inhoud en indeling van de deelnotitie jeugdbeleid “zorg voor de toekomst”, die de nadere uitwerking van prestatieveld 2 vormt.

Afhankelijk van de discussie in de Raad over de te kiezen prioriteiten in het jeugdbeleid zal een herschikking plaats moeten vinden dan wel zal er sprake moeten zijn van nieuw beleid.

Domein Opvang, educatie en werk			
organisaties	activiteiten	Soort financiering	Subsidie gemeente
Peuterspeelzalen	Reguliere programma	Subsidie en eigen bijdrage deelnemers	545.000
Peuterspeelzalen	VVE	Rijksbijdrage + eigen bijdrage deelnemers	geen
Kinderopvang instellingen	Dagopvang en voor en naschoolse opvang	Eigen bijdrage deelnemers Afspraken tussen basisonderwijs en kinderopvang	geen
Schoolbesturen	Weer Samen Naar School	Doorgaande lijn in VVE	geen
	Brede School	Accommodatie subsidie via het rijk	geen
	Onderwijshuisvesting		Investerings gemiddeld 3,6 miljoen. Exploitatie 5,54 miljoen
Bibliotheek	Informatievoorziening voor jeugd en ouders	Subsidie deel leesbevordering	Onderdeel jeugd-informatie niet uit subsidie-toekenning te herleiden. het deel voor jeugd wordt geraamd op 600.000
Regionale Meld en Coördinatie functie	Voorkomen en tegengaan schooluitval		140.000
Centrale Leerling Administratie	Leerplichtwet volgen		42.000
Regionale opleidingscentra	Educatie jong volwassenen	Rijksinkomsten via afspraken met ROC's inzetten	geen

Domein Opvoeding en bescherming			
Jeugdgezondheidszorg	Risico aanpak	Uitvoeren maatwerkdeel	70.000
Educatieve instellingen	Inburgering in relatie met opvoed- ondersteuning	In uitvoering wordt nog geen gebruik gemaakt van deze regeling	geen
Onderwijs	Schoolmaatschappelijk werk	Via schoolbudgetten	geen
Bureau Jeugdzorg	Aansluiting preventief jeugdbeleid gemeente bij jeugdzorg	Provinciale subsidie en inzet formatie vanuit Bureau Jeugdzorg	60.000
Stichting Welzijn Velsen	Uitvoering programma Op Stap	Inzet gelden van rijk voor opvoed impuls	50.000
Domein gezondheidszorg			
Jeugdgezondheidszorg	Uniform deel	0-4 jarigen, rijksuitkering GGD deel	729.000 Geraamd op 600.000
Domein veiligheid			
Schoolbesturen	Veilige school omgeving	Gemeente deel is inrichting openbare weg, verkeersexamens,	Niet te ramen
Bureau Halt	Signalering en verwijziging	Deel rijksbijdrage	94.000
Jeugd Interventie team	Signalering / verwijzing / hulpverlening	Deel bijdrage Bureau Jeugdzorg, deel gemeenten	35.000
Meldpunt Kindermishandeling	Provinciaal georganiseerd		
Domein Vrije Tijd			
Culturele instellingen	Aanbod voor jongeren Via kunstencentrum, Witte Theater en Stadsschouwburg	Aandeel jongerenprogrammering wordt geraamd op 30%	450.000
Sportvoorzieningen	Bewegings en sport activiteiten	Van het totale gemeentelijke budget voor de sport wordt 50% ingezet voor jeugdsport, inclusief zwembad	2.5 miljoen
Sport	Sportstimulering en schoolsport	o.a. BOS impuls	100.000
Stichting Welzijn Velsen	jongerenwerk		565.000
Jongeren-organisaties, inclusief allochtone jongerenorganisaties	Scouting, speeltuin-verenigingen	Subsidie deel aan deze organisaties	210.000
Speelvoorzieningen		Investerings en onderhoud	300.000
Jongerenparticipatie		John van Dijk Fonds en jongerenraad	10.000

Prestatieveld 3

Voorzover het samenvoegen van de twee bestaande loketten, het 'loket Velsen voor wonen, welzijn, zorg' en het gemeentelijk WMO-loket, extra kosten met zich meebrengt, zullen deze, voorzover nu valt na te gaan, binnen het beschikbare WMO-budget moeten worden gedekt. Voor de informatie- en adviesfunctie binnen het Wmo-loket is het totaal beschikbare budget € 221.876,-.

Prestatieveld 4

De volgende gelden zijn nieuw voor de gemeente beschikbaar gekomen in verband met de invoering van de WMO en betreffen de voormalige subsidieregelingen van het rijk en beschikt door het zorgkantoor:

- de van het rijk ontvangen gelden voor coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg ad 67.640
- nu nog aan Beverwijk uitbetaald bedrag ten behoeve van steunpunt Mantelzorg / Tandem. Binnen de gemeente Velsen wordt daaruit voor ca € 140.000,- ingezet.

Daarnaast is binnen de begroting 2007 een bedrag van 23.911 geraamd voor de vrijwilligerscentrale, onderdeel van de Stichting Welzijn Velsen.

Nadere invulling is nog nodig over de wijze waarop vanuit de reguliere subsidieverstrekking het facetbeleid wordt vormgegeven.

Bezien worden in ieder geval:

- Zorgbalans / COB € 841.277
- ABC/WAO € 34.368

Daarbij zullen ook betrokken worden het gehandicaptenberaad en de flankerend ouderenvoorzieningen.

Prestatieveld 5

Financiering van de voorzieningen die onder prestatieveld 5 vallen, worden uit het gemeentefonds betaald. Sinds 1 januari 2007 is Diensten Bij Wonen en Zorg (DBWZ) van het zorgkantoor overgegaan naar de gemeenten. Ten aanzien van deze regeling is het op dit moment nog niet duidelijk waarvoor dit geld, in totaal 441.003, precies bedoeld is en of er nog een regionale verdeling in verwerkt zit.

Prestatieveld 6

De kosten voor individuele en collectieve voorzieningen dienen gedekt te worden uit de daarvoor vanuit het rijk ontvangen gelden, respectievelijk voor:

- huishoudelijke verzorging ad 3.196.812 (eigen bijdrage van in totaal 955.130)
- persoonsgebonden budget ad 390.788
- de overgehevelde AWBZ-gelden ad 50.548
- het voormalige Wvg-budget, t.w.
 - 585.000 voor rolstoelen
 - 940.000 voor vervoersvoorzieningen
 - 1.523.000 voor woonvoorzieningen
 - 650.000 voor collectief vervoer en
 - 120.000 voor medisch advies/indicatiestelling

De prestatievelden 7, 8 en 9

OGGz (prestatieveld 8)

De OGGz voorzieningen worden regionaal gefinancierd. De gemeente Haarlem ontvangt circa 2,7 miljoen per jaar van het Grote Steden Beleid (specifieke doeluitkering maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid). De volgende AWBZ-middelen zijn per 1 januari 2007 bijgevoegd, **zie ook bij prestatieveld 6:**

- Voor OGGz-activiteiten en de subsidieregeling OGGz (initiatieven op het gebied van OGGz). Landelijk gaat het om een bedrag van 60,6 miljoen. Haarlem ontvangt 1,1 miljoen per jaar.
- Voor zorgvernieuwingsprojecten in het kader van de GGZ. Landelijk is dit 6,7 miljoen. De gemeente Haarlem ontvangt 200.746,- per jaar.
- Collectieve GGZ-preventie (cpggz), voorheen AWBZ, is per 2007, via een verdeelmodel overgegaan naar gemeenten. Landelijk ongeveer 9,5 miljoen, gemeente Haarlem ontvangt 92.735,-. De gemeente Velsen ontvangt een uitkering van 37.461,- per jaar. De middelen zijn bedoeld om de signaleringsfunctie van mensen en omstanders (buren/familie etc.) te verbeteren en de doelgroep wegwijs te maken naar instanties. Het betekent een toespitsing op de meest kwetsbaren binnen de OGGz. Collectieve GGZ-preventie is gericht op de gehele bevolking. De inzet van de middelen collectieve GGZ-preventie wordt regionaal besproken.

Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg (prestatieveld 7 / 9)

Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg wordt van oudsher gefinancierd door de centrumgemeente Haarlem. De gemeente Haarlem financiert dit uit: het Grote Steden Beleid (GSB): Maatschappelijke Opvang, Verslavingsbeleid en Veilige samenleving, uit eigen middelen van de gemeente Haarlem en uit eigen middelen regiogemeenten. Voor 2007 is dit totaal een bedrag van ongeveer 3.3 miljoen euro uit het GSB. De regiogemeenten dragen €18.443,- bij aan ambulante verslavingszorg, waarvan gemeente Velsen €1.959,- bijdraagt. Deze verdeling is historisch bepaald.

Aanpak huiselijk geweld.(prestatieveld 8)

De Gemeente Haarlem financiert het grootste deel van ASHG vanuit haar rol als centrumgemeente uit het Grote Steden Beleid (GSB). Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de Tijdelijke Stimuleringsregeling ASHG van VWS voor ondersteuning van de meldpunten. De looptijd van deze regeling is tot 2008, maar is ondertussen omgezet naar een structurele vervoluitkering.

ASHG heeft aangegeven een tekort van € 42.942,- te hebben en heeft de negen andere gemeenten in Midden en Zuid-Kennemerland gevraagd financieel bij te dragen. Er is een verdeling gemaakt naar inwoners aantal. Voor gemeente Velsen betekent dit mogelijk een subsidieaanvraag van € 13.054,40.

BASISDOCUMENT

‘WELZIJN VELSEN IN BEELD 2007’

Inhoudsopgave

1. Inleiding

- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Opzet

2. Voorzieningen per wijk/kern

2.1 Algemene beschrijving van wijkgerichte welzijnsvoorzieningen

- 2.1.1. Peuterspeelzalen
- 2.1.2 Basisaccommodaties
- 2.1.3 Jongerenvoorzieningen
- 2.1.4 Wijksteunpunten
- 2.1.5 Overige in wijken aanwezige welzijnsvoorzieningen

2.2 Overzicht wijkgerichte welzijnsvoorzieningen per wijk

- 2.2.1 IJmuiden (Noord + Zuid)
- 2.2.2 Zee- en Duinwijk
- 2.2.3 Velsbroek
- 2.2.4 Velsen-Noord
- 2.2.5 IJmuiden-West
- 2.2.6 Driehuis-Velsen-Zuid
- 2.2.7 Santpoort-Noord
- 2.2.8 Santpoort-Zuid

3. Bovenwijkse voorzieningen

4. Slotopmerkingen

Geraadpleegde bronnen

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

De gemeente Velsen dient voor de periode 2008-2011 beleid te ontwikkelen met betrekking tot de negen prestatievelden binnen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning. Voor een aantal prestatievelden zal dit betekenen dat nieuw beleid moet worden ontwikkeld; bij andere prestatievelden dient te worden nagegaan, in hoeverre het vigerende beleid, en daarmee samenhangende, aanwezige voorzieningen reeds voldoende invulling aan een prestatieveld geven.

Het gaat hier om de vraag wat er binnen de gemeente aanwezig is aan algemene voorzieningen op welzijnsgebied. Er dient te worden nagegaan in hoeverre het beschikbare aanbod aansluit op de vraag: in welke wijken is er behoefte aan versterking van voorzieningen of een vergroting van de inspanningen op welzijnsgebied; waar is eventueel sprake van een relatief ruim aanbod in verhouding tot de doelgroep; zijn er mogelijkheden tot clustering of centralisatie van wijkvoorzieningen.

Dit basisdocument poogt bij te dragen aan het formuleren van antwoorden op dergelijke vragen via een brede inventarisatie van het totale, welzijnsaanbod binnen de gemeente, voorzover (deels) door de gemeente gesubsidieerd en voorzover relevant binnen de WMO.

1.2. Opzet

Onderscheid wijk-/bovenwijkse voorzieningen

Er wordt onderscheid gemaakt tussen wijkvoorzieningen, per wijk/kern beschreven in hst. 2, en de voorzieningen waarvan het aanbod in een aantal gevallen uiteraard vanuit een locatie in een bepaalde wijk plaats vindt, maar die qua doelgroep een bovenwijkse karakter hebben. Vaak betreft het daarbij alle inwoners van de gemeente als geheel, soms de inwoners van een aantal wijken. Deze voorzieningen worden beschreven in hst. 3.

Afbakening

Voor de totstandkoming van dit overzicht is de 'Welzijnskaart 2003', een eerder opgestelde inventarisatie van het gemeentelijk welzijnsaanbod per wijk/kern, als uitgangspunt gehanteerd. De gegevens die daarin staan vermeld zijn, voorzover nodig, geactualiseerd.

Tevens zijn ten opzichte van dat overzicht beperkingen aangebracht:

- in deze beschrijving komen uitsluitend welzijnsvoorzieningen aan bod, voorzover ze (deels) door de gemeente gesubsidieerd worden. Om die reden zijn bv. voorzieningen op het gebied van 'kinder(dag)opvang' niet in dit overzicht opgenomen: sinds de introductie van de 'Wet Kinderopvang' per 2005, wordt deze voorziening niet meer vanuit de gemeente gesubsidieerd;
- ook woonzorgcentra en verpleeghuizen, beiden vanuit de AWBZ gefinancierd, en voorzieningen op het gebied van eerstelijnszorg, al dan niet onder één dak gevestigd (HOED of GOED) en bekostigd vanuit de Zorgverzekeringswet, blijven buiten beschouwing; eveneens de dagbestedingsactiviteiten voor zelfstandig wonenden met indicatie zoals die in enkele wijksteunpunten worden georganiseerd;
- dat geldt ook voor voorzieningen waarbij de gemeente zelf het beheer voert, zoals bij speelplekken, of voorzieningen in particuliere handen zoals speeltuinen;

- daarnaast is aansluiting gezocht bij de domeinen van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zoals die beschreven worden in programma 3, ‘Maatschappelijke Zorg’ uit de Programmabegroting 2007. Dat betekent dat voorzieningen op het gebied van cultuur, sport, onderwijs en volwasseneneducatie evenmin in dit overzicht zijn opgenomen.

Demografische gegevens

Gegevens over omvang doelgroep(en) zijn bepaald per 31/12/2005 en gebaseerd op de ‘Bevolkingsstatistiek Velsen 2005’. De 10 kernen zoals die in de ‘Bevolkingsstatistiek’ worden benoemd, zijn in deze beschrijving tot 8 teruggebracht: IJmuiden Noord en Zuid worden als één wijk beschouwd, evenals Velsbroek en Spaarndammerpolder.

Geleverde diensten/producten, prestaties en prestatieindicatoren

Informatie hierover wordt bij de beschrijving van de verschillende welzijnsvoorzieningen verstrekt, voorzover hierover gegevens beschikbaar zijn. Dit levert een onevenwichtig beeld op, aangezien in sommige gevallen de beschikbare informatie ruimer is dan bij andere.

Soms worden producten/diensten en activiteiten in algemene termen omschreven, soms meer specifiek. Prestatie-indicatoren, tel-eenheden waaruit valt af te leiden in welke mate er van het aanbod van bepaalde welzijnsvoorzieningen gebruik is gemaakt, ontbreken in een aantal gevallen. Dat geldt ook voor kwaliteitsindicatoren.

Waardering prestaties

De mate van tevredenheid van burgers over de aanwezige welzijnsvoorzieningen valt, voorzover het schriftelijke stukken betreft, slechts te baseren op de ‘Leefbaarheidsmonitor 2004’ Deze monitor

biedt overigens geen gegevens waaruit rechtstreeks iets valt af te leiden over de waardering voor welzijnsvoorzieningen. Hooguit kan worden aangenomen dat deze voorzieningen mede bepalend zijn voor het oordeel dat mensen geven over 1) de sociale kwaliteit (cohesie) en 2) leefbaarheid van hun buurt.

Aangenomen wordt derhalve dat de hiernavolgende kerncijfers m.b.t. 1 en 2, ook indirect iets zeggen over de ervaren kwaliteit van de voorzieningen op welzijnsgebied die in dit overzicht aan bod komen.

	Kerncijfers ‘sociale kwaliteit’		Kerncijfer ‘evaluatie buurt’	
	2004	2002	2004	2002
Santpoort N.	6,9	6,8	8,9	8,6
Santpoort Z.	6,9	6,8	8,9	8,6
Velsbroek	6,3	6,2	8,1	7,9
Driehuis/Velsen Z.	6,9	6,8	8,9	8,6
Velsen N.	5,7	5,7	7,3	7,2
IJmuiden (N. + Z.)	6,3	6,3	8,2	8,0
IJmuiden W.	6,2	6,4	8,1	7,8
Zee-/Duinwijk	6,0	5,6	7,8	7,4
Velsen totaal	6,4	6,3	8,2	8,0

2. Voorzieningen per wijk/kern

2.1 Algemene beschrijving van wijkgerichte welzijnsvoorzieningen

In de meeste wijken van Velsen komen de volgende door de gemeente gesubsidieerde wijkgerichte welzijnsvoorzieningen voor:

2.1.1: Peuterspeelzalen

a. Algemene omschrijving

Een accommodatie waar peuters tot het moment waarop zij basisonderwijs mogen volgen, in groepjes, onder deskundige leiding samen kunnen spelen en creatief bezig zijn, waardoor zij gestimuleerd worden in hun ontwikkeling.

Het beheer van peuterspeelzalen in de gemeente Velsen is in handen van de Stichting Welzijn Velsen (SWV)

b. Product

Peuterspeelzaalwerk

c. Algemene omschrijving van kerndiensten/activiteiten

Het bieden van speelmogelijkheden en het stimuleren van ontwikkeling door het in groepsverband aanbieden en begeleiden van gevarieerde activiteiten. In sommige peuterspeelzalen worden ook Voor- (en vroeg)schoolse Educatie (VVE)-faciliteiten geboden in de vorm van extra taalstimulering om te voorkomen dat kinderen een taalachterstand oplopen.

d. Doelgroep

Kinderen van 2 jaar en 3 maanden tot 4 jaar.

e. Prestaties

- per peuterspeelplaats worden gedurende 38 weken per jaar op gemiddeld 2 dagdelen per week gedurende gemiddeld 2,5 uur per dagdeel peuterspeelactiviteiten geboden;
- opvang en begeleiding van peuters vindt plaats conform de verordening Kwaliteitsregels Peuterspeelzalen gemeente Velsen;
- Voor 2007 dient de SWV in totaal 800 peuterspeelplaatsen aan te bieden (met een marge van 4%) voor de gehele gemeente Velsen; dit is ruim 150 plaatsen minder dan het aantal per 31/12/2005. Bezuinigingen, een teruglopende aantal geboortes (vooral in Velsbroek), tariefsverhogingen en de concurrentie van kinderopvang in het informele circuit, worden hiervoor als belangrijkste verklaringen genoemd.

e. Aanvullende opmerkingen

De 'Bevolkingsstatistiek Velsen 2005', de bron voor demografische gegevens, vermeldt niet apart de doelgroep voor peuterspeelzaalwerk: kinderen tussen 2 ¼ - 4 jaar. Wél is het aantal 0-3 jarigen en het aantal 0-4 jarigen per wijk in kaart gebracht. Het verschil tussen deze twee aantallen, het aantal kinderen tussen 3-4 jaar, behoort dus volledig tot de doelgroep, maar deze is in werkelijkheid groter: kinderen tussen 2 ¼ - 3 jaar zijn niet meegeteld. De doelgroep per wijk is derhalve niet exact te bepalen.

Het is trouwens sowieso de vraag of er een verband valt te leggen tussen het aantal peuterspeelplaatsen en de leeftijdscategorie die de doelgroep vormt: een deel van deze kinderen maakt gebruik van de kinderdagopvang. Soms zal een kind één/enkele dagen de kinderdagopvang bezoeken en een peuterspeelzaal op één/enkele overblijvende dagdelen; vaak zal de kinderdagopvang echter een alternatief zijn voor de peuterspeelzaal. De behoefte bij ouders aan peuterspeelzaalplaatsen in verhouding tot de behoefte aan kinderdagopvang is dus ook een relevante factor; ook hierover wordt via de beschikbare gegevens geen uitsluitend geboden.

2.1.2: Basisaccommodaties:

a. Algemene omschrijving

Een basisaccommodatie of buurthuis is een accommodatie waar een buurt-/wijkgericht activiteitenprogramma en andere functies voor verschillende doelgroepen worden geboden

b. Product

Sociaal culturele voorzieningen en maatschappelijke dienstverlening

c. Algemene omschrijving van kerndiensten/activiteiten:

- ontmoeting en facilitering: het beschikbaar stellen van faciliteiten (bieden van onderdak aan activiteiten i.h.k. van gebiedsgericht werken, vergaderen en gebruik/huur door derden) en het bevorderen van ontmoeting tussen wijkbewoners;
- recreatie: het bieden van zinvolle tijdsbesteding aan kinderen, volwassenen en ouderen d.m.v. sociaal culturele activiteiten;
- educatie en vorming: aanleren van vaardigheden en het bieden van begeleiding
- beheer accommodaties

d. Doelgroep

Alle inwoners van de wijk. In het jaarverslag 2005 van de SWV wordt echter vermeld dat het overgrote deel van de bezoekers van de door de SWV beheerde basisaccommodaties tot de leeftijdscategorie 55+ behoort:

- ruim 50% van de bezoekers van 'De Spil', 'De Dwarsligger' en 'De Brulboei';
- ruim 30% van de bezoekers van 'De Mel';
- 100% van de bezoekers van 'De Driehoek'.

Ook van de vrijwilligers in de buurtcentra, behoort de helft tot de groep 55-plussers.

e. Prestaties

- basisaccommodaties zijn gedurende 45 weken per jaar opengesteld, waarvan 40 weken voor wekelijkse activiteiten en 5 weken voor vakantieactiviteiten en éénmalige activiteiten;
- een gemiddelde bezetting van de activiteitenruimten van tenminste 70% (60% in vakantietijd) gedurende 15 dagdelen per week en 40 weken per jaar waarbij activiteiten ook buiten de accommodatie kunnen plaats vinden;
- een gevarieerd vraaggestuurd aanbod voor jong en oud, uitgaande van de bevolkingssamenstelling van de wijk, de behoeften van de wijkbewoners en de vastgestelde werkplannen;
- vrijwilligers worden, indien nodig, ondersteund en begeleid door professionele krachten;
- er wordt aandacht besteed aan integratie van / participatie door allochtone inwoners.

Prestatie-indicator

- Uit het jaarverslag over 2005 van de SWV blijkt als teleenheid m.b.t. geleverde prestaties het : aantal ‘drempeloverschrijdingen’ te worden gebruikt, gedefinieerd als *‘het aantal bezoekers x deelnamefrequentie’*. Daarnaast zijn apart de drempeloverschrijdingen over 2005 vermeld die, aldus het jaarverslag, samenhangen met wijkgericht werken, vergaderen, huur/gebruik door derden over 2005.

2.1.3: Jongerenvoorzieningen

a. Product

Jongerenwerk

b. Algemene omschrijving kerndiensten/activiteiten:

- activiteiten gericht op participatie van jongeren bij het vormgeven van de eigen woon- / leefomgeving;
- activiteiten op het gebied van vorming, educatie, recreatie (o.a. via aanwezige sport- en spelmaterialen) en ontmoeting (disco’s)
- het organiseren van niet-accomodatieggebonden activiteiten (o.a. sport)

c. Doelgroep

Jongeren tussen 12-24 jaar; volgens de uitvoeringsovereenkomst (uvok) met het SWV moet daarbij prioriteit worden gegeven aan 12 t/m 16 jarigen en hangjongeren.

d. Prestaties

- jongerenvoorzieningen zijn gedurende 45 weken per jaar open gesteld;
- een gemiddelde bezetting van de activiteitenruimten van tenminste 50% gedurende 10 dagdelen per week en 40 weken per jaar, waarbij de activiteiten niet altijd in, maar ook buiten de accommodatie plaats vinden
- een gevarieerd vraaggestuurd aanbod, uitgaande van de behoeften van tieners en jongeren in de wijk;
- vrijwilligers worden, indien nodig, ondersteund en begeleid door professionele krachten;
- er wordt aandacht besteed aan integratie van en participatie door allochtone tieners en jongeren.

e. Waardering prestaties

Inwoners van Velsen zijn volgens de ‘Leefbaarheidsmonitor 2004’ in het algemeen al langere tijd ontevreden over het beschikbare aanbod van jongerenvoorzieningen: gemiddeld is slechts 29% van de bevolking van Velsen tevreden over dit aanbod (in 2002 was dat overigens nog minder: 27%)

2.1.4. Wijksteunpunten

a. Algemene omschrijving

Aanlooppunt voor zelfstandig wonende ouderen, al dan niet met een functiebeperking, die functies bieden op het gebied van 1) advies/informatie; 2) recreatie en ontmoeting; 3)preventieve zorg.

b. Product

Welzijnsdiensten voor senioren

c. Algemene omschrijving van kerndiensten/activiteiten

- Felicitatiedienst: een aan een wijksteunpunt verbonden vrijwilligersgroep bezoekt ouderen boven de 80 jaar in de omgeving van het wijksteunpunt. Dit laagdrempelig contact tussen wijksteunpunt en ouderen in de wijk biedt kans tot informatieverstrekking en signalering
- Ouderenadviseur: zij houden wekelijks spreekuur in alle wijksteunpunten en gaan in gesprek met mensen die worden doorverwezen vanuit het 'Loket Velsen voor wonen, welzijn en zorg' (WWZ-loket), de bezoeken diensten voor senioren of collega-instellingen
- Groepsvoorlichting over relevante onderwerpen van maatschappelijke aard en gezondheidszaken
- Activiteiten, gericht op ontmoeting, recreatie, educatie/vorming en bewegen: cursussen, clubactiviteiten, inloop ('soos', vooral in het weekend), internetpunten en ontmoetingsprojecten voor ouderen die dreigen te vereenzamen. De invulling van deze activiteiten vindt vraaggestuurd plaats en is niet in alle wijksteunpunten gelijk.
- Werving van vrijwilligers: alle beroepskrachten in wijksteunpunten hebben een taak in het vinden, binden en toerusten van vrijwilligers die een onmisbare factor vormen bij het verzorgen van welzijnsdiensten voor senioren
- Open tafel

Daarnaast zijn er wijkgerichte activiteiten die op dit moment slechts vanuit één of twee van de wijksteunpunten plaats vinden:

- Activerend huisbezoek: getrainde vrijwilligers gaan o.l.v. beroepskracht geregeld op bezoek bij aan hen toegewezen ouderen die de regie over hun eigen leven dreigen te verliezen;
- Telefooncirkels: o.l.v een coördinator bellen deelnemers elkaar in afgesproken volgorde dagelijks op; bij geen gehoor wordt uitgezocht of er iets aan de hand is.

d. Doelgroep

Mensen vanaf 55 jaar; in de praktijk blijkt het vooral te gaan om de 65-plussers.

e. Prestaties

In het prestatieplan voor 2007 (uit juni 2006) worden door (op dat moment nog) St. COB een aantal te leveren prestaties per product/dienst genoemd. Daarbij gebruikte prestatie-indicatoren, *voorzover betrekking hebbend op het wijkgerichte aanbod vanuit wijksteunpunten*:

- aantal drempeloverschrijdingen per wijksteunpunt;
- aantal verstrekte maaltijden via 'Open Tafel' per wijksteunpunt;
- aantal onderwerpen waarover binnen alle wijksteunpunten voorlichting zal worden gegeven: 5;
- frequentie spreekuur van de 4 ouderenadviseurs in alle wijksteunpunten: wekelijks; in totaal komen zo ca. 4.000 cliëntcontacten tot stand;

f. Aanvullende opmerkingen

Er zijn vijf zgn. ‘stand-alone’ wijksteunpunten:

1. ‘De Hofstede (Velserbroek)’;
2. ‘De Schulpen (Velsen N.)’;
3. ‘Watervliet (Velsen N.)’;
4. ‘De Delta (IJmuiden)’;
5. ‘Zeewijk (Zee-/Duinwijk)’.

Met de gemeentelijke subsidie aan Zorgbalans-COB wordt hier niet alleen bijgedragen in de kosten van de georganiseerde activiteiten, maar ook van het beheer.

Daarnaast zijn er nog vier wijksteunpunten verbonden aan de verzorgingshuizen:

1. ‘De Moerberg (Zee-/Duinwijk)’;
2. ‘Breezicht (IJmuiden West)’;
3. ‘WF Visserhuis (IJmuiden)’;
4. ‘Huis ter Hagen (Driehuis-Velsen Z.)’.

De betrokkenheid van de gemeente beperkt zich hier tot het subsidiëren van activiteiten die door Zb-COB op of vanuit deze locaties worden georganiseerd ten behoeve van de niet-ingezetenen van de verzorgingshuizen.

2.1.5. Overige in wijken aanwezige welzijnsvoorzieningen

Het gaat hierbij m.n. om:

- Voorzieningen die slechts in één wijk/enkele wijken voor komen zoals:
 - Huiskamerproject voor sociaal zwakkeren;
 - aparte welzijnsvoorzieningen voor allochtone groepen, gericht op ontmoeting, recreatie, vorming, belangenbehartiging, geven van aandacht aan eigen cultuur;
- Bovenwijkse voorzieningen zoals maatschappelijk werk en door de gemeente gesubsidieerde onderdelen van preventief volksgezondheidsbeleid (*zie bij 3*)

2.2. Overzicht wijkgerichte welzijnsvoorzieningen per wijk

2.2.1. IJmuiden (Zuid + Noord)

Voorziening	Naam	Verantwoordelijk voor uitvoering
1. Peuterspeelzaal	- De Spil - 't Piraatje - 't Tolletje	SWV SWV SWV
2. Basisaccomodatie	De Spil	SWV
3. Jongerenvoorziening	Roodrunner	SWV
4. Huiskamerproject	De Drempel	SWV
5. Wijksteunpunt	- De Delta - WF Visserhuis	Zorgbalans/ COB

6.Sociaal culturele activiteiten + belangenbehartiging t.b.v. allochtone groepen	-Turkse Sociaal Culturele Stichting IJmuiden - Werkgroep Turkse vrouwen IJmuiden	
--	---	--

Aanvullende opmerkingen:

Ad 1. Peuterspeelplaatsen

Peuterspeelplaats	31/12/2005		april 2006	
	Aantal groepen	Aantal peuters	Aantal groepen	Aantal peuters
De Spil	4	48	4	48
't Tolletje	3	42	2	32
't Piraatje	7	126	6	108

Peuterspeelzaal 't Piraatje ligt op de grens van IJmuiden Noord/Zuid en IJmuiden West. Het is derhalve aannemelijk, dat deze voorziening, hoewel nog net behorend tot Noord/Zuid, ook kinderen uit IJmuiden-West trekt.

Ad 2. Basisaccommodaties

- In principe behoren alle bewoners van de wijk tot de doelgroep van een basisaccommodatie maar desondanks zijn de activiteiten vooral gericht op volwassenen en kinderen tot ongeveer 12 jaar. Afgezien van de Roodrunner zijn er geen specifieke activiteiten voor tieners en jongeren (12-24 jarigen). Het lijkt dus gerechtvaardigd om deze niet tot de doelgroep te rekenen.
- 'De Spil' biedt ook mensen met een psychiatrisch verleden de mogelijkheid om te werken als vrijwilliger
- Omvang doelgroep: totaal aantal inwoners IJmuiden Noord/Zuid minus de 12-24-jarigen: 13.416
- Aantal drempeloverschrijdingen/bezoeken in 2005 in 'De Spil':
 - kinderen 3.550
 - volwassenen 23.794
 - activiteiten i.h.k. van wijkgericht werken, spreken en gebruik/huur door derden 3.685

Ad 3. Jongerenvoorzieningen

- Bij de 'Roodrunner' gaat het om outreachend tiener- en jongerenwerk via een mobiele accommodatie die op verschillende plaatsen in de wijk staat en die is ingericht voor de opvang van 'hangjongeren'.
- Doelgroep en omvang: In de praktijk gaat het om jongeren tussen 14 en 24 jaar. Daarvan waren er per 31/12/2005 in IJmuiden Noord/Zuid 1.650. Hiervan maakt slechts een relatief klein aantal van de Roodrunner gebruik: in 2004 bezochten gemiddeld 16 jongeren per dag deze voorziening.
- Aantal drempeloverschrijdingen over 2005 (De Spil en Roodrunner): 4.979

Ad 4. Huiskamerproject

Doelgroep:

Zelfstandige wonende, veelal alleenstaande mensen tussen 30-65 jaar die door een cumulatie van problemen (schulden, ongezonde levensstijl) en een tekort aan sociale vaardigheden zich moeilijk staande kunnen houden in de samenleving: 'mensen die wél een huis hebben maar geen thuis'. De weg naar de professionele hulpverlening kunnen/willen zij niet inslaan. Ook de drempel van een buurthuis is voor hen te hoog. Toch hebben deze mensen wel degelijk behoefte aan opvang, sociaal contact, advies en hulp.

Doel:

- Voorkomen dat sociaal zwakkeren vereenzamen door het bieden van een ontmoetingsplek, waar zij lotgenoten en buurtbewoners tegen komen en een vertrouwd klimaat waarin zij beter in staat zijn hun evt. hulpvraag te verhelderen;
- Signalering van problemen, waar nodig doorverwijzing naar professionele hulpverleners en aangewezen instanties zodat hulp/ondersteuning in een vroeg stadium kan worden geboden
- Bereiken dat kwetsbare bewoners een minder storende factor kunnen worden voor lokale woon- en leefomgeving.

Het huiskamerproject komt leden van de doelgroep hierin tegemoet. Aantal bezoekers: 15-20 personen per dag. Omvang totale doelgroep: ongeveer 50.

In 2007 wordt het project geëvalueerd en besloten of het al dan niet wordt voortgezet.

Ad. 5. Wijksteunpunt

- vanuit 'De Delta' wordt een telefooncirkel gecoördineerd
- in 'De Delta' is het 'Loket Velsen voor wonen, welzijn en zorg (WWZ-loket)' onder gebracht. *Dit overigens een bovenwijkse voorziening! Zie daarom bij 3.*
- In 'De Delta' is er 1x per week 'Open Tafel'; beoogd aantal bezoekers voor 2007: 35 per week.
- Beoogd aantal drempeloverschrijdingen per week in 'De Delta' voor 2007: 300.
- Omvang doelgroep: aantal mensen in de categorie 55+: 4.451; aantal 65-plussers: 2.667.
- Van het wijksteunpunt in het WF Visserhuis, verbonden aan het gelijknamige woon- en zorgcentrum, zijn geen prestatie- of teleenheden bekend.

Afstemming met andere aanbieders van welzijnsvoorzieningen

Voorzover er vanuit 'De Spil' activiteiten voor senioren worden georganiseerd, is niet duidelijk in hoeverre er afstemming is met Zorgbalans/COB die dergelijke activiteiten ook organiseert in de wijksteunpunten 'De Delta' ('stand-alone') en 'WF Visserhuis' (verbonden aan het verzorgingshuis met dezelfde naam). De voorgenomen verhuizing van zowel de functies van basisaccommodatie 'De Spil' als van 'De Delta' naar een nieuw te ontwikkelen multi-functioneel voorzieningencluster op het K.G.-terrein kan wat dat betreft een positief effect hebben;

2.2.2 Zee- en Duinwijk

Voorziening	Naam	Verantwoordelijk voor uitvoering
1. Peuterspeelzaal	- De drie Turven - Humpie Dumpie	SWV SWV
2. Basisaccommodatie	De Dwarsligger	SWV
3. Jongerenvoorziening	De Branding	SWV
4. Wijksteunpunt	- Zeewijk - De Moerberg	Zorgbalans/CO B
5. Sociaal culturele activiteiten + belangenbehartiging t.b.v. allochtone groepen	- Turkse Ouderencommissie Ijmuiden - St. Lâle - Irakese Culturele Vereniging - Islamitisch Cultureel Centrum	

Aanvullende opmerkingen:

Ad 1. Peuterspeelplaatsen

Peuterspeelplaats	31/12/2005		april 2006	
	Aantal groepen	Aantal peuters	Aantal groepen	Aantal peuters
De drie Turven	4	72	4	72
Humpie Dumpie	3	48	3	48

Beide peuterspeelzalen bieden, in het kader van VVE, extra taalstimuleringsfaciliteiten.

Ad 2. Basisaccommodatie

- ‘De Dwarsligger heeft als specifiek aandachtsveld de doelgroep allochtonen. De jaarlijkse Interculturele Manifestatie, de cursus ‘Nederlands voor allochtone vrouwen’ (i.s.m. het Nova College) maar ook het toenemend aantal allochtone mannen en vrouwen in het vrijwilligerswerk binnen deze basisaccommodatie hangen hier mee samen
- ‘De Dwarsligger’ organiseert ook speciale activiteiten voor mensen met een verstandelijke of psychiatrische handicap (eetgroep, ‘soos’, disco)
- Activiteiten voor tieners en jongeren (12-24 jarigen) worden georganiseerd in ‘De Branding’ weliswaar onderdeel van dezelfde accommodatie als waar ‘De Dwarsligger’ is gevestigd, maar met eigen ingang. Deze leeftijdscategorie maakt dus geen deel uit van de doelgroep.
- Omvang doelgroep: Totaal aantal inwoners Zee-/Duinwijk minus de 12-24-jarigen: 8.469

- Aantal drempeloverschrijdingen/bezoeken in 2005 in ‘De Dwarsligger’:
 - kinderen 3.491
 - volwassenen 13.646
 - activiteiten i.h.k. van wijkgericht werken, spreekuren en gebruik/huur door derden 9.391

Ad 3. Jongerenvoorzieningen

- Zoals gezegd verzorgt ‘De Branding’ in deze wijk tiener- en jongerenwerk. Met de periodiek georganiseerde disco’s probeert men m.n. de jongere tieners aan te spreken. Ook de andere activiteiten lijken zich toch vooral op het jongere deel van de groep tieners/jongeren te richten, in lijn met de in de uvok vastgelegde afspraak dat bij de organisatie van activiteiten o.a. prioriteit moet worden gegeven aan de groep 12 t/m 16 jarigen.
- Doelgroep en omvang: aantal 12-24 jarigen: 1.440; aantal jongeren in de categorie 12 t/m 16 jaar: 633.
- Aantal drempeloverschrijdingen over 2005 in ‘De Branding’: 6.633

Ad. 5. Wijksteunpunt

- In ‘Zeewijk’ houdt de ouderenadviseur voor allochtonen wekelijks spreekuur
- Vanuit ‘De Delta’ wordt een telefooncirkel gecoördineerd
- ‘Open Tafel’: in Zeewijk kan door de week elke dag, 5x dus, warm worden gegeten; beoogd aantal verstrekte maaltijden (2007): 100 per week. Zoals in alle vier de wijksteunpunten die aan verzorgingshuizen zijn verbonden, kan ook in ‘De Moerberg’ zeven dagen per week door niet-ingezetenen van de maaltijdvoorziening gebruik worden gemaakt. In totaal worden er aan die groep 350 maaltijden per week verstrekt.
- Beoogd aantal drempeloverschrijdingen per week in ‘Zeewijk’ voor 2007: 700
- Omvang doelgroep: aantal mensen in de categorie 55+ : 3.320; aantal 65-plussers: 2.073.

Afstemming met andere aanbieders van welzijnsvoorzieningen

Voorzover er vanuit ‘De Dwarsligger’ activiteiten voor senioren worden georganiseerd, is niet duidelijk in hoeverre de SWV hierbij afstemming zoekt met Zorgbalans/COB die dergelijke activiteiten ook organiseert in de wijksteunpunten ‘Zeewijk’ en ‘De Moerberg’. Het voornemen om op de locatie Groot Helmduin een multifunctionele accommodatie te ontwikkelen met daarin opgenomen de huidige functies van basisaccommodatie ‘De Dwarsligger’ en wijksteunpunt ‘Zeewijk’, kan aan die onduidelijkheid een eind maken.

2.2.3 Velsbroek

Voorziening	Naam	Verantwoordelijk voor uitvoering
1. Peuterspeelzaal	- ‘t Broekje - Ieniemienie	SWV SWV

2. Wijkvoorziening	De Veste	- SWV - Dorpsvereniging Velsbroek
3. Projecten i.h.k. van 'Samen leven in Velsbroek'	- 'Mama Mia' - 'Spel in de buurt'	SWV
4. Jongerenvoorziening	De Koe	SWV
5. Wijksteunpunt	De Hofstede	Zorgbalans/COB
6. Maatschappelijk Werk		SMD-MK

Aanvullende opmerkingen:

Ad 1. Peuterspeelplaatsen

Peuterspeelplaats	31/12/2005		april 2006	
	Aantal groepen	Aantal peuters	Aantal groepen	Aantal peuters
't Broekje	8	144	7	126
Ieniemie	5	90	5	90

Peuterspeelzaal 'Spillebeen', in 2005 nog goed voor 3 groepen met in totaal 54 peuters, is in 2006 opgeheven. Hierin weerspiegelt zich vooral het afnemend aantal geboortes in Velsbroek

Ad 2. Wijkvoorziening

- Een basisaccommodatie met bijbehorend dienstenaanbod bestaat momenteel niet in Velsbroek. Er worden op beperkte schaal activiteiten georganiseerd op het gebied van ontmoeting, recreatie en educatie. Deze vinden plaats in buurthuis 'De Veste' en voor een deel in 'Het Polderhuis'. De speel-o-theek is gevestigd in de wijkbibliotheek. Doelgroepen bij genoemde activiteiten: kinderen, volwassenen en ouderen.

Om aan te geven dat 'De Veste' hiermee nog geen volwaardige basisaccommodatie is, wordt zij getypeerd als een wijkvoorziening. Het beheer is in handen van de SWV.

- Omvang doelgroep: Totaal aantal inwoners Velsbroek minus de 12-24-jarigen: 14.163
- Aantal drempeloverschrijdingen/bezoeken in 2005 aan door de SWV in 'De Veste' georganiseerde activiteiten:
 - kinderen 6.724
 - volwassenen 3.862

Ad 3. Projecten in het kader van ‘Samen Leven in Velsbroek’

- Ouder- en Kindcentrum ‘Mama Mia’.

In het kader van opvoedondersteuning worden de volgende activiteiten georganiseerd:

- Ontmoeting: ouders met kinderen tot 4 jaar kunnen elkaar tijdens inloopochtenden ontmoeten en, indien gewenst, (opvoedings-) ervaringen/problemen uitwisselen; meegebrachte kinderen kunnen met elkaar spelen;
- Opvang
- opvoedingsinformatie
- Nederlandse les voor allochtone vrouwen;
- workshops;
- Speel-o-theek in de wijkbibliotheek

De activiteiten vinden plaats in buurthuis ‘De Veste’ en in de wijkbibliotheek.

Prestatie-/tel-eenheden (2005)

- aantal volwassenen bij inloop:	644
- aantal kinderen in opvang bij inloop en workshops:	705
- aantal workshops:	8
- aantal deelnemers workshops	79
- Nederlandse les voor allochtone vrouwen (6 deelnemers per les)	20
- bezoekers speel-o-theken	1.227 gezinnen
- aantal uitleningen	2.928

- ‘Spel in de buurt’. Een aanbod van gemiddeld 3x per week op buitenspelterreinen in de wijk georganiseerde spelactiviteiten voor kinderen;

Ad 4. Jongerenvoorzieningen

- In Jongerencentrum ‘De Koe’ wordt tiener- en jongerenwerk uitgevoerd. Doelgroep en omvang: Aantal 12-24 jarigen: 2.804; aantal jongeren in de categorie 12 t/m 16 jaar: 1.754.
- Aantal drempeloverschrijdingen ‘De Koe’: 10.358 per jaar.

Ad. 5. Wijksteunpunt

- vanuit ‘De Hofstede’ wordt een telefooncirkel gecoördineerd;
- vanuit ‘De Hofstede’ wordt zgn. ‘activerend huisbezoek’ georganiseerd: getrainde vrijwilligers gaan o.l.v. een beroepskracht geregeld op bezoek bij een hen toegewezen oudere die de regie over het eigen leven dreigt te verliezen
- ‘Open Tafel’: in ‘De Hofstede’ kan 3x per week warm worden gegeten; beoogd aantal verstrekte maaltijden (2007): 75 per week;
- beoogd aantal drempeloverschrijdingen per week in ‘De Hofstede’ voor 2007: 750;
- omvang doelgroep: aantal mensen in de categorie 55+ : 2.915; aantal 65-plussers: 1.520.

Ad. 6. Maatschappelijk Werk

In het Gezondheidscentrum wordt spreekuur gehouden. Aangenomen mag worden dat het vooral inwoners van deze wijk zijn, die daar gebruik van maken.

2.2.4 Velsen-Noord

Voorziening	Naam	Verantwoordelijk voor uitvoering
1. Peuterspeelzaal	Pinokkio	SWV
2. Basisaccommodatie	De Mel (onderdeel Wijkmeercentrum, WMC)	SWV
3. Jongerenvoorziening	'Burnin' (in 'De Mel')	SWV
4. Wijksteunpunt	- Watervliet - De Schulpen	Zorgbalans/COB
5. Consultatiebureau		Jeugdgezondheidszorg Kennemerland
6. Sociaal culturele activiteiten + belangenbehartiging t.b.v. allochtone groepen	- Turks Nederl. Soc. Culturele Stichting Velsen N. (TNSCS) - Vrouwenwerkgroep TNSCS) - Turkse Ouderraad Velsen N.	
7. Maatschappelijk werk en Sociaal Raadsliedenwerk		SMD-MK

Aanvullende opmerkingen:

Ad 1. Peuterspeelplaatsen

Peuterspeelplaats	31/12/2005		april 2006	
	Aantal groepen	Aantal peuters	Aantal groepen	Aantal peuters
Pinokkio	4	72	4	72

Pinokkio beschikt in het kader van VVE over extra taalstimuleringsfaciliteiten

Ad 2. Basisaccommodaties

- In principe behoren alle bewoners van de wijk tot de doelgroep van een basisaccommodatie maar desondanks zijn de activiteiten vooral gericht op volwassenen en kinderen tot ongeveer 12 jaar. Voor tieners is er een zeer beperkt aanbod (jazzballet en country line dancing). Van aparte activiteiten in 'Burnin', een tienerruimte in 'De Mel', vergelijkbaar met 'De Branding', de aparte jongerruimte in de 'Dwarsligger', wordt voor 2006/2007 door de SWV in het aanbod geen melding gemaakt. Voor jongeren in de leeftijdscategorie 17-24 worden geen aparte activiteiten georganiseerd.
- In 'De Mel' wordt 1x per week spreekuur gehouden door de SMD-MK (zie ook bij 'ad 7')
- ook 'De Mel' organiseert activiteiten voor mensen met een psychiatrische achtergrond;
- omvang doelgroep: totaal aantal inwoners Velsen N. minus de 17-24-jarigen: 4.441;
- aantal drempeloverschrijdingen/bezoeken in 2005 in 'De Mel':

- kinderen	6.852
- volwassenen	11.456
- tieners	139
- activiteiten i.h.k. van wijkgericht werken, spreekuren en gebruik/huur door derden	7.196

Ad 3. Jongerenvoorzieningen

Zoals gezegd worden er in de beschrijving van het aanbod van de SWV alleen enkele activiteiten, gericht op ontmoeting/recreatie voor tieners (12 t/m 16 jarigen; aantal 358) vermeld. Voor de jongeren van 17-24, een aantal van ongeveer 630, is er op dit moment geen aanbod.

Ad. 4. Wijksteunpunt

- Vanuit 'Watervliet' wordt een telefooncirkel gecoördineerd;
- in Watervliet kan 3x per week, in het kader van 'Open Tafel', warm worden gegeten. Geschatte aantal verstrekte maaltijden in 2007: 120 per week;
- beoogd aantal drempeloverschrijdingen in 'Watervliet' en de 'De Schulpen' samen: 900 per week (in de gegevens van Zb-COB is geen splitsing aangebracht);
- Omvang doelgroep: aantal mensen in de categorie 55+: 1.312; aantal 65-plussers: 765

Ad. 5. Consultatiebureau

De consultatiebureaus zijn in principe bovenwijkse voorzieningen, en worden daarom verderop nader beschreven. Desondanks kan het consultatiebureau in Velsen N. door zijn ligging als een wijkvoorziening worden beschouwd. *Zie verder bij 2.*

Ad 7. Maatschappelijk werk en Sociaal Raadsliedenwerk

Hoewel het hier in principe om bovenwijkse voorzieningen gaat, wordt, zoals reeds vermeld, wekelijks in basisaccommodatie 'De Mel' door de SMD een spreekuur gehouden; aangenomen kan worden dat daarvan hoofdzakelijk door bewoners van Velsen-Noord gebruik van wordt gemaakt.

Afstemming met andere aanbieders van welzijnsvoorzieningen

Voorzover er vanuit 'De Mel' activiteiten voor senioren worden georganiseerd (zolas eerder gemeld behoort ruim 30% van de doelgroep hiertoe), is niet duidelijk in hoeverre er afstemming is met Zorgbalans/COB die dergelijke activiteiten ook organiseert in de wijksteunpunten 'Watervliet' en 'De Schulp'. De accommodaties liggen dicht bij elkaar.

2.2.5 IJmuiden-West

Voorziening	Naam	Verantwoordelijk voor uitvoering
1. Peuterspeelzaal	De Brulboei	SWV
2. Basisaccommodatie	De Brulboei	SWV
3. Wijksteunpunt	Breezicht	Zorgbalans/COB

Aanvullende opmerkingen:

Ad 1. Peuterspeelplaatsen

Peuterspeelplaats	31/12/2005		april 2006	
	Aantal groepen	Aantal peuters	Aantal groepen	Aantal peuters
Brulboei	4	72	2	36

Ook de Brulboei beschikt, i.h.k. van VVE, over extra taalstimuleringsfaciliteiten.

Ad 2. Basisaccommodaties

- Hoewel de SWV eerder had besloten om basisaccommodatie 'De Brulboei' af te stoten als invulling van haar bezuinigingstaakstelling, blijft deze voorziening in ieder geval in 2007 toch, zij het in beperkte mate, open.
De gemeenteraad heeft, op incidentele basis, € 90.000,- extra beschikbaar gesteld om de SWV in staat te stellen om de activiteiten op beperkt niveau voort te zetten. In de loop van 2007 zullen college en Raad verder bekijken of en hoe het beheer van de 'Brulboei' moet worden voortgezet. De keuze van de SWV om juist 'De Brulboei' te sluiten kwam voort uit het relatief beperkte werkgebied van deze basisaccommodatie.
- de activiteiten van 'De Brulboei' zijn gericht op volwassenen en kinderen tot ongeveer 12 jaar. Er is geen apart aanbod voor tieners/jongeren
- 'De Brulboei' organiseert 2-wekelijks een eetactiviteit voor mensen met een psychiatrische achtergrond;
- Omvang doelgroep: totaal aantal inwoners IJmuiden W. minus de 12-24-jarigen: 4.255
- Aantal drempeloverschrijdingen/bezoeken in 2005 in 'De Brulboei':

- kinderen	1.725
- volwassenen	16.495
- activiteiten i.h.k. van wijkgericht werken, spreken en gebruik/huur door derden	1.996

Ad. 3. Wijksteunpunt

- Van wijksteunpunt 'Breezicht', verbonden aan het gelijknamige woon-zorgcomplex, zijn geen prestatie- of tel-eenheden bekend.
- Omvang doelgroep: aantal mensen in de categorie 55+: 1.484; aantal 65-plussers: 843.

2.2.6 Driehuis-Velsen-Zuid

Voorziening	Naam	Verantwoordelijk voor uitvoering
1. Peuterspeelzaal	't Heuveltje	SWV
2. Basisaccommodatie	De Driehoek	SWV
3. Wijksteunpunt	Huis ter Hagen	Zorgbalans/COB

Aanvullende opmerkingen:

Ad 1. Peuterspeelplaatsen

Peuterspeelplaats	31/12/2005		april 2006	
	Aantal groepen	Aantal peuters	Aantal groepen	Aantal peuters
't Heuveltje	4	72	3	54

Ad 2. Basisaccommodaties

- Volgens de opgave van het SWV behoren de 'klanten' van 'Dorpshuis De Driehoek' voor 100% tot de categorie 55-plus.
- Omvang doelgroep: aantal 55-plussers is 2.184, waarvan 1.354 65-plus.
- Aantal drempeloverschrijdingen/bezoeken in 2005 in 'De Driehoek': 7.175 volwassenen.
- De Driehoek biedt tijdelijk onderdak aan de activiteiten (voornamelijk disco) van de 'Stichting Jeugd en Jongerenbelangen (St. J en J)' uit Santpoort Noord. Deze activiteiten ('Walk in') vonden eerder plaats in basisaccommodatie 'Het Terras' (Santpoort N.) maar dit gebouw was daarvoor niet geschikt. De activiteiten richten zich op de categorie 12-16 jaar en worden wekelijks door ca. 105 jongeren bezocht. Genoemde stichting wordt overigens niet door de gemeente gesubsidieerd.
- Het grote aantal drempeloverschrijdingen vanwege activiteiten i.h.k. van wijkgericht werken, spreekuren en gebruik/huur door derden dat over 2005 door de SWV wordt gemeld, 11.212, laat zich waarschijnlijk door de tijdelijke verhuur van ruimte aan de St. J en J verklaren;
- Aannemend dat de jeugdactiviteiten die (tijdelijk) in 'De Driehoek' plaats vinden zowel door jongeren uit Santpoort Noord als -Zuid bezocht worden, is de totale doelgroep (het totaal aantal 12 t/m 16 jarigen) 776 groot.

Ad. 3. Wijksteunpunt

Van wijksteunpunt 'Huis ter Hagen', verbonden aan het gelijknamige verzorgingshuis, zijn geen prestatie- of tel-eenheden bekend.

2.2.7 Santpoort-Noord

Voorziening	Naam	Verantwoordelijk voor uitvoering
1. Peuterspeelzaal	- WOP - Olleke Bolleke	SWV
2. Basisaccommodatie	'het Terras'	St. 'het Terras'

Aanvullende opmerkingen:

Ad 1. Peuterspeelplaatsen

Peuterspeelplaats	31/12/2005		april 2006	
	Aantal groepen	Aantal peuters	Aantal groepen	Aantal peuters
WOP	2	20	2	20
Olleke Bolleke	4	72	3	54

Beide genoemde peuterspeelzalen zijn als gevolg van bezuinigingen samengevoegd: maken gebruik van dezelfde accommodatie.

Ad. 2. Basisaccommodatie

- Stichting 'het Terras' heeft als doelstelling het beheer en exploitatie van Dorpshuis 'het Terras' en het organiseren van onder andere (sociaal-culturele) activiteiten. In het gebouw worden, door de vrijwillige organisatie, op alle dagen van de week educatieve en ontmoetings-activiteiten georganiseerd. De activiteiten zijn gericht op een brede doelgroep. Van oudsher wordt het gebouw veel gebruikt voor en door ouderen (55+).
Op 29 maart 2007 is 'Het Terras' door brand verwoest!!
- Omvang doelgroep: aantal 55-plussers 2.242; daarvan 1.260 mensen in de categorie 65+
- Verder worden ruimtes verhuurd voor allerlei, vooral buurtgerichte activiteiten. Omdat het gebouw, zoals eerder aangegeven, niet geschikt was voor de activiteiten van de 'Stichting Jeugd- en Jongerenbelangen' (voornamelijk disco) heeft deze Stichting, tijdelijk, onderdak gevonden in de Driehoek in Driehuis.
- Omdat het huidige pand aanpassing en onderhoud vereist is gezocht naar een locatie voor nieuwbouw. Op zo'n nieuwe locatie kunnen de activiteiten van de Stichting Jeugd en Jongerenbelangen ondergebracht worden. Hiervoor moet een plan verder uitgewerkt worden
- Het Terras heeft circa 1000 bezoekers per week.

2.2.8 Santpoort-Zuid

Voorziening	Naam	Verantwoordelijk voor uitvoering
1. Peuterspeelzaal	- Hummelhoek - Peutersplus	SWV
2. Basisaccommodatie	Het Brederodehuis	Vereniging 'Santpoorts Belang'

Aanvullende opmerkingen:

Ad 1. Peuterspeelplaatsen

Peuterspeelplaats	31/12/2005		april 2006	
	Aantal groepen	Aantal peuters	Aantal groepen	Aantal peuters
Hummelhoek	1	16	0	0
Peuterplus	0,5	9	1	25

Ad 2. Basisaccommodatie

'Santpoorts Belang' streeft er naar het onderling contact tussen de bewoners van Santpoort-Zuid te bevorderen via het organiseren van ontspannende-, creatieve- en culturele activiteiten.

Apart genoemde doelgroepen: kinderen, volwassenen, ouderen, m.a.w: de gehele wijkbevolking minus tieners/jongeren van 12-24. In totaal gaat het dan om 2.856 personen.

3. Bovenwijkse voorzieningen

Voorziening	Wijk	Verantwoordelijk voor uitvoering
1. WWZ-loket	IJmuiden	- Zorgbalans-COB - St. Maatschappelijke Dienstverlening-Midden Kennemerland - MEE - Gehandicaptenberaad - Cliëntenraad
2. Maatschappelijk Werk	Driehuis-Velsen-Zuid	St. Maatschappelijke Dienstverlening Midden-Kennemerland
3. Actviteiten, ontwikkeld of ondersteund vanuit Bureau Samenlevingsopbouw (SWV)	IJmuiden	St. Welzijn Velsen
4. Consultatiebureau	.Zee- /Duinwijk .Velsbroek	Jeugdgezondheidszorg-Kennemerland
5. GGD-post	IJmuiden	GGD

6.Naschoolse vorming voor mensen met vertraagde ontwikkeling	Zee-/Duinwijk	St. gezamenlijkse naschoolse vorming voor personen met vertraagde ontwikkeling
7.ABC/WAO	IJmuiden-West	St. ABC/WAO

Ad. 1. Loket Velsen voor wonen, welzijn en zorg (WWZ-loket)

a. Product

Informatie, bemiddeling, advisering en ondersteuning

b. Algemene omschrijving kerndiensten/activiteiten

- intake / bemiddeling naar door Zb-COB zelf geboden, via de AWBZ gefinancierde, vormen van zorg (AWBZ-gefinancierde vormen van thuiszorg, zorgcentra, zorgwoningen, verpleeghuis, dagverzorging, overbruggingszorg) + daarvoor benodigde indicatiestelling door het CIZ;
- intake/bemiddeling naar door Zb-COB zelf geboden welzijnsdiensten die bijdragen aan het scheppen van voorwaarden om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen: Maaltijdvoorziening ('Tafeltje dek-je'), persoonsalarmering, thuisadministratie en belastinghulp, diensten aan huis/Wonen Plus
- intake/ bemiddeling naar dienstverlening SMD-MK: algemeen maatschappelijk werk en sociaal raadslidenwerk; uitvoering van het sociaal raadslidenwerk vindt overigens ook binnen het loket plaats;
- Informatie, advisering, vraagverheldering.

c. Doelgroep en omvang

Alle inwoners. In de praktijk gaat het vooral om senioren, behalve bij het sociaal raadslidenwerk, waarvan de klanten in de praktijk in meerderheid jonger zijn dan 65.

d. Prestaties (prognose 2007)

* Aantal telefonische contacten:	ca. 12.000
* Aantal te verwerken indicaties:	ca. 1.000
Aantal toewijzingen daarvan voor zorg en wonen:	
- zorgcentra	ca. 125
- zorgwoningen	ca. 60
- verpleeghuis	ca. 300
- dagverzorging	ca. 70
* Aantal huisbezoeken i.h.k. van zorgbemiddeling en wachtlijstbeheer	ca. 1.150

f. Aanvullende opmerkingen

- Samenwerking en afstemming tussen het 'Loket Velsen' met het gemeentelijk WMO loket is noodzakelijk en vindt op dit moment tot zekere hoogte plaats;
- Het is de bedoeling dat het Loket Velsen wordt ondergebracht in een nog te ontwikkelen multi-functioneel voorzieningencluster op het K.G-terrein, net als overigens de andere wijksteunpuntfuncties die een plaats hebben in wijksteunpunt 'De Delta';
- Eind nov. 2006 heeft de Raad het college via een motie verzocht bij de ontwikkeling van het KG-terrein rekening te houden met de positionering van de één-loket-functie

op die plek, en daarbij uit te gaan van één loket, dat een combinatie zou moeten zijn van het huidige Loket Velsen en het gemeentelijk WMO-loket.

Ad 2. Maatschappelijk Werk

a. Product

Algemeen Maatschappelijk Werk (AMW) en Sociaal Raadsliedenwerk (SRW)

b. Algemene omschrijving kerndiensten/activiteiten

AMW behelst individuele hulpverlening op de volgende gebieden:

- * materiële problematiek op het gebied van werk, inkomensbesteding en wonen;
- * relatieproblemen in de woonopgeving of met gezins- of familieleden;
- * psychosociale problemen die het persoonlijk functioneren belemmeren;
- * Persoonlijke problemen bij het verwerken van ingrijpende gebeurtenissen;
- * uitvoerend maatschappelijk werk voor psychosociale hulpverlening aan door huisartsen i.h.k. van het ‘diabolo’-project verwezen patiënten;
- * verbetering van de positionering van het AMW als onderdeel van het netwerk van eerstelijns geestelijke gezondheidszorg

SRW :

- het wegwijs maken van inwoners bij contacten met instellingen en instanties;
- het bemiddelen bij instellingen en instanties om vragen van inwoners in samenhang, vraaggericht naar een antwoord te geleiden.

c. Doelgroep en omvang

Alle inwoners van Velsen

d. Prestaties

- * voor alle inwoners van Velsen is een aanbod van niet-specifieke hulp beschikbaar, zonder dat daarvoor een eigen bijdrage in rekening wordt gebracht;
- * de producten en activiteiten worden op een toegankelijke wijze aangeboden. Dit houdt in:
 - plaatsen waar producten/activiteiten worden aangeboden, zijn voor alle inwoners van de gemeente toegankelijk en bereikbaar;
 - openingstijden zijn afgestemd op mogelijkheden en wensen van bezoekers
 - er wordt gewerkt met een afsprakensysteem zodat inzicht bestaat in de termijn waarop hulpverlening zal worden gerealiseerd;
- * per formatieplaats (6,2 fte voor AMW; 1,2 voor SRW) worden per jaar 85 nieuwe aanmeldingen en 85 afgesloten cliënteenheden behandeld. De volgende gegevens zijn afkomstig uit een registratieoverzicht van feb. 2007:

	2005	2006
Aanmeldingen	578	637
Aantal afgesloten cliëntencontacten	590	685

- * activiteiten en producten worden aangeboden volgens het in de Kwaliteitswet Zorginstellingen (KZI) aangegeven principe van verantwoorde kwaliteit
- * via een bij te houden registratiesysteem kunnen op jaarbasis de volgende gegevens worden herleid:
 - aantal bereikbaarheidspunten;

- aantal formatieplaatsen AMW en SRW;
- aantal hulpeenheden AMW (kortdurende-, langdurende- en groepscontacten) en SRW
- cliëntgegevens (leeftijd, geslacht, geboorteland, wijze van aanmelding, aard problematiek, Inkomensbron, duur hulpverlening)
- netwerkgegevens (instanties waarmee is samengewerkt of waar naar is verwezen, aantal GGZ-cliënten dat door huisarts is verwezen)

Ad 3. Activiteiten, ontwikkeld of ondersteund vanuit Bureau Samenlevingsopbouw (SWV)

a. Product

Opbouw-/ontwikkelingswerk en Sociale activering

b. Algemene omschrijving kerndiensten/activiteiten

- Ondersteuning en verdere ontwikkeling van: OK-Velsen (OK: Onbenutte Kwaliteiten): benaming voor alle vormen van sociale activering gericht op mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Doel: hen dichterbij betaalde arbeid of vrijwilligerswerk brengen;
- Ondersteuning en verdere ontwikkeling van het Servicecentrum Vrijwilligerswerk: van hieruit wordt bemiddeling, voorlichting, deskundigheidsbevordering en werving ter hand genomen;
- Inhoudelijke en procesmatige ondersteuning van vertegenwoordigers van belangengroepen in de WMO (Gehandicaptenberaad) en WWB (Cliëntenraad); ook van een WAO-groep en de Jongerenraad
- Ondersteuning en verdere ontwikkeling van activiteiten, gericht op allochtone vrouwen: Bemiddeling, ondersteuning, voorlichting, bieden van taallessen aan huis, opzet activiteiten of zelforganisaties

c. Doelgroepen

Zie b

d. Prestaties

- * OK op basis van een contract met afd. Sociale Zaken van de gemeente, zijn in 2005 50 cliënten in traject genomen en begeleid; daarnaast ook 15 cliënten met een WAO-uitkering. Resultaat?
- * Servicecentrum Vrijwilligerswerk: 182 nieuwe aanmeldingen; 117 succesvolle bemiddelingen;
- * ondersteuning Gehandicaptenberaad, Cliëntenraad, WAO-groep, Jongerenraad: geen prestatieindicatoren
- * ondersteuning allochtone vrouwen: als prestatieindicator wordt vooral het aantal overleggen, bijeenkomsten, gesprekken etc. opgevoerd; aantal vrouwen dat deelnam aan 'taal en (opvoedings)voorlichting aan huis': 30.

Ad 4. Consultatiebureau

a. Product

Preventieve Jeugdgezondheidszorg

b. Algemene omschrijving kerndiensten/activiteiten

Uitvoering wettelijk verplicht Basistakenpakket van activiteiten m.b.t preventieve jeugdgezondheidszorg, bestaande uit een uniform deel (voor alle gemeenten gelijk) en een maatwerkdeel (invulling op basis van lokaal specifieke omstandigheden)

c. Doelgroep en omvang

kinderen van 0-4 jaar + ouders/verzorgers.

d. Bereik

Meer dan 95% van de 0-4 jarigen wordt met de activiteiten van het basistakenpakket bereikt.

e. Aanvullende opmerkingen

De Jeugdgezondheidszorg Kennemerland, is een samenwerkingsverband van Zorgbalans-COB en de Viva! Zorggroep.

Ad 5. GGD

a. Product

Preventieve gezondheidszorg

b. Algemene omschrijving kerndiensten/activiteiten

Uitvoering van reeks van wettelijk verplichte activiteiten m.b.t preventieve gezondheidszorg:

- Jeugdgezondheidszorg (JGZ); verzorgen van activiteiten behorende tot het uniform en maatwerkdeel van de JGZ voor 4-19 jarigen;
- Infectieziektebestrijding
- Medische milieukunde
- Beleid en directe zorg Openbare Geestelijke gezondheidszorg (OGGZ)
- Gezondheidsbevordering, onderzoek en beleid

c. Doelgroep en omvang

alle inwoners van de gemeente Velsen.

Ad. 6. Stichting Gezamenlijke naschoolse opvang voor personen met vertraagde ontwikkeling

Door een combinatie van een aantal vaste en vrijwillige medewerkers wordt gedurende drie avonden in de week naschoolse vorming aangeboden. Het gaat hier in de eerste plaats om een aanbod van intellectuele vorming: Nederlands (lezen en spelling) en rekenen.

Computergebruik komt daarbij eveneens aan de orde.

Daarnaast wordt maatschappelijke vorming aangeboden: gesprekken en discussies op basis van nieuws en nieuwsfeiten die bij de deelnemers in de belangstelling staan.

Verder worden staatsrecht (hoe is het bestuur van het land ingericht, hoe werkt de parlementaire democratie) verkeersinstructie, koken en lessen over gezondheid en hygiëne gegeven. Ook worden zintuig-, taal- en geheugenspelletjes aangeboden. Bewegen heeft ook een plaats in het lesprogramma.

De beschreven activiteiten vinden plaats in het Tendercollege, een school voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs.

De activiteiten die op de drie avonden plaats vinden kennen in totaal zo'n 70 deelnemers, waarvan zo'n 60 uit Velsen. Het is echter aannemelijk dat een deel van de deelnemers op meerdere avonden gebruik maakt van het aanbod. Het totaal aantal personen dat deel uitmaakt van de doelgroep is in dat geval kleiner. De cijfers uit het meest recente Jaarverslag (2005) bieden daarover echter geen uitsluitsel.

Ad. 7. ABC/WAO

Het Actviteiten Belangen Centrum/WAO is een vrijwilligersorganisatie die cursussen, activiteiten, lotgenotencontacten en een inlooppreekuur (in het WWZ-loket in wijksteunpunt 'De Delta') organiseert voor mensen die in de WAO zitten of daarin zaten en vandaaruit de AOW gerechtigde leeftijd hebben bereikt. Het gaat dus in de praktijk om mensen met chronische ziekten en beperkingen. De doelgroep bestaat uit zo'n 75 mensen.

4. Slotopmerkingen

De voorgaande beschrijving poogt op wijkniveau inzicht te bieden in het door de gemeente gesubsidieerde welzijnsaanbod, voorzover relevant voor de WMO. Daartoe zijn de verschillende voorzieningen geïnventariseerd, alsmede de aangeboden producten/ diensten en de activiteiten die in dat verband worden ondernomen.

Ook zijn kwantitatieve gegevens over de omvang van de doelgroep en de mate van gebruik van het aanbod opgenomen. Over de waardering van het hier beschreven welzijnsaanbod, valt hooguit indirect iets af te leiden.

Deze informatie biedt onvoldoende mogelijkheden voor het trekken van vergaande conclusies. De vraag of het aanbod per wijk in voldoende mate aansluit bij de doelgroep valt bijvoorbeeld niet te beantwoorden: gegevens over het aantal drempeloverschrijdingen per basisaccomodatie en wijksteunpunt, bieden geen inzicht in het aantal leden van een doelgroep dat van deze voorzieningen gebruik maakt.

Op de vraag of het aanbod van sommige voorzieningen in bepaalde wijken/kernen, in verhouding tot de omvang van de doelgroep, wellicht te ruim of krap is, valt met de beschikbare informatie evenmin éénduidig antwoord te geven. Alleen ten aanzien van jongerenvoorzieningen is uit de 'Leefbaarheidsmonitor' al enkele keren overduidelijk gebleken dat burgers de beschikbaarheid daarvan onvoldoende achten. Meer dan 70% is die mening toegedaan.

Daarnaast roept overigens het in sommige wijken naast elkaar bestaan van een basisaccommodatie en een wijksteunpunt wél de vraag op of de gemeente haar financiële steun voor de instandhouding van beide soorten voorzieningen op dezelfde manier moet voortzetten: de ‘klanten’ van basisaccommodaties blijken voor een groot, soms overgroot, deel te behoren tot dezelfde doelgroep als die van de wijksteunpunten, de categorie 55+. Ook de aard van de aangeboden producten/diensten en de ondernomen activiteiten in dit verband, zijn vaak in sterke mate vergelijkbaar, terwijl de verschillende accommodaties veelal relatief dicht bij elkaar zijn gelegen.

In IJmuiden (N.+Z.) zou het project ‘De Binnenhaven’ kunnen bijdragen aan een meer efficiënte inrichting van het welzijnsaanbod; dit vanwege de o.a. geplande ontwikkeling van een multifunctionele accommodatie, die onderdak moet bieden aan zowel de functies van het huidige wijksteunpunt als de basisaccommodatie. Datzelfde geldt voor het project ‘Groot Helmduin’ in Zee-/Duinwijk, waarbinnen eveneens een clustering van de functies van de basisaccommodatie en het grootste wijksteunpunt in een multifunctionele behuizing is beoogd.

In Velsen-Noord is echter sprake van een basisaccommodatie en twee wijksteunpunten, alle drie apart gehuisvest en geografisch dicht bij elkaar gelegen. Het verdient daarom aanbeveling om ook daar na te gaan in hoeverre er mogelijkheden voor clustering van functies van basisaccommodaties en wijksteunpunten onder één dak bestaan.

Uit de leefbaarheidsmonitor blijkt overigens dat Velsen-Noord behoorlijk in negatieve zin afwijkt van het gemiddelde van de gemeente als geheel voor wat betreft de door bewoners ervaren sociale cohesie en leefbaarheid van de wijk (zie 1.2, blz. 2). Het niveau van welzijnsvoorzieningen in de wijk zou derhalve op peil moeten blijven, ook al is een meer efficiënte inrichting ervan wellicht wenselijk.

Geraadpleegde bronnen

- Jaarverslag Stichting Welzijn Velsen 2005
- Resultaatverantwoording Stichting Welzijn Velsen 2005
- Programma Stichting Welzijn Velsen 2007
- Uitvoeringsovereenkomst budgetfinanciering Stichting Welzijn Velsen 2006
- Prestatieplan COB 2007
- Uitvoeringsovereenkomst Budgetsubsidie Welzijn Ouderen ‘COB’ 2006
- Uitvoeringsovereenkomst Budgetsubsidie Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Midden- Kennemerland 2006.
- Leefbaarheidsmonitor 2004 gemeente Velsen
- Bevolkingsstatistiek Velsen 2005
- Subsidieaanvraag ‘Santpoorts Belang’ (2006)
- Beschrijving Huiskamerproject ‘De Drempel’ (2005)
- Beschrijving vereniging ‘Santpoorts Belang’ (2005)
- Beschrijving st. ABC/WAO, Jutter, 18 jan. 2007
- Jaarverslag 2005 St. Gezamenlijke naschoolse vorming voor personen met vertraagde ontwikkeling
- Welzijnskaart Velsen 2003
- Gemeentegids Velsen 2006-2007

STARTNOTITIE

zorg voor de toekomst

Jeugdbeleid en Onderwijsbeleid in de periode 2008-2011

GEMEENTE VELSEN

1. Inleiding; doelstelling en doelgroep; opbouw van de notitie

Een van de beleidsspeerpunten van het collegeprogramma 2006 - 2010 van de gemeente Velsen is het ontwikkelen van een Integraal Lokaal Jeugdbeleid. Het jeugdbeleid- onderwijsbeleid heeft de afgelopen periode veel aandacht gekregen.

Waar in deze notitie verder over jeugdbeleid wordt gesproken, wordt bedoeld op het samenhangend beleid³ gericht op de doelgroep 0 – 23 jarigen en op de doelstelling hen te ondersteunen bij en te stimuleren in hun ontwikkeling tot volwaardige participanten van onze maatschappij en tot persoonlijke ontplooiing.

Met deze formulering wordt het jeugdbeleid weggehaald uit de hoek van de achterstanden en daarmee de negatieve benadering. Zeker zal het beleid ertoe moeten leiden dat problemen (probleemjongeren en later, in de volwassen leeftijd, problemen met werk, inkomen en huisvesting) worden voorkomen. Maar dan wel vanuit de positieve benadering van talentontwikkeling en persoonlijke ontplooiing.

Deze notitie beoogt de discussie over de wijze waarop deze doelstelling wordt bereikt te starten. Uitgangspunt is een integrale, dus multidisciplinaire benadering. Vanuit de discussie binnen de gemeente zal een aantal prioriteiten vorm moeten krijgen. Na overleg met de partners moet dit eind 2007 leiden tot een integrale nota jeugdbeleid 2008 – 2011, parallel lopend met de WMO-beleidsnota en daarin verankerd.

De inmiddels versleten uitdrukking “wie de jeugd heeft, heeft de toekomst” is nog even waar als in het verleden. Andersom én evenzo is het onze taak de jeugd een toekomst te bieden. Het jeugdbeleid van Velsen is hierop gefundeerd: zorg voor de toekomst.

Integraal jeugdbeleid is een verzamelnaam voor beleid. Een bruikbare ordening is ontwikkeld door Steven van Eijck in het kader van de Operatie Jong. Hij onderscheidt de volgende domeinen op basis van de levensloop van het kind:

- Opvang, educatie en werk;
- Opvoeding en bescherming;
- Gezondheidszorg;
- Veiligheid;
- Vrije tijd.

Van Eijck denkt sterk vanuit algemene, preventieve en specialistische taken. Het preventieve karakter én de uitwerking in een sluitende signalerings- en voorzieningenketen mogen niet veronachtzaamd worden.

Dit gezegd en onderstreept hebbend, zal waar er geen sprake is van een kindbedreigende situatie de doelstelling zijn talentontwikkeling en persoonlijke ontplooiing. Deze doelstelling én de waar dat nodig is preventieve en curatieve interventie worden in hierna uitgewerkt in hoofdstukken, die de eerder genoemde vijf domeinen weerspiegelen.

In de bijlagen zijn feitenmateriaal opgenomen ten aanzien van onderzoeken naar de situatie bij de Velsense jeugd en beschrijvingen van activiteiten die op dit moment op de diverse domeinen worden ondernomen door de verschillende instellingen.

³ Ondersteuning bij de opvoeding, vroeg- en voorschoolse educatie, cultuureducatie, sport en spel, kinderopvang, onderwijs en welzijn

2. domein opvang, educatie en werk

Op dit domein worden de volgende activiteiten ondernomen:

- voor- en vroegschoolse educatie in peuterspeelzalen
- kinderopvang
- primair onderwijs
- voortgezet onderwijs
- vervolgonderwijs, resulterend in minimaal een startkwalificatie
- aanbieder van stageplaatsen als voorbereiding op de beroepspraktijk
- indien nodig ondersteuning bij het vinden van een arbeidsplaats

voor- en vroegschoolse educatie in peuterspeelzalen

In toenemende mate wordt voor- en vroegschoolse educatie (VVE) gezien als een middel om jonge kinderen voldoende basis-ontwikkeling te verschaffen zodat zoveel als mogelijk is voorkomen wordt dat het kind met een ontwikkelingsachterstand de basisschool betreedt. Deze basis-ontwikkeling richt zich met name op taalontwikkeling en sociaal-emotionele ontwikkeling.

Veel instellingen voor primair onderwijs strekken in toenemende mate hun verantwoordelijkheid uit tot de pré-basisschool fase onder het motto “het is erg moeilijk in acht jaar goed te maken wat in vier jaar fout is gedaan”. Dat ouders hierin zelf keuzes maken, staat buiten kijf.

Op dit moment rekent de gemeente de inhoudelijke verantwoordelijkheid voor VVE toe aan peuterspeelzalen en de samenwerkende schoolbesturen en faciliteert deze instellingen. Dit gebeurt in goede onderlinge samenwerking.

In de visie van talentontwikkeling en persoonlijke ontplooiing past het dat de gemeente meer regie neemt, breder faciliteert, en daartoe in overleg met de instellingen jaarlijks een (voortschrijdende) agenda vaststelt. Dit kan door het overleg tussen gemeente en onderwijs een nieuwe vorm te geven: samen met het onderwijs wordt een lokale educatieve agenda gevormd. De VVE en het peuterspeelzaalwerk zijn onderdeel daarvan.

De inzet moet niet alleen het voorkomen dan wel wegnemen van achterstanden zijn (waarbij de focus op een beperkte groep gericht wordt), maar de stimulering op het gebied van taalvaardigheid en sociaal-emotionele ontwikkeling voor zoveel mogelijk jonge kinderen. Deze twee speerpunten liggen voor de hand: taal is de sleutel tot onze maatschappij en hoe evenwichtiger kinderen zich ontwikkelen op het sociaal-emotionele vlak, hoe meer mogelijkheden zij verkrijgen tot persoonlijke ontwikkeling en het vinden van een eigen plaats in onze maatschappij.

Het beleid zal zich dan op kwantitatieve en kwalitatieve resultaten moeten richten:

- toename van de plaatsen voor deelname aan VVE: in 2007 zijn er 225 plaatsen beschikbaar
- jaarlijks neemt de percentuele deelname van de leeftijdsgroep in kwestie aan voor- en vroegschoolse educatie programma's toe (nulmeting in 2007); gestreefd wordt om een bereik van alle doelgroepkinderen te verkrijgen
- resultaatgerichte afspraken met de aanbieders van VVE op basis van de jaarlijks op te stellen educatieve agenda

kinderopvang, primair onderwijs en voortgezet onderwijs

De wetgever heeft de verantwoordelijkheid voor het realiseren van buitenschoolse opvang neergelegd bij de besturen van het primair onderwijs.

Daarnaast speelde tot het huidige kabinet aantrad de discussie rond passend onderwijs: de (in de regio) neergelegde verantwoordelijkheid voor schoolbesturen om alle kinderen in de leerplichtige leeftijd een passend onderwijsaanbod te doen.

Op het moment van het schrijven van deze notitie is de visie van het huidige kabinet hierop nog niet bekend. Dat de problematiek van kinderen die langdurig geen passend onderwijsaanbod krijgen echter om een structurele oplossing vraagt, staat buiten kijf.

Met de verzelfstandiging van het openbaar primair onderwijs en voortgezet onderwijs een aantal jaren geleden heeft Velsen de keuze gemaakt voor het lokaal beleid als eigen speerpunt en de verantwoordelijkheid van het openbaar onderwijs neergelegd bij regionaal opererende stichtingen. Dit geeft de gemeente ruimte eigen beleid op het terrein van het onderwijs gemeentebreed te formuleren.

In de optiek van Velsen is onderwijs een onderdeel in de ontwikkelingsketen van kinderen en jongeren. Andere onderdelen van die keten zijn cultuur, sport en spel, opvang en welzijn.

Het is de ambitie van Velsen de onderdelen van die keten te betrekken in een samenhangend pakket van activiteiten. Samenhangend zowel wat betreft de doelstelling (hogere participatiegraad en specifieke gerichtheid op de ontwikkeling van talenten en de ontplooiing van het individu) als wat betreft de feitelijke toegankelijkheid (gedifferentieerde programma's voor de verschillende leeftijdsgroepen aansluitend aan de schooltijden).

Beleidspeerpunten als BSI (breedte sport impuls) en wijkgericht werken verdienen, samen met de te ontwikkelen educatieve agenda, hierop aan te sluiten.

Afgezien waar het gaat om handhaving van de leerplicht kan en mag de gemeente niet meer dan hierin ondersteunen, faciliteren, stimuleren. Immers, de burger zelf (of dit nu het individu zelf is of, bij minderjarigheid, de ouders/verzorgers) is mondig, maakt keuzes, vraagt om diensten. Maar in de visie van het jeugdbeleid is deze rol van de gemeente niet vrijblijvend en ambieert de gemeente een regierol op zich te nemen waar het gaat om het schakelen, met elkaar in verband brengen en waar het gaat om de gerichtheid op talentontwikkeling en persoonlijke ontplooiing.

In dat verband wordt de ontwikkeling van brede scholen in het primair onderwijs, vaak gezien vanuit een achterstandspositie (in een zogeheten achterstandswijk dan wel vanuit een school die structureel met terugloop van leerlingen wordt geconfronteerd) slechts als een eerste stap gezien. De relatie tussen primair en voortgezet onderwijs, opvang, cultuur, sport en spel en welzijn wordt landelijk nog maar mondjesmaat, maar wel toenemend in verband gebracht met de *dorpsplein-gedachte*: één samenhangend complex van accommodaties, waarin deze verschillende functies aanvullend en elkaar versterkend zijn ondergebracht. Velsen vindt deze ontwikkeling aantrekkelijk vanuit de wens multidisciplinair het jeugdbeleid vorm te geven en daarmee tevens verkokering van de aanpak van dreigende problemen te voorkomen.

Dit gaat verder dan het BOS-project in die zin, dat ook ruimtelijk gesproken multidisciplinair wordt samengewerkt en waar zinvol geïntegreerd.

Concreet wil Velsen voor de jeugd in de leerplichtige leeftijd de volgende resultaten/opbrengsten bereiken:

- binnen de te ontwikkelen educatieve agenda meer aandacht vragen voor onderwijsgerelateerde, maar buitenschools te realiseren activiteiten op het gebied van cultuurontwikkeling, sport en spel, resulterend in toename van het bezoek aan bibliotheek en culturele instellingen en toename van het lidmaatschap van een sportclub vanuit de doelgroep. In dit kader zij tevens verwezen naar hetgeen in de WMO-beleidsnota ten aanzien van prestatievelde 1 is opgenomen.
- in samenspraak met de organisaties in kwestie komen tot een pilot-dorpsplein met concreet gedefinieerde functies, leerpunten en te bereiken opbrengsten
- in samenspraak met de organisaties in kwesties meer brede scholen ontwikkelen, zowel binnen het primair als het voortgezet onderwijs, op een format dat doorgroeit naar een dorpsplein niet belemmert
- het accommodatiebeleid van Velsen in het algemeen en de onderwijshuisvesting in het bijzonder de komende jaren afstemmen op deze ontwikkelingen.
- vermindering van de schooluitval en het ongeoorloofd verzuim (dit in overleg met het voortgezet onderwijs) met een nader te bepalen procentpunt in 2012 ten opzichte van 2007. Hiertoe wordt een strakke lijn uitgezet vanaf de melding van ongeoorloofd verzuim tot en met de verbalisering door de buitengewoon opsporingsambtenaar (BOA). Jaarlijkse monitor van de ontwikkelingen via het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC). Voor wat betreft het ongeoorloofd verzuim zal binnen de gemeente een monitoring moeten worden opgezet.
- opzet van een kindvolgsysteem naar analogie van het leerlingvolgsysteem in het primair onderwijs, waarbij dossieropbouw via een doorgaande lijn tot het einde van de leerplichtige leeftijd plaatsvindt en de verschillende organisaties in de jeugdketen daarop terug kunnen vallen c.q. daarop kunnen aanvullen. Een pilot om de haalbaarheid, werkbaarheid en effectiviteit van een dergelijk systeem te kunnen beoordelen zou in 2008 gestart moeten worden.
- in regionaal verband stimulering van ontwikkelingen dan wel pilots passend onderwijs indien en voor zover de landelijke politiek daarop beleid formuleert. In aansluiting hierop regionaal organiseren van opvang van jeugdigen die buiten de boot dreigen te vallen, één en ander leidend in de looptijd van deze notitie tot significante vermindering van schooluitval en doorverwijzing naar specialistische onderwijs- en opvangcentra.

Vervolgonderwijs, stageplaatsen, toeleiding naar werk

Nederland als kennisland is alleen dan meer dan een kreet wanneer ook daadwerkelijk werk wordt gemaakt van de beroepsvorming en kennisontwikkeling van jongeren en volwassenen. In het kader van deze notitie wordt daarbij op de jongeren gefocust.

Velsen vertaalt kennis daarbij in maximale ontwikkeling van de talenten van jongeren op het gebied van zowel theoretische als praktische vaardigheden. De focus is daarbij dus zeer breed: van ROC tot aan universiteit. Kennis zonder richting leidt echter tot niets; een arbeidsperspectief is essentieel om de leerenergie te kunnen richten en de individuele motivatie in stand te kunnen houden. Een minimale startkwalificatie is daarbij onontbeerlijk. Met name waar het gaat om arbeidsperspectief is verdergaande samenwerking met het CWI en het bedrijfsleven noodzakelijk.

De onderwijsinstellingen, die regionaal werken, nemen zelf verantwoordelijkheid voor de beroepsvorming en kennisontwikkeling.

De meerwaarde vanuit de gemeente ligt in de aansluiting van deze inspanningen op de inspanningen van het bureau sociale zaken en gebruikmaking van de contacten die dat bureau heeft met het lokale en regionale bedrijfsleven.

In dit verband zij kort opgemerkt dat het Bureau Sociale Zaken op dit moment initiatieven ontwikkelt om SWS-breed zowel preventief als curatief op te treden.

Concreet zou voor 2008 een geïntegreerd aanbod van onderwijs, leren op de werkplek en arbeidsbemiddeling en –toeleiding geformuleerd moeten worden in nauwe samenwerking met de onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven.

Dit dient ertoe te leiden dat gedurende de looptijd van de startnotitie het werkloosheidspercentage in de leeftijd van 16 tot 23 jaar minimaal op het huidige lage niveau van 1,6% gehandhaafd blijft en het percentage jongeren in deze leeftijdscategorie met een minimale startkwalificatie significant toeneemt.

3. domein opvoeding en bescherming

Dit domein sluit nauw aan op prestatieveld 2 van de WMO-beleidsnota. Activiteiten die hieronder vallen zijn opvoedingsondersteuning en andere hieraan gerelateerde preventieve taken.

In tegenstelling tot het vorige domein is hier uit de aard van het onderwerp minder sprake van talentontwikkeling en persoonlijke ontplooiing en meer sprake van preventie.

Samenvattend vallen onder dit domein hoofdtaken als:

- algemene informatie
- signalering
- indicering
- doorverwijzing/zorg
- dossiervorming

Bij algemene informatie is sprake van opvoedcursussen en brede, specifieke publieksgerichte informatie bijvoorbeeld ten aanzien van de melding van vermoedens van kindermishandeling.

Bij signalering gaat het om het bieden van meldpunten én het in bestaande structuren als peuterspeelzalen en scholen activeren van aandacht van begeleiders en onderwijspersoneel voor mogelijke onveilige thuissituaties. De leerplichtambtenaar heeft vanuit de gemeente mogelijkheden om te constateren of schooluitval dan wel ongeoorloofd verzuim méér is dan dit en mogelijk een symptoom is van een bredere problematiek bij of rond het kind/de jongere.

Groot probleem is dat veel organisaties/instellingen langs elkaar heen werken en mogelijk ieder voor zich een symptoom waarnemen, zonder zich bewust te zijn van het feit dat er ook andere symptomen zijn die zij niet waarnemen maar die, samengenomen, de noodzaak van acute interventie aangeven.

De totstandkoming van signaleringsnetwerken zoals de Zorgadviesteams (ZAT's) rond scholen en welzijnsvoorzieningen moet in dat manco voorzien. In Velsen heeft dit inmiddels geleid tot een goed ontwikkelde zorgstructuur voor 12 tot 18 jarigen. Uitbreiding van deze voorzieningen naar de basisschoolleeftijd en de VVE is een belangrijk punt voor de educatieve agenda.

Wanneer Velsen beschikt over een Centrum voor Jeugd en Gezin (zie hierna) is melding ook daar mogelijk.

Bij doorverwijzing/zorg gaat het om het zo snel als mogelijk is realiseren van een passend en, bij een combinatie van risicofactoren of problemen, multidisciplinair aanbod van zorg dan wel ondersteuning. Hierbij dient een scherp onderscheid gemaakt te worden tussen vrijwillige en gedwongen hulp.

Het WMO-loket en de door de landelijke overheid gestimuleerde Centra voor Jeugd en Gezin vervullen hierin respectievelijk een doorverwijzende en een eerstelijns-zorg-functie.

In de optiek van de landelijke overheid dient binnen vier jaar elke gemeente over een dergelijk Centrum voor Jeugd en Gezin te beschikken. In het kader van de WMO-beleidsnota wordt de vorming van een dergelijk centrum in Velsen onderzocht en wordt de samenwerking tussen de organisaties voor jeugdzorg en jeugdgezondheidszorg vastgelegd. Belangrijk daarbij is de rol en functie van een dergelijk Centrum in relatie tot ZAT's en de regiefunctie van de gemeente binnen de WMO vast te stellen, dit gelet op de aanbevelingen terzake van het eerdergenoemde Sturingsadvies Operatie Jong van april 2006.

De ambitie moet zijn om nog binnen de looptijd van de nota jeugdbeleid in Velsen een volwaardig Centrum te openen.

Naast specialistische zorg is ook structureel georganiseerde zorg bij de onderwijsinstellingen noodzakelijk. In dit kader zij verwezen naar het project “voorkomend opvoeden” dat een aantal scholen in Velsbroek in 2004 en 2005 heeft uitgevoerd. Dit project is opgezet en uitgevoerd uit eigen middelen van de GGD en het Algemeen Maatschappelijk werk. Zeven basisscholen bekostigen nu zelf de inzet van 17,5 uur schoolmaatschappelijk werk. Er is duidelijk behoefte aan uitbreiding van het schoolmaatschappelijk werk naar andere scholen, zowel voor primair als voortgezet onderwijs.

De in het vorige domein geschetste ontwikkeling van brede scholen in relatie tot passend onderwijs ondersteunt deze vraag. Daarnaast is bij de provincie Noord-Holland een regionale subsidie-aanvraag gedaan om het komende jaar de zorgstructuur rond de basisscholen te versterken.

Een breed onderzoek onder de in Velsen opererende schoolbesturen naar de brede behoefte hieraan, de inzet die die besturen zelf bereid zijn te plegen en de verdergaande subsidiemogelijkheden van de provincie zou komende jaren uitgevoerd moeten worden.

Tenslotte: opvoedingsondersteuning is een verantwoordelijkheid zowel van de lokale overheid als van de regio. Wat Velsen hierin wil, is hierboven en verder in de WMO-beleidsnota vastgelegd. Daarnaast is er een regionale notitie over opvoedingsondersteuning in de maak met als uitgangspunt: “lokaal wat kan, regionaal wat moet”.

Indien en voor zover daaruit voorts nog speerpunten en activiteiten voortkomen, zullen deze verwerkt worden in de nota jeugdbeleid die eind van dit jaar zal worden aangeboden.

Op dit moment wordt volstaan met de volgende te bereiken resultaten:

- uitbreiding van de ZAT-voorzieningen naar de basisschoolleeftijd en de VVE
- in het verlengde van het onderzoek naar de vorming van een Centrum voor Jeugd en Gezin: opening van een dergelijk volwaardig centrum binnen de looptijd van de nota jeugdbeleid
- breed onderzoek onder de in Velsen opererende schoolbesturen naar de brede behoefte aan schoolmaatschappelijk werk/versterking van de zorgstructuur rond basisscholen en scholen voor voortgezet onderwijs, de inzet die die besturen zelf bereid zijn te plegen en de verdergaande subsidiemogelijkheden van de provincie Noord-Holland.

4. domein gezondheidszorg

Wat betreft het jeugdbeleid geldt opnieuw dat preventie/curatie op dit domein leidend zijn. Het gaat hier met name om de taken van de GGD/Jeugdgezondheidszorg Kennemerland, zoals periodieke screening en het geven van voorlichting over de gevaren van verslavende middelen en voorlichting over gezondheidsbevorderend gedrag (zoals voeding en beweging). Daarnaast verzorgt de gemeente ambulante verslavingszorg en is de gemeente verantwoordelijk voor de OGGZ. Het gaat hierbij om activiteiten die zich over diverse prestatievelden vanuit de WMO uitstrekken; kortheidshalve wordt dan ook naar de WMO-beleidsnota verwezen.

Hoewel er een breed aanbod van preventieve programma's is gericht op de bevordering van een gezonde leefstijl, verdient het aanbeveling deze tezamen met de aanbieders van deze programma's te evalueren op hun effectiviteit. Immers, de laatste onderzoeken naar de gezondheid en het welzijn van de jeugd geven aan dat Velsen niet veel afwijkt van de gezondheid van de jeugd in de rest van Nederland. En daar zien we een toename dan wel minimaal stabilisering van risicogedrag op het gebied van alcohol, roken, voeding en seksueel gedrag. Veel risicogedrag zoals alcoholmisbruik geschiedt daarenboven ook in toenemende mate op jongere leeftijd. Mogelijk zijn andere vormen van preventie of activering van jongeren effectiever om de tendens om te keren.

Deze waarneming zal op korte termijn met de betreffende instellingen worden besproken en met hen zal worden bezien of een evaluatie op korte termijn mogelijk dan wel nodig is dan wel of op grond van bestaande rapportages van de instellingen conclusies getrokken kunnen worden, die vervolgens in de nota jeugdbeleid kunnen worden verwerkt.

5. domein veiligheid

Het bieden van een veilige woon-, leer- en werkomgeving is een prioriteit van alle tijden. Veiligheid is ook meer-dimensionaal

- veiligheid waar het gaat om de openbare ruimte, zoals goede vluchtroutes bij calamiteiten, overzichtelijke wegen en kruispunten, snelheidsbelemmerende voorzieningen binnen woonwijken en bij scholen. Binnen Velsen is dat een voortdurend punt van aandacht en geconstateerd kan worden dat het daarop gezette beleid afdoende is.
- veiligheid waar het gaat om de eigen persoon door bedreigingen vanuit diefstal en geweldpleging. Deze kunnen verschillende oorzaken hebben: als reactie op het eigen gedrag van het individu, vanuit materieel of immaterieel winstbejag van de pleger van diefstal of geweldpleging of als gevolg van alcohol- en/of drugsgebruik. Zowel in termen van handhaving (openbare orde) als in termen van preventie (bureau HALT, WMO) liggen hier gemeentelijke taken. Met name waar het gaat om preventie verdienen deze taken verdere aanscherping.
- veiligheid waar het gaat om het psychische welzijn van een individu, wat aangetast kan worden als gevolg van racisme, discriminatie en pesten. Als we de handhaving buiten beschouwing laten, liggen er in de preventieve sfeer gezamenlijke verantwoordelijkheden van publieke en private instellingen en de gemeente.

Bovenstaande wordt weerspiegeld in de prioriteit die de politie Kennemerland in 2008 legt bij jeugd met als prioriteiten de onderwerpen overlast, alcohol- en drugsgebruik en winkeldiefstal.

Het jeugdbeleid van de gemeente Velsen zal hier nadrukkelijk op inspelen voor zover daarop nog geen activiteiten zijn gezet, zie bijvoorbeeld het samenlevingsproject in Velsbroek en het project hangjongeren in dezelfde wijk.

Deels vindt dit beleid gestalte in het volgende in deze notitie beschreven domein, de vrije tijd. Deels wordt aansluiting gezocht bij het domein opvang, educatie en werk. En tenslotte wordt aansluiting gezocht bij het domein gezondheidszorg. Kortheidshalve wordt naar de beschrijvingen van deze domeinen verwezen.

Binnen deze drie domeinen vrije tijd, opvang/educatie/werk en gezondheidszorg worden wat betreft de veiligheid de volgende resultaten als speerpunten ingebracht:

- de evaluatie van de twee genoemde projecten in Velsbroek levert nog dit jaar input voor structurele programma's om de overlast van jeugd niet alleen in Velsbroek, maar Velsen-breed zoveel als redelijkerwijs mogelijk is te beperken
- hierbij wordt specifiek aandacht gegeven aan het feit dat overlast op steeds jongere leeftijd (vanaf 10 jaar) wordt veroorzaakt; de focus moet breder worden en zich ook uitstrekken naar kinderen in de basisschoolleeftijd
- sociaal gedrag, waaronder verstandig omgaan met alcohol, afzien van drugsgebruik en het alles behalve stoer-zijn van crimineel gedrag, is nadrukkelijk een speerpunt in VVE, primair en voortgezet onderwijs; de instellingen worden uitgenodigd hierop gerichte programma's te ontwikkelen en in te zetten.
- de effectiviteit van protocollen op het gebied van discriminatie, racisme en pesten op scholen wordt met de onderwijsinstellingen doorgesproken alsmede de zinvolheid van additionele middelen zoals een zero-tolerance-beleid.
- ditzelfde geldt ook voor het convenant Veiligheid In en Om de School
- de signalering en aanpak van (dreigend) probleemgedrag worden opgenomen in het te ontwikkelen kindvolgsysteem.
- buurt- en jongerenwerk in het kader van de wijk-/buurtgerichte aanpak worden nader geschoold in het herkennen en aanpakken van probleemgedrag op het gebied van de verschillende beschreven dimensies van veiligheid.
- welzijnsinstellingen worden uitgenodigd concrete voorstellen met resultaatindicatoren te formuleren. Deze moeten erop gericht zijn in het verlengde van de bovenbeschreven resultaten de veiligheid op de dimensies eigen persoon en psychisch welzijn significant en structureel te verbeteren. Samenwerking met instellingen zoals bureau HALT en met onderwijsinstellingen wordt toegejuicht. Als deze voorstellen gelet op de te verwachten opbrengsten in relatie tot de daaraan verbonden kosten en de ruimte die de gemeentelijke begroting daarvoor heeft succesrijk zijn, worden deze in de jaarlijkse jeugdagenda's zoals in de inleiding van deze notitie bedoeld, tot uitvoering gebracht.

6. domein vrije tijd

In dit domein gaat het vooral om het zoeken naar verbindingen. Goede aanknopingspunten zijn de brede school/dorpsplein, dagarrangementen en de projecten in het kader van de BOS-subsidieregeling (Buurt, onderwijs, sport). De doelstelling is tweeledig: het creëren van aansluitende activiteiten én het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen en jongeren op een breed terrein gegeven de doelstelling van talentontwikkeling en persoonlijke ontplooiing.

De welzijnsactiviteiten voor jongeren worden in Velsen voor een groot deel uitgevoerd door de Stichting Welzijn Velsen en richt zich op de functies ontmoeting, educatie en voorlichting en vorming. Doelgroep zijn tieners en jongeren (12 – 18 jaar) en probleemjongeren. Daarnaast is er een scala aan overige jeugd- en jongerenorganisaties, terwijl sport- en culturele organisaties in bijna alle gevallen specifiek op kinderen en jongeren gerichte activiteiten kennen.

Het uitgaansleven van jongeren speelt zich deels in Velsen af, deels in de regio en dan met name in de gemeenten Haarlem, Amsterdam en Uitgeest.

Geconstateerd kan worden dat Velsen op het gebied van vrije tijd reeds veel biedt aan de verschillende leeftijdscategorieën.

Uit uitgevoerd onderzoek blijkt dat onder de jeugd de behoefte aan jongerencentra of jeugdhonken beperkt is. De behoefte hieraan is in Velsen-Noord, Santpoort-Noord en in IJmuiden nog het grootste.

Uit ditzelfde onderzoek blijkt dat de jeugd in het algemeen hangplekken en pleintjes het meeste mist. In Velsen-Noord vindt ca. eenderde van de jongeren dat er een skatebaan moet komen.

Binnen de gemeente wordt jaarlijks een speelplan ontwikkeld, zoveel mogelijk vanuit een buurt-/wijkgerichte aanpak: voorzieningen die door bewoners van die buurt/wijk gewenst zijn.

De beste resultaten in termen van bieden van vrije tijdsvoorzieningen aan kinderen en jongeren en voorkomen van overlast c.q. vergroting van de veiligheid van deze doelgroep én de andere burgers is het realiseren van buurt-/wijkvoorzieningen in aanvulling op hetgeen er reeds is en in nauwe samenspraak met jongerenorganisaties. Wat betreft de aard van de voorzieningen gaat de aandacht met name uit naar jeugdhonken (voornamelijk gewenst in Velsen-Noord, Santpoort-Noord en IJmuiden), hangplekken en ontmoetingspleintjes. In Velsen-Noord komt er een skatebaan.

In aansluiting op het speelbeleid en met inachtneming van de mogelijkheden van de diverse bestemmingsplannen wordt de komende jaren fasegewijs (twee buurten/wijken per keer) overleg met de daar actieve jongerenorganisaties⁴ gevoerd over te realiseren voorzieningen. In dat overleg wordt aansluiting gezocht met de structurele programma's gericht op terugdringen van overlast zoals hiervoor onder het domein veiligheid genoemd en met de ontwikkeling van brede scholen/dorpspleinen zoals hiervoor onder het domein opvang, educatie en werk bedoeld. Dit leidt tot actieplan jongerenvoorzieningen, dat vertaald wordt in de jaarlijkse jeugdagenda.

⁴ Voor een overzicht van de jongerenorganisaties zie in de bijlage de Informatie Domein Vrije tijd

BIJLAGEN

Algemene informatie

Gegevens over de jeugd in Velsen

In Velsen wonen 19.412 jongeren tussen de 0 en 23 jaar ⁵.

leeftijd 0 - 3 jaar	3012
leeftijd van 4 – 11 jaar	7130
leeftijd van 12 – 17 jaar	5329
leeftijd van 18 – 23 jaar	3941

Op 1 oktober 2005 was het aantal deelnemers aan:

Peuterspeelzalen	781
Basisonderwijs	6781
Speciaal basisonderwijs	234
Voortgezet onderwijs	3065
Voortgezet speciaal onderwijs	144

Situatie in Velsen ten opzichte van de gemeenten in de regio.

Uit het databoek 2007 van 'Kinderen in Tel' zijn gegevens van alle 458 gemeenten in Nederland met betrekking tot jeugd opgenomen.

In dit gegevensboek zijn de cijfers uit 2005 gebruikt. De volgende gegevens geven een beeld van de Velsense situatie ten opzichte van de gemeenten in de regio.

Kinderen in achterstandswijken:

(een achterstandswijk wordt bepaald door het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) op basis van inkomen, opleidingsniveau en werkloosheid, in Velsen worden Zee-en Duinwijk en Velsen-Noord als achterstandswijk gekwalificeerd door het SCP)

Velsen	20,37%
Haarlem	24,17%
Beverwijk	12,93%
Heemskerk	31,62%
Uitgeest	0%

Percentage kinderen die tellen als achterstandsl leerlingen:

(een achterstandsl leerling is een leerling tussen de 4 en 12 jaar met een zogenaamd gewicht van 0,25 indien ouders een laag opleidingsniveau hebben, en 0,90 indien de ouders allochtoon zijn en een laag opleidingsniveau hebben)

Velsen	16,01 %
Haarlem	25,44 %
Beverwijk	26,78 %
Heemskerk	24,5 %
Uitgeest	9,2 %

Kinderen in uitkeringsgezinnen:

(gegevens via Centraal Bureau voor de Statistiek)

⁵ Gegevens Bevolkingstatistiek Velsen 2005, blz. 8.

Velsen	4,57 %
Haarlem	6,52 %
Beverwijk	5,41 %
Heemskerk	4,52 %
Uitgeest	1,24 %

Werkloosheid onder jongeren:

(indicator is het aantal werkzoekende jongeren van 16 tot en met 24 jaar, gegevens via Centraal Bureau voor de Statistiek)

Velsen	1,67%
Haarlem	2,4 %
Beverwijk	3,26 %
Heemskerk	2,15 %
Uitgeest	0,90 %

Kindermishandeling

(aantal gemelde kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 17 jaar, volgens de meldingen bij het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling)

Velsen	0,57%
Haarlem	0,93 %
Beverwijk	0,61%
Heemskerk	0,86%
Uitgeest	0,17%

Jeugdcriminaliteit

(percentage 12 tot en met 21 jarigen die een delict hebben gepleegd en voor de rechter zijn verschenen, op basis van de 'zakenregistratie' van het Openbaar Ministerie)

Velsen	3,75%
Haarlem	3,6 %
Beverwijk	3,56%
Heemskerk	2,32%
Uitgeest	1,36%

Speelruimte

(op basis van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek wordt het ruimte gebruik van gemeenten geregistreerd, te denken valt aan speelvelden, sportparken, parken. Een aantal hectaren wordt afgezet tegen het aantal kinderen in de leeftijd van 0 tot en met 17 jaar)

Velsen	25 kinderen per hectare georganiseerde speelruimte.
Haarlem	70 kinderen per hectare georganiseerde speelruimte.
Beverwijk	68 kinderen per hectare georganiseerde speelruimte.
Heemskerk	87 kinderen per hectare georganiseerde speelruimte.
Uitgeest	52 kinderen per hectare georganiseerde speelruimte.

Onderzoek naar Gezondheid, welzijn en leefstijl in Velsen

Bijna 60% van de jongeren uit de groepen 2 en 4 van het voortgezet onderwijs hebben meegedaan aan het onderzoek van de Hulpverleningsdienst Kennemerland /GGD. Het onderzoek staat bekend als het Emovo –onderzoek.

Er hebben 1.085 jongeren meegewerkt aan het onderzoek. Dit is een bereik van 59% van de doelgroep van het onderzoek.

De gegevens uit het onderzoek leveren een beeld op van de jongeren: er is informatie over de achtergronden van leerlingen, schoolbeleving, de lichamelijke en geestelijke gezondheid, gebruik tabak, alcohol en drugs, seksualiteit, agressie, criminaliteit en veiligheid, vrije tijdbeleving en waardering van de woonomgeving.

In algemeen wordt geconstateerd dat de Velsense uitkomsten van het onderzoek niet afwijken van regionale en landelijke uitkomsten.

Informatie domein Opvang, educatie en werk

Organisaties	Onderwerp	Regelingen of wettelijke voorschriften die samenwerking nader bepalen
Peuterspeelzalen	<ul style="list-style-type: none"> – Aanbod VVE – Kwaliteit VVE-aanbod – Kwaliteit voorziening 	<ul style="list-style-type: none"> – Subsidiëring van VVE en instandhouding subsidie door gemeente in kader WMO – Toezicht op kwaliteit (Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid)
Kinderopvanginstellingen	<ul style="list-style-type: none"> – Aanbod van VVE – Kwaliteit van VVE-aanbod – Kwaliteit voorziening – Na- en voorschoolse opvang in kader van dagarrangementen 	<ul style="list-style-type: none"> – Subsidiëring van VVE Gebruik kindplaatsen voor inburgeraars en uitkeringsgerechtigden en voor hen met een sociaal-medische indicatie
Schoolbesturen PO en VO	<ul style="list-style-type: none"> – Integratie/segregatie – Inrichting schakelklassen – Doorgaande lijn in VVE – Inrichten brede scholen 	<ul style="list-style-type: none"> – Wettelijk verplicht overleg in kader van Onderwijs achterstanden regelgeving
Schoolbesturen PO en VO	<ul style="list-style-type: none"> – Andere onderwerpen zoals: – Inzet middelen onderwijsbegeleiding – Kwaliteit – Beperken schooluitval – Weer Samen Naar School (WSNS) – beperken wachtlijsten Regionaal Expertise Centrum (REC) – Doorstroming 	<ul style="list-style-type: none"> – Niet verplicht, gemeenschappelijk belang
Andere onderwijsinstellingen (MBO, HBO, WO, regionale samenwerkingsverbanden)	<ul style="list-style-type: none"> – Doorstroming – Toegankelijkheid – Bijdrage aan gemeentelijk onderwijsbeleid 	<ul style="list-style-type: none"> – Niet verplicht, gemeenschappelijk belang
Schoolbesturen PO en VO	<ul style="list-style-type: none"> – Huisvesting 	<ul style="list-style-type: none"> – Wettelijk verplicht op overeenstemming gericht overleg (gemeentelijke verordening)
Onderwijsbegeleidingsdienst	<ul style="list-style-type: none"> – Bijdrage aan gemeentelijk onderwijsbeleid 	<ul style="list-style-type: none"> – Niet verplicht, gemeenschappelijke belang
Bibliotheek	<ul style="list-style-type: none"> – Bijdrage aan informatievoorziening en educatieve voorzieningen 	<ul style="list-style-type: none"> – Gemeente subsidieert bibliotheek activiteiten
Bedrijfsleven, Centrum Werk en Inkomen (CWI)	<ul style="list-style-type: none"> – Afstemmen onderwijs-arbeidsmarkt, aanbod stageplaatsen 	<ul style="list-style-type: none"> – Niet verplicht, gemeenschappelijk belang of in kader van regionaal arrangement

Organisaties	Onderwerp	Regelingen of wettelijke voorschriften die samenwerking nader bepalen
Naburige gemeenten	<ul style="list-style-type: none"> – Spreiding VO – Regionaal arrangement – Beperken wachtlijsten Regionale Educatieve Centra – Regionale Meld en Coördinatie functie en voortijdig schoolverlaten 	– Niet verplicht, gemeenschappelijk belang
VO en Regionale Opleidings Centra. (ROC)	<ul style="list-style-type: none"> – Afspraken over inzet gemeentelijke middelen voor educatie – Afbakening doelgroep 	– Gemeente subsidieert educatie
Ouderorganisaties, leerlingraden of jongerenorganisaties	– Participatie bij tot stand komen van gemeentelijk beleid ten behoeve van kwaliteit van beleid en draagvlak	– Gemeenschappelijk belang

Het overleg met het onderwijs krijgt een nieuwe vorm. Samen met het onderwijs wordt een lokale educatieve agenda gevormd. De onderwerpen en de verantwoordelijkheden zijn uitgewerkt in het volgende schema:

	Categorie 1	Categorie 2	Categorie 3
Eindverantwoordelijke:	Scholen	In overleg tussen partners	Gemeente
Uitvoering:	Scholen	Gemeente en scholen	Gemeente
Beleidsthema's	<ul style="list-style-type: none"> • Onderwijsprestaties • Taalbeleid • Ouderbetrokkenheid • Informatievoorziening aan ouders en leerlingen • Doorstroom PO – VO • Wachtlijsten overgang PO en VO • Wachtlijsten speciaal onderwijs • Toegankelijkheid • Spreiding zorgleerlingen 	<ul style="list-style-type: none"> • Voor- en voerschoolse educatie • Peuterspeelzaalwerk • Kinderopvang • Opvang jeugdigen die buiten de boot dreigen te vallen • Vroegsignalering • Zorg in en om de school • Aansluiting onderwijs arbeidsmarkt • Voortijdig schoolverlaten • Spreiding achterstands-leerlingen, als overlegpunt • Onderwijsachterstanden, als overlegpunt • Schoolmaatschappelijk werk • Afgestemd aanbod van verschillende scholen en schoolsoorten • Reboundvoorzieningen • Veiligheid in de school 	<ul style="list-style-type: none"> • Leerplicht / schoolverzuim • Regionale Meld en Coördinatie-functie • Schakelklassen • Leerlingen- vervoer • Huisvesting • Veiligheid rond de school • Brede school • Spreiding jeugd-voorzieningen • Preventief lokaal jeugd-beleid, 5 functies

Categorie 2 is te beschouwen als de romp van de lokale educatieve agenda. Dit zijn de thema's waarover gemeenten en schoolbesturen het in ieder geval eens dienen te worden. Deze romp kan worden aangevuld met thema's uit categorie 1 en 3 die door gemeente of schoolbesturen worden aangedragen.

Informatie domein Opvoeding en bescherming

Organisaties	Onderwerp	Regelingen of wettelijke voorschriften die samenwerking nader bepalen
Jeugd Gezondheids Zorg	<ul style="list-style-type: none"> – Opvoedingsondersteuning, bijvoorbeeld opvoedcursussen – Signaleren behoefte aan VVE – Inrichten centra voor jeugd en gezin – Signaleren onveilige thuissituaties – Deelname aan buurtnetwerken 	<ul style="list-style-type: none"> – Preventief jeugdbeleid – Bekostiging in kader van maatwerkdeel WCPV
Educatieve instellingen	<ul style="list-style-type: none"> – Inburgering in relatie tot opvoedingsondersteuning 	<ul style="list-style-type: none"> – Wet inburgering
Welzijnsinstellingen en schoolbesturen	<ul style="list-style-type: none"> – Afspraken over aanbod (school)maatschappelijk werk 	<ul style="list-style-type: none"> – Preventief jeugdbeleid WMO en Wet op de jeugdzorg
Provincie/regio / Bureau Jeugdzorg	<ul style="list-style-type: none"> – Aansluiting preventief jeugdbeleid op activiteiten van jeugdzorg 	<ul style="list-style-type: none"> – WMO, Wet op de jeugdzorg
Schoolbesturen PO en VO	<ul style="list-style-type: none"> – Inzet schoolmaatschappelijk werk – Inzet van Zorg Advies Teams – Ouderparticipatie 	<ul style="list-style-type: none"> – Gemeenschappelijk belang
Ouderorganisaties, leerlingraden of jongerenorganisaties	<ul style="list-style-type: none"> – Participatie bij tot stand komen van gemeentelijk beleid ten behoeve van kwaliteit van beleid en draagvlak 	<ul style="list-style-type: none"> – Gemeenschappelijk belang

Informatie domein Gezondheidszorg

Organisaties	Onderwerp	Regelingen of wettelijke voorschriften die samenwerking nader bepalen
JGZ (0–4 jr.)	<ul style="list-style-type: none"> – Vaccinaties – Screening ontwikkeling van kinderen (fysiek en sociaal-emotioneel) 	<ul style="list-style-type: none"> – Regulier deel WCPV
JGZ (vanaf 4 jr.)	<ul style="list-style-type: none"> – Vaccinaties – Screening ontwikkeling van kinderen (fysiek en sociaal-emotioneel) – Voorlichting over gezond leven 	<ul style="list-style-type: none"> – Regulier deel WCPV
Schoolbesturen, welzijnsinstellingen, bibliotheek	<ul style="list-style-type: none"> – Gezondheidsvoorlichting 	<ul style="list-style-type: none"> – Gemeenschappelijk belang
Ouderorganisaties, leerlingraden of jongerenorganisaties	<ul style="list-style-type: none"> – Participatie bij tot stand komen van gemeentelijk beleid ten behoeve van kwaliteit van beleid en draagvlak 	<ul style="list-style-type: none"> – Gemeenschappelijk belang

Het jaarverslag 2006 van de Jeugdgezondheidszorg Kennemerland, geeft de volgende aantallen kinderen die risico's lopen bij de opvoeding.

Voor Velsen zijn 124 kinderen in de leeftijd 0 tot 1 jaar geregistreerd (er zijn in Velsen 677 kinderen in deze leeftijdsgroep) en 260 in de leeftijd 1 tot 4 jaar.

Voor deze kinderen wordt een aanbod gerealiseerd dat gericht is op het terugdringen van de risico's.

Informatie domein Veiligheid

Organisatie	Onderwerp	Regelingen of wettelijke voorschriften die samenwerking nader bepalen
Schoolbesturen	– Afspraken over gezamenlijke acties bij het veilig maken van scholen en omgeving	– Gemeenschappelijk belang
Uitgaansgelegenheden voor jongeren	– Afspraken over niet-discriminerend toegangsbeleid – Afspraken over veiligheid binnen en in de omgeving	– Gemeenschappelijk belang
Jongerenwerk	– Afspraken over veiligheid binnen en in de omgeving – Voorlichting over 'veilig gedrag'	– Gemeenschappelijk belang, eventueel als subsidievoorwaarde
Bureau Halt	– Aanvullende activiteiten (bijvoorbeeld voorlichting of signalering) in aanvulling op de taken in het kader van de uitvoering van taakstraffen	– Gemeentelijke subsidie
Driehoek	– Afspraken over ondersteuning van politie en justitie bij uitvoering van daarvoor in aanmerking komende onderdelen van het jeugdbeleid	– Regulier overleg Driehoek
Organisaties die een functie hebben bij signalering van onveilige situaties in het gezin zoals vrouwenopvang, politie, school, maatschappelijk werk	– Afspraken over sluitende aanpak signalering van onveilige gezinssituaties	– Gemeenschappelijk belang
Ouderorganisaties, leerlingraden of jongerenorganisaties	– Participatie bij tot stand komen van gemeentelijk beleid ten behoeve van kwaliteit van beleid en draagvlak	– Gemeenschappelijk belang

Uit het Emovo onderzoek blijkt dat 31% van de jongeren het slachtoffer is geweest van een strafbaar feit. Hierbij gaat het vooral om diefstal en vernieling.

24% van de tweedeklassers en 30% van de vierdeklassers zegt zich wel eens onveilig te voelen. Met name in de nacht en de avond. Tweemaal zoveel meisjes als jongens voelen zich onveilig.

12% van de ondervraagde jongeren zegt een wapen te dragen.

Informatie Domein Vrije tijd

Organisatie	Onderwerp:	Regelingen of wettelijke voorschriften die samenwerking nader bepalen
Culturele instellingen (theaters, bioscoop, toneelgezelschap, orkest, bibliotheek, centrum kunstzinnige vorming enz.)	– Afspraken over inzet ten behoeve van cultuureducatie	– Gemeentelijke subsidievoorwaarde – Cultuurvouchers
Fondsen voor culturele activiteiten	– Bijdragen aan culturele activiteiten voor jongeren, festivals e.d.	– Gemeenschappelijk belang
Sportverenigingen, zwembad	– Afspraken over jeugdactiviteiten, schoolzwemmen – Aansluiting bij sport en bewegen op school	– Gemeenschappelijk belang – Evt. gemeentelijke subsidie of subsidievoorwaarde – BOS-regeling
Schoolbesturen	– Afspraken over inzet culturele instellingen t.b.v. cultuureducatie – Inzet cultuur en sport in kader van dagarrangementen – Aansluiting sportieve recreatie bij sportactiviteiten op school	– Gemeenschappelijk belang
Kinderwerk/jongerenwerk in welzijnsinstellingen	– Bijdragen aan dagarrangementen – Bijdragen aan invulling brede school – Bijdragen aan invulling naschoolse opvang – Afspraken over vrijetijdsactiviteiten	– Gemeentelijke subsidie, bijvoorbeeld in de vorm van productafspraken of prestatieafspraken
Ouderorganisaties, leerlingraden of jongerenorganisaties of wijk-/buurtorganisatie	– Participatie bij tot stand komen van gemeentelijk beleid ten behoeve van kwaliteit van beleid en draagvlak	– Gemeenschappelijk belang

Stand van zaken Velsen

De welzijns activiteiten voor jongeren worden in Velsen voor een groot deel uitgevoerd door de Stichting Welzijn Velsen (SWV).

De SWV voert activiteiten uit die de volgende functies bevatten:

- ontmoeting;
- educatie en voorlichting;
- vorming.

De activiteiten worden voor een belangrijk uitgevoerd in jongerenaccommodaties en voor een deel in sportaccommodaties en in de openbare ruimte.

In IJmuiden is 'Branding' in Zeewijk gevestigd in de accommodatie 'de Dwarslijger.

De activiteiten worden begeleid door een team van jongerenwerkers (2 formatieplaatsen)

In Velsersbroek is 'De Koe' het tiener- en jongerencentrum. De activiteiten worden begeleid door een team van jongerenwerkers (2 formatieplaatsen).

In IJmuiden is verder een mobiele ontmoetingsplek via 'De Roodrunner', er is een jongerenwerker die de activiteiten begeleid (formatie 0,8).

Het aanbod richt zich zo veel mogelijk op jongeren in de leeftijdscategorie 12 - 18 jaar en op probleemjongeren.

De doelen die aan het tiener- en jongerenwerk van de SWV worden gesteld zijn:

- het bieden van een basispakket van activiteiten voor tieners/ jongeren, waarbij prioriteit wordt gelegd bij de 12 tot 16 jarigen en probleemjongeren;
- het organiseren van niet accommodatiegebonden activiteiten (o.a. voetbal toernooien);
- het bevorderen van participatie van jongeren bij het vormgeven van de woon- en leefomgeving
- outreachend tiener- /jongerenwerk in de vorm van de Roodrunner.

In de wijken, waar het tiener- en jongerenwerk actief is:

- wordt gewerkt aan uitbreiding aantal vrijwilligers;
- wordt de sociale structuur ten behoeve van jongeren versterkt door samenwerking met instanties zoals Bureau Halt, bibliotheek, onderwijs, politie en jeugdhulpverlening. De vorm wordt overgelaten aan de betrokken instellingen.

In de buurthuizen worden activiteiten voor kinderen georganiseerd. In de schoolvakanties zijn er extra activiteiten voor kinderen in de basisschoolleeftijd, zoals huttenbouw.

Overige jeugd- en jongerenorganisatie

Daarnaast is de Stichting Jeugd en Jongerenbelangen Velsen actief. Deze Stichting heeft als activiteit de 'Walk-in', een ontmoetingsavond die gehouden wordt in gebouw De Driehoek in Driehuis. De activiteit wordt begeleid door vrijwilligers. De organisatie ontvangt geen subsidie van de gemeente Velsen.

Er zijn 6 scouting groepen, deze groepen hebben veelal een eigen accommodatie in beheer.

De drie speeltuinen in Velsen spelen voor kinderen een grote rol, voor jongeren vervullen zij een minder belangrijke rol. De speeltuin in Santpoort Noord ondersteunt de het gebruik van de skateplek door het gebruik van de faciliteiten van de speeltuin.

Allochtone zelforganisaties die voor jongeren activiteiten organiseren zijn

De Stichting Lâle, een Turkse vrouwengroep; de vrouwengroep van het Islamitisch Centrum, de Stichting Jongeren Kuba, een Turkse jongerengroep hebben een aantal activiteiten die gericht zijn op jongeren met een Turkse of Marokkaanse achtergrond. Daarnaast willen zij de samenwerking bevorderen tussen allochtone en autochtone jongeren. In De Dwarsligger organiseert Yakamoz, een Turkse studentenorganisatie huiswerkles voor Turkse scholieren van het voortgezet onderwijs.

De Stichting Skatecultuur heeft een indoor skatebaan in beheer. De accommodatie van deze skatebaan is gevestigd in het voormalige instructiebad in Zeewijk. Daarnaast organiseert de Stichting skate-events. De activiteiten worden begeleid door vrijwilligers.

Stichting Societeit d'Arc, jongerensoos op de vrijdagavond. De societeit ontvangt geen subsidie. De activiteiten worden uitgevoerd door vrijwilligers.

Organisaties die voor jongeren van belang zijn

Culturele organisaties

Stadsschouwburg en Witte Theater programmeren voor jongeren naast de samenwerking met basis- en voorgezet onderwijs op gebied van cultuureducatie.

Kunstencentrum

De meeste fanfare korpsen hebben een jeugdopleiding

De Stichting Bunkerpop heeft voor 30 bands oefenruimten. Er worden voorts evenementen georganiseerd die extra aandacht hebben voor jongeren, zoals Beekestijn Pop, Havenfestival,

Sport organisaties

Voor de meeste sport organisaties vormen jongeren een aparte doelgroep. De meeste organisaties kennen een apart jeugdsport beleid. Er zijn voor de scholieren van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs aparte schooltoernooien.

Een sport die voor jongens een minder grote aantrekkingskracht heeft is de paardensport. Het zwembad De Heerenduinen trekt jongeren van alle leeftijdsgroepen. Bijzondere voorzieningen zijn de fietscrossbaan in Velsen-Noord en het informele gebruik van de motor crossbaan bij het Binnenspuikanaal.

Een groot deel van jongeren bezoekt de commerciële fitness centra.

De breedte sport impuls, onderdeel buurt-onderwijs-sport is een krachtige simulans om de samenwerking tussen organisaties te bevorderen en jongeren meer recreatief te laten sporten.

Commerciële uitgaansgelegenheden. Snooker hal, Snow Planet, jongerencafé's als De Bijenkorf bij Crossroads, Seasons, trekken jongeren uit heel Velsen. Veel jongeren gaan in het weekend uit in de regio Haarlem, Amsterdam en Uitgeest zijn de meest bezochte gemeenten.

Uit het Emovo-onderzoek blijkt het volgende over jongerencentrum of jeugdhonken: 52% van de ondervraagde jongeren er nooit geweest te zijn. 18% zegt dat ze er een paar keer zijn geweest en 30% komt er minstens eens per maand (jongens 34%, meisjes 27%) Wordt een jeugdhonk gemist?

In Santpoort mist 18% van de 174 ondervraagde jongeren een jeugdhonk.

In Velsen Noord mist 20% van de 66 ondervraagde jongeren een jeugdhonk

In Velsbroek mist 12% van de 416 ondervraagde jongeren een jeugdhonk

In IJmuiden mist 24% van de 331 ondervraagde jongeren een jeugdhonk

In Driehuis/ Velsen-Zuid mist 13% van de 98 ondervraagde jongeren een jeugdhonk.

Minder dan 10% van de jongeren mist een buurthuis.

Hangplekken en pleintjes worden het meest gemist. In Velsen Noord vindt 32% van de jongeren dat er een skatebaan moet komen.

Overzicht gemeentelijke bijdragen aan de activiteiten in het kader van het jeugd- en onderwijsbeleid

Domein Opvang, educatie en werk			
organisaties	activiteiten	Soort financiering	Subsidie gemeente
Peuterspeelzalen	Reguliere programma	Subsidie en eigen bijdrage deelnemers	545.000
Peuterspeelzalen	VVE	Rijksbijdrage + eigen bijdrage deelnemers	geen (rijksbijdrage 270.000)
Kinderopvang instellingen	Dagopvang en voor en naschoolse opvang	Eigen bijdrage deelnemers Afspraken tussen basisonderwijs en kinderopvang	geen
Schoolbesturen	Weer Samen Naar School	Doorgaande lijn in VVE	Geen
	Brede School	Accommodatie subsidie via het rijk	Geen
	Onderwijshuisvesting		Investeringen gemiddeld 3,6 miljoen. Exploitatie 5,54 miljoen
Bibliotheek	Informatievoorziening voor jeugd en ouders	Subsidie deel leesbevordering	Onderdeel jeugd-informatie niet uit subsidie toekenning te herleiden het deel voor jeugd wordt geraamd op 600.000
Regionale Meld en Coördinatie functie	Voorkomen en tegengaan schooluitval		140.000
Centrale Leerling Administratie	Leerplichtwet volgen		42.000
Regionale opleidingscentra	Educatie jong volwassenen	Rijksinkomsten via afspraken met ROC's inzetten	700.000

Domein Opvoeding en bescherming			
Jeugdgezondheidszorg	Risico aanpak	Uitvoeren maatwerkdeel	70.000
Educatieve instellingen	Inburgering in relatie met opvoed-ondersteuning	In uitvoering wordt nog geen gebruik gemaakt van deze regeling	-
Onderwijs	Schoolmaatschappelijk werk	Via schoolbudgetten	Geen
Bureau Jeugdzorg	Aansluiting preventief jeugdbeleid gemeente bij jeugdzorg	Provinciale subsidie en inzet formatie vanuit Bureau Jeugdzorg	60.000
Stichting Welzijn Velsen	Uitvoering programma Op Stap	Inzet gelden van rijk voor opvoed impuls	50.000
Domein gezondheidszorg			
Jeugdgezondheidszorg	Uniform deel	0-4 jarigen, rijksuitkering GGD deel	729.000 Geraamd op 600.000
Domein veiligheid			
Schoolbesturen	Veilige school omgeving	Gemeente deel is inrichting openbare weg, verkeersexamens,	Niet te ramen
Bureau Halt	Signalering en verwijziging	Deel rijksbijdrage	94.000
Jeugd Interventie team	Signalering / verwijzing / hulpverlening	Deel bijdrage Bureau Jeugdzorg, deel gemeenten	35.000
Meldpunt Kindermishandeling	Provinciaal georganiseerd		
Domein Vrije Tijd			
Culturele instellingen	Aanbod voor jongeren Via kunstencentrum, Witte Theater en Stadsschouwburg	Aandeel jongerenprogrammering wordt geraamd op 30%	450.000
Sportvoorzieningen	Bewegings en sport activiteiten	Van het totale gemeentelijke budget voor de sport wordt 50% ingezet voor jeugdsport, inclusief zwembad	2.5 miljoen
Sport	Sportstimulering en schoolsport	o.a. BOS impuls	100.000
Stichting Welzijn Velsen	jongerenwerk		565.000
Jongeren-organisaties, inclusief allochtone jongerenorganisaties	Scouting, speeltuin-verenigingen	Subsidie deel aan deze organisaties	210.000
Speelvoorzieningen		Investerings en onderhoud	300.000
Jongerenparticipatie		John van Dijk Fonds en jongerenraad	10.000

Naar één één-loket functie WMO?

1. Inleiding

De aanleiding voor deze notitie is meerledig.

1. Allereerst: De gemeenteraad heeft op 30 november 2006 een motie aangenomen waarin het college wordt opgeroepen te streven naar het samenvoegen van het gemeentelijk WMO-loket, gevestigd in het stadhuis, en het 'loket Velsen voor Wonen, Welzijn, Zorg (WWZ-loket)', gehuisvest in wijksteunpunt 'De Delta' in de Rijnstraat. In deze notitie worden vanuit de gemeente de randvoorwaarden beschreven waaraan in dat geval zou moeten worden voldaan. Daarmee wordt tevens het standpunt van het college verwoord ten opzichte van een voorlopig plan van aanpak (pva) waarin Zorgbalans-COB, Stichting Welzijn Velsen en Stichting Maatschappelijke Dienstverlening-MK de hoofdlijnen in conceptvorm hebben opgesteld. In dit pva doen deze organisaties een voorstel voor de wijze waarop zij de bundeling van de beide loketten gestalte willen geven
2. Daarnaast vonden gedurende de periode februari t/m mei 2007 gesprekken plaats met burgers en maatschappelijke organisaties in de gemeente Velsen. De gemeente consulteert en betreft hen op deze wijze bij de WMO-beleidsontwikkeling. In deze gesprekken kwamen ook rond de loketfunctie opvattingen naar voren die aanleiding geven een aantal zaken rondom het functioneren van het loket nader te bezien. Vooral het streven om het loket zo laagdrempelig en zo breed mogelijk toegankelijk te maken. Ook daaraan wordt in deze notitie aandacht besteed.
3. Voorts wordt benadrukt dat het, ten behoeve van gemeentelijke regievoering, noodzakelijk is dat een WMO-loket een onafhankelijke positie ten opzichte van zorgaanbieders inneemt
4. Gedurende het jaar 2007 werkt het college aan de totstandkoming van haar beleidsplan voor de WMO voor de periode 2008-2011. Daarin komt ook haar visie op de één-loket functie met de daarbij behorende positionering en dienstverlening aan de orde. Deze notitie loopt dus op dat beleidsplan vooruit. De inhoud dient te worden beschouwd als een voorlopige standpuntbepaling: nieuwe inzichten, bijvoorbeeld ontstaan op basis van informatie over 'good practises' in andere gemeenten, kunnen aanleiding zijn tot bijstelling.

2. De theorie: één loket

De Wet Maatschappelijke Ondersteuning, per 1 januari 2007 ingevoerd, heeft geleid tot een aantal nieuwe taken voor de gemeente. Eén daarvan is verwoord in prestatieveld 3, 'het geven van informatie, advies en cliëntondersteuning'. Het is daarmee één van de negen prestatievelden waarin de verschillende vormen van ondersteuning die moeten worden geboden om mensen in staat te stellen te participeren, 'mee te doen' in de samenleving, de kern van de WMO, staan beschreven.

Deze taken, aangevuld met de bestaande verplichting de mogelijkheid te bieden tot aanvraag van voorzieningen die mensen met beperkingen de deelname aan het maatschappelijk verkeer bevorderen of vergemakkelijken, dienen zoveel mogelijk plaats te vinden vanuit één centraal laagdrempelig en goed toegankelijk punt, zowel fysiek, telefonisch als digitaal.

Kortom, de één-loket-functie.

Binnen het wettelijk WMO-kader wordt ervan uitgegaan dat de gemeente op het terrein van wonen, welzijn en zorg (wwz) een regierol vervult. Een logisch gevolg is dan dat zij ook in het WMO-loket de regie voert en dat het loket een onafhankelijke positie ten opzichte van aanbieders van zorg en ondersteuning inneemt.

Gemeentelijke regie binnen en onafhankelijkheid van een WMO-loket verdragen zich in de praktijk moeilijk met de aanwezigheid van zorgaanbieders in het loket. Omdat de WMO de gemeente nadrukkelijk een regisserende rol toeschrijft op het gehele wwz-terrein, zou het WMO-loket idealiter de toegangspoort moeten zijn voor alle voorzieningen op dit gebied; ook voor voorzieningen, die niet, geheel of gedeeltelijk, vanuit de gemeente worden gefinancierd.

3. De huidige praktijk: twee loketten

Per 1 januari 2007 is in de publiekshal van het stadhuis het WMO-loket van start gegaan. Mensen kunnen hier terecht voor informatie en advies en voor de aanvraag van WMO-voorzieningen. In het laatste geval gaat het vooral om

- hulp bij het huishouden
- overige individuele voorzieningen die tot 2007 onder de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG) vielen, zoals vervoersvoorzieningen en woonvoorzieningen.

Ook de toegang tot de schuldhulpverlening loopt via het WMO-loket.

Voor deze voorzieningen is een bepaalde mate van toetsing en indicatiestelling vereist. Deze stappen vinden via het loket plaats. In het gekozen dienstverleningsconcept eindigt de dienstverlening met het al of niet afgeven van toestemming een bepaalde voorziening te kunnen gebruiken. Bij een positief oordeel vindt daarna overdracht plaats: intern via het loket of via doorverwijzing naar de aanbieder/leverancier van de te leveren vorm van zorg of ondersteuning.

Er zijn ook voorzieningen die zonder of via een lichte toets toegankelijk zijn en die nadrukkelijk ook in het domein van de WMO vallen omdat zij de mogelijkheden van mensen om te participeren versterken. Het gaat hierbij om deels door de gemeente gesubsidieerde voorzieningen als ‘Tafeltje Dek-je’ (maaltijdverstrekking), ‘Wonen Plus’ (boodschappen- en klussendienst in en om het huis), maatschappelijk werk, alarmering en ouderadvies. Het is belangrijk voor de gemeente om ook bij de verstrekking van dergelijke zgn. voorliggende voorzieningen invloed te hebben. Immers, met de inzet van dergelijke voorzieningen kan een beroep op ‘zwaardere’ zorgvoorzieningen (zowel vanuit de AWBZ als uit de WMO gefinancierd) worden voorkomen, uitgesteld of afgeremd. Vanuit de wetenschap dat door de vergrijzing het beroep op bv. ‘hulp bij het huishouden’ de komende jaren flink zal toenemen, terwijl het hoogst onzeker is of het gemeentelijk WMO-budget in hetzelfde tempo meegroeit, is dat een relevant gegeven!

Conform de in het ‘Verstrekkingenboek WMO’ beschreven werkwijze wordt in het WMO-loket bij een hulpvraag, eerst nagegaan of de problemen die spelen kunnen worden ondervangen door de inzet van dergelijke voorliggende voorzieningen.

De ‘levering’ van dergelijke voorzieningen vindt vooral plaats in wijksteunpunt ‘De Delta’ in de Rijnstraat, beheerd door Zorgbalans-COB.

Daar zijn de door de gemeente gesubsidieerde Zorgbalans-COB producten 'Wonen-Plus', Tafeltje Dek-je, Ouderenadvies, gehuisvest; daar houden ook maatschappelijk werk en sociaal raadsliedenwerk (beiden producten van de SMD) spreekuur, evenals MEE, de organisatie die informatie/advies verstrekt en ondersteuning biedt aan mensen met verstandelijke of lichamelijke beperkingen. Eveneens is er een spreekuur van organisaties als de Cliëntenraad (WWB) en het Gehandicaptenberaad.

Verwarrend is echter dat in 'De Delta' sinds enige jaren ook het zgn. 'Loket Velsen voor Wonen, Welzijn, Zorg (WWZ-loket)' is gevestigd. Hier kunnen burgers terecht met al hun vragen rondom zorg en hulpverlening. Zo ook met aanvragen voor alle vormen van AWBZ-gefinancierde zorg en ondersteuning, inclusief plaatsen in verzorgings- of verpleeghuis. Dat geldt ook voor een beroep op maatschappelijk werk, sociaal raadsliedenwerk of diensten als 'Wonen Plus', 'Tafeltje-dek je', alarmering en ouderenadvies. De regie in dit loket ligt bij de deelnemende organisaties, waarbij vooral Zorgbalans-COB een sterke positie heeft: een belangrijke aanbieder in Velsen van zorg en daaraan gerelateerde producten, beheerder van de lokethuisvesting, (mede)organisator van het loket. Dit doet afbreuk aan het onafhankelijk imago dat bij een dergelijk loket behoort.

Dat de gemeente waarde hechtte aan het initiatief van betrokken organisaties om een laagdrempelige toegangspoort tot informatie, advies en voorzieningen te creëren, mag blijken uit het feit dat zij in oktober 2005 besloot om de intake voor de schuldhulpverlening in het WWZ-loket onder te brengen. Ook in haar subsidierelatie met het COB blijkt die welwillende houding: een deel van het verstrekte subsidiegeld wordt benut als bijdrage in de dekking van de loketkosten.

De komst van de WMO maakt aan de vanzelfsprekendheid van die gemeentelijke ondersteuning een eind: zoals gezegd dient de gemeente de regie te voeren rondom het proces van informatie-verstrekking, advisering, aanvraag en (evt.) toekenning van voorzieningen die bijdragen tot het (zo lang mogelijk) kunnen 'meedoen' aan de maatschappij. Bij voorkeur worden die functies in 'één-loket' ondergebracht. Het is dan onlogisch om die advies- en informatiefunctie evenals de mogelijkheid tot aanvragen van de eerder beschreven 'voorliggende' voorzieningen (Wonen Plus etc.) niet te positioneren in het eigen WMO-loket, maar voor die taken een WWZ-loket te ondersteunen, waarin zij niet of nauwelijks een positie heeft.

Vanuit gemeentelijk perspectief is er daarom in functioneel opzicht naast een WMO-loket geen behoefte meer aan het WWZ-loket. Wél kan 'De Delta' prima functioneren als één van de locaties waar de via het WMO-loket aangevraagde zorg/hulp/ondersteuning wordt 'geleverd'. Het huidige WWZ-loket wordt dan een soort 'winkelbalie' of 'toonbank' van de daar gehuisveste leveranciers van zorg- en welzijnsproducten. De stap van de gemeente om per 2007 de aanvraag voor schuldhulpverlening weg te halen uit het WWZ-loket en onder te brengen in het gemeentelijk WMO-loket, past bij dit beeld.

Vanuit het cliëntenperspectief kan dit WWZ-loket ook verwarring opleveren. Voor de burger die advies, informatie of voorzieningen nodig heeft, is met twee loketten niet helder waar hij moet zijn. Het onderscheid tussen WMO- en AWBZ-gefinancierde ondersteuning zal hem veelal volstrekt onduidelijk zijn en ook niet interesseren: hij wil geholpen worden. Onder de WMO zou dergelijke onduidelijkheid nu juist moeten verdwijnen.

Informatieverstrekking, advisering en de toegang tot zorgvoorzieningen zouden op één duidelijk herkenbaar punt geconcentreerd moeten zijn. Dat is nu niet het geval met als gevolg dat de burger niet optimaal wordt bediend ('nee, voor AWBZ-voorzieningen moet u in 'De Delta' zijn'), de gemeente haar regierol niet voldoende vorm kan geven (welke informatie en adviezen worden er in het WWZ-loket verstrekt?) en dat er vermijdbare kosten ontstaan vanwege noodzakelijke afstemming en uitwisseling van informatie/gegevens. Aanvragen voor 'voorliggende voorzieningen' kunnen nu immers via twee loketten worden gedaan, terwijl de gemeente ten behoeve van haar regierol behoefte heeft aan een totaal overzicht van gegevens over de zorgvraag.

4. Van twee naar één?

Dat de bestaande situatie niet ideaal is, heeft ook de gemeenteraad onderkend: zoals in de inleiding vermeld, riep de raad eind november 2006 het college in een motie op ernaar te streven om daadwerkelijk te komen tot 'één één-loket-functie' Het gemeentelijk WMO-loket en het WWZ-loket zouden daartoe moeten worden samengevoegd.

Voorstel organisaties, betrokken bij WWZ-loket

Zorgbalans-COB, SMD en SWV hebben, mede vanuit hun streven om op termijn te komen tot gezamenlijke huisvesting op het KG-terrein, een concept-plan van aanpak opgesteld met voorstellen om aan de wens van de gemeenteraad tegemoet te komen.

In die visie zou de gemeente haar huidige dienstverlening binnen het WMO-loket fysiek moeten samenbrengen met die van de organisaties die nu in het WWZ-loket participeren.

De deelnemende partijen zouden gezamenlijk een loket moeten inrichten als toegangspoort tot de door hen te leveren diensten, inclusief informatie en advies. De directe band tussen de front-office en de organisaties, die vanuit de back-office de gevraagde dienstverlening verzorgen, wordt doorgesneden: als organisatievorm voor de front-office wordt namelijk de oprichting van een aparte stichting voorgesteld.

In het bestuur daarvan zouden de gemeente, aanbieders en organisaties van cliëntenbelangen plaats moeten nemen. Zo'n loket zou dan als onafhankelijk servicecentrum een 'spin in het web'-rol vervullen. De organisaties die de gevraagde diensten moeten leveren zitten hier, bij voorkeur zoveel mogelijk op dezelfde locatie, omheen, ook de gemeente, zodat de klant ook op korte afstand bediend kan worden.

Reactie gemeente op dit voorstel

Het beeld dat de organisaties met hun voorstel oproepen oogt aantrekkelijk. De klant zou bij uitvoering ervan voortaan daadwerkelijk nog maar met één loket te maken hebben, waar hij met alle vragen om advies en informatie, evenals aanvragen voor voorzieningen rondom zorg/ondersteuning terecht kan. Bovendien vindt de 'levering' van de gevraagde dienstverlening veelal op dezelfde locatie plaats.

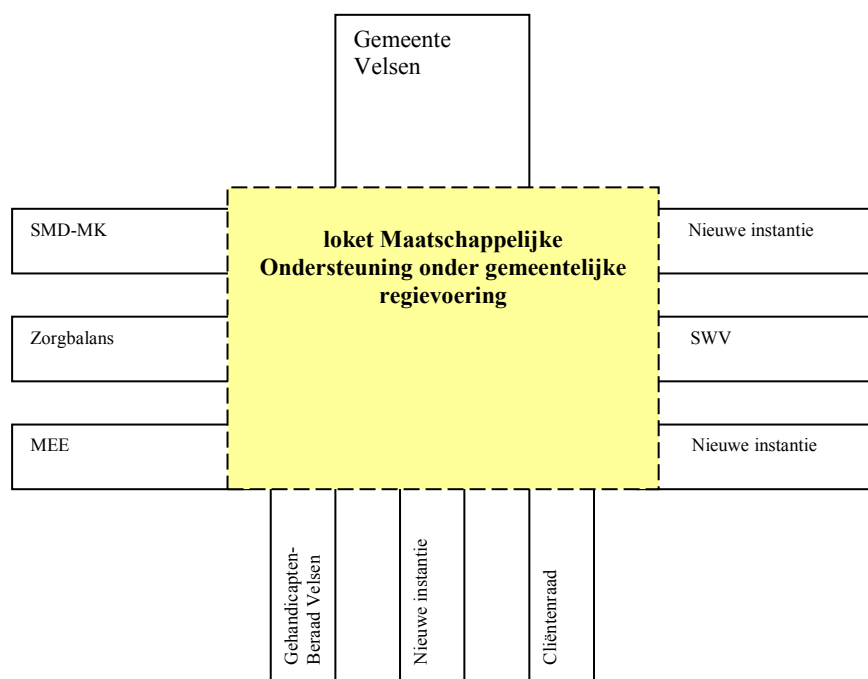
Toch kan niet volledig met dit voorstel worden ingestemd. De voorgestelde opzet biedt de gemeente namelijk onvoldoende garanties om de regisserende rol in/om het loket te vervullen. Zij zou in zo'n constructie deel uitmaken van het stichtingsbestuur en heeft daarin een stem, net als de andere leden waaronder representanten van cliëntenbelangenorganisaties en zorgaanbieders.

Zo'n situatie is in strijd met het uitgangspunt van gemeentelijke regievoering waarbij aangaande de werkwijze van een loket dat de toegang regelt tot WMO-voorzieningen dan wel tot andere vormen van ondersteuning die 'meedoen' vergemakkelijken, voor wat betreft de beslissingsbevoegdheid het primaat bij de gemeente dient te liggen.

Een stichting waarbinnen de gemeente een nevenschikte, gelijkwaardige positie heeft ten opzichte van andere organisaties, die deels ook nog eens belanghebbenden zijn omdat zij aanbieders zijn van de gevraagde dienstverlening, schept daartoe niet de juiste voorwaarden.

Zoals gezegd, het voorstel bevat waardevolle elementen. De gemeente wil echter vasthouden aan haar regierol met betrekking tot het loket; een rol die alleen kan worden vervuld wanneer aanbieders daarin geen zeggenschap uitoefenen. Een combinatie van de huidige twee loketten zal wat de gemeente betreft dus moeten inhouden dat de organisaties die nu deel nemen aan het WWZ-loket, plaats nemen in de back-office van een gemeentelijk loket. De huidige WWZ-loketfunctie zou dan komen te vervallen.

Met een variant op de schets die de organisaties hebben gemaakt komt de door de gemeente gewenste situatie er dan als volgt uit te zien:

Bij aanbieders waarvan producten geheel of gedeeltelijk worden gesubsidieerd, verkeert de gemeente in de positie hen te vragen om aan de door de gemeente gewenste situatie mee te werken. Dit geldt voor organisaties als Zorgbalans-COB (voor een deel van haar producten), SMD, SWV, Tandem, wellicht op langere termijn ook voor MEE.

Het niet opnemen van aanbieders van zorg- en welzijnsproducten uit de front-office van een samengevoegd WMO-loket heeft overigens wél consequenties: er zullen, bij het eventueel opgaan van het WWZ-loket in één gezamenlijk WMO-loket, hogere eisen gesteld worden aan de kwaliteit van de loket medewerkers. Kan men nu in het WWZ-loket terecht met vragen die vooral op het terrein van de daar deelnemende organisaties liggen, binnen één loket zullen de medewerkers op het gebied van informatieverstrekking en advisering van alle markten thuis moeten zijn. Bezien zal moeten worden op dit op korte termijn te realiseren valt. Wellicht is detachering van medewerkers vanuit sommige aanbieders naar de gemeente een optie.

Daarnaast zullen de personeelskosten van loketmedewerkers in dit scenario vermoedelijk volledig voor rekening van de gemeente komen. Ook daarvan moeten de consequenties nog nader worden bekeken.

Voor wat betreft de locatie van een eventueel in de toekomst gecombineerd WMO-loket onder gemeentelijke regie: de gemeente wil op dit moment bij voorkeur vasthouden aan het stadhuis. Momenteel wordt intern gewerkt aan een vernieuwing van het publieke dienstverleningsconcept. Ook de dienstverlening die door de gemeente binnen het stadhuis vanuit een WMO-loket dient te worden geboden, wordt daarbij uitdrukkelijk in de overwegingen betrokken. Het is dan ook in dit stadium wellicht niet verstandig om na te denken over verplaatsing van het loket, bijvoorbeeld naar een accommodatie op het te ontwikkelen terrein van het voormalige Kennemer-Gasthuis, zoals is geopperd.

Ervan uitgaande dat het enige tijd zal kosten om de huidige twee loketten fysiek samen te brengen, zou alvast over de volgende punten kunnen worden nagedacht:

- uitbreiding van het aantal organisaties dat vanuit de back-office diensten aanbiedt. Te denken valt bv. aan het door de SWV ondersteunde Servicecentrum Vrijwilligerswerk, Tandem, de vrijwillige terminale thuiszorg, woningcorporaties e.d.;
- een mogelijke rol voor MEE of de ouderenadviseurs, als het gaat om vraagverheldering die te veel tijd vergt om in het loket te kunnen afhandelen. Wél dient er daarbij te worden gewaarborgd dat dergelijke adviezen onafhankelijk zijn. Wellicht dienen er daartoe afspraken over detachering te worden gemaakt.

5. Mogelijke aanvullingen/verbeteringen in de dienstverlening van het loket

Tijdens de gespreksrondes in het kader van de burgerparticipatie rondom de WMO-beleidsontwikkeling, de ‘expertmeeting’ met de professionele organisaties, en het ‘dilemmadebat’ met burgers over de loketfunctie, kwamen de volgende zaken naar voren:

- a. bepaalde groepen mensen met beperkingen zijn niet in staat om op eigen kracht naar het loket te komen. Het gaat hier o.m. om mensen met een psychiatrische achtergrond, al dan niet gecombineerd met verslavingsproblematiek. De weg naar het stadhuis of welke andere officiële locatie dan ook is voor hen onbegaanbaar, sowieso vertonen zij zorgmijndend gedrag. Ook mensen met problemen op het gebied van schizofrenie zullen niet snel zelf contact zoeken met een WMO-loket;
- b. de informatieverstrekking vanuit het loket vindt meestal in schriftelijke vorm plaats, terwijl er groepen zijn die op zo’n manier nooit worden bereikt omdat zij niet (kunnen) lezen;

Ad a

Voorop gesteld: mensen moeten ook voor paspoort of rijbewijs naar het gemeentehuis komen, of tot voor kort voor de aanvraag van voorzieningen in het kader van de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG). Het kan niet zo zijn dat, nu de gemeente vanuit de WMO taken toegewezen heeft gekregen, burgers geen enkele moeite meer behoeven te doen om hulp/ondersteuning/zorg die nodig is om hen zo lang mogelijk tot ‘meedoen’ in staat te stellen, te verkrijgen. Een belangrijk ‘geloofsartikel’ binnen de WMO is immers ook de ‘eigen verantwoordelijkheid’.

Natuurlijk moet de gemeente zich inzetten voor een maximaal bereik van haar loketfunctie. Dus: maximale inspanningen om groepen mensen, die door hun beperkingen niet in staat zijn het loket uit zichzelf te benaderen, tegemoet te komen.

Mogelijke manieren om daaraan tegemoet te komen: afspraken met vertegenwoordigers van doelgroepen die door hun beperkingen de weg naar het loket niet kunnen vinden. Deze personen zouden als ‘liaison’, verbindingsschakel, kunnen fungeren om de hulpvragen vanuit zo’n groep door te geleiden naar het loket.

Ook zou in pilotvorm kunnen worden geëxperimenteerd met een 'loket op locatie'. Via spreekuren in de nabijheid van groepen mensen die vanwege hun beperkingen moeilijk in staat zijn om zelf het loket te benaderen, kan worden nagegaan of de toegankelijkheid en het bereik van het loket kunnen worden vergroot.

In dit verband wordt ook nagegaan in hoeverre de werkwijze van het project 'formulierenbrigade' van nut kan zijn. In dit project worden door de SMD vrijwilligers opgeleid om mensen te helpen de weg te vinden in het vaak ondoorzichtige woud van wet- en regelgeving.

Ad b

Het is raadzaam om de contacten met de eerstelijnszorg te intensiveren, omdat zij vaak het eerste aanspreekpunt is voor burgers die zorg en ondersteuning nodig hebben. De eerstelijnszorg kan vanuit die positie een belangrijke intermediaire rol vervullen tussen burgers en het WMO-loket en hen als het ware de weg wijzen. Ook dit kan bijdragen aan vergroting van het bereik van het loket. De gemeente zou daartoe structureel in overleg moeten treden met vertegenwoordigers van de eerstelijnszorg, hen periodiek informeren over ontwikkelingen binnen de WMO en afspraken met hen maken over doorgeleiding van hulpvragen.

Naast genoemde punten kunnen bereik en toegankelijkheid van het loket wellicht ook worden vergroot door het gemeentelijk WMO-loket op termijn meer toegangspoorten te geven: op goed bezochte, herkenbare locaties met een zorg-imago zou op termijn een loket-dépendence kunnen worden onder gebracht. Te denken valt aan het eerstelijnsgezondheidscentrum in Velsbroek.

In dit verband kan overigens ook het voornemen worden genoemd om op diverse druk bezochte openbare locaties, zoals bibliotheken, eenvoudig te bedienen digitale zuilen te plaatsen. Daarmee kunnen mensen zelf snel een beeld krijgen van de sociale kaart van de gemeente en dus van de bestaande mogelijkheden op het gebied van zorg en ondersteuning. Tot slot moet het E-loket (Elektronisch Loket) met nadruk onder de aandacht worden gebracht. Hierdoor is het mogelijk om, via de gemeentelijke website, het WMO-loket en de vandaaruit geboden dienstverlening vanaf elke pc, dus ook vanuit huis, digitaal te benaderen.

Conclusie

Het college is voorstander van het samenvoegen van de dienstverlening van het WWZ-loket in de Rijnstraat en van het WMO-loket in het stadhuis. Wél stelt het college zich op het standpunt dat de gemeente in zo'n nieuw loket de regie dient te hebben, net als in het huidige WMO-loket. Dit betekent dat er voor aanbieders van diensten op het gebied van zorg- en hulpverlening fysiek geen plaats is in het loket. In de back-office is er alle ruimte en bij voorkeur vindt de levering van aangevraagde voorzieningen dicht bij het loket plaats. Daarnaast zou het aantal organisaties dat in die back-office plaats neemt kunnen worden uitgebreid.

Mede gevoed door wat tijdens de burgerparticipatie in het kader van de WMO-beleidsontwikkeling naar voren is gekomen, verdient het aanbeveling tenminste de volgende mogelijkheden tot aanpassing van de huidige dienstverlening binnen het loket te onderzoeken:

1. een pilot waarin wordt geëxperimenteerd met een 'loket op locatie': via spreekuren in de nabijheid van groepen mensen die vanwege hun beperkingen moeilijk in staat zijn om zelf het loket te benaderen;
2. mogelijkheden om te komen tot afspraken met daartoe geschikte vertegenwoordigers van voor het loket moeilijk bereikbare doelgroepen, om als verbindende schakel hulpvragen vanuit de doelgroep naar het loket door te geleiden;

3. versterking van de onafhankelijke functie van vraagverheldering door de inzet van MEE of ouderenadviseurs (via detachering bijvoorbeeld)
4. Intensivering van de contacten met de eerstelijnszorg, vanuit hun positie als eerste aanspreekpunt voor burgers die zorg en ondersteuning nodig hebben. De eerstelijnszorg kan een belangrijke intermediaire rol vervullen tussen burgers en het WMO-loket;
5. mogelijkheden om op termijn te komen tot meerdere ‘toegangspoorten’ voor het WMO-loket, fysiek en/of digitaal.

De in deze notitie beschreven voorstellen zullen, in dialoog met burgers en maatschappelijk middenveld, op hun haalbaarheid worden onderzocht.

Bij het vaststellingstraject van het WMO-beleidsplan 2008-2011 zullen de uiteindelijke voorstellen aan de Raad worden voorgelegd.

Bijlage

Het beleid rond vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering in de gemeente Velsen in de periode 2008-2011 Een deelnotitie binnen het gemeentelijk WMO-beleid 2008-2011

Inleiding

In november 2006 hebben het College en de gemeenteraad ingestemd met het Plan van aanpak voor het opstellen van de notitie Vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering 2008-2011. In dit plan van aanpak wordt verwezen naar het hoe en waarom van deze notitie:

- de uitvoering van het Collegeprogramma 2006-2010, met daarin de opdracht om de huidige inzet van / voor vrijwilligers ten minste te handhaven
 - het vrijwilligersbeleid te koppelen aan mantelzorg en sociale activering
 - de inwerkingtreding van de WMO en
 - de motie van de gemeenteraad uit 2005 om te onderzoeken welke rol de Meergroep in het vrijwilligerswerk in Velsen zou kunnen vervullen.
- Tijdens de betreffende raadsvergadering heeft de raad nadrukkelijk aangegeven dat het primaat van beleid en uitvoering in de gemeente zelf behoren te liggen.

De ambitie om deze beleidsterreinen scherper voor het voetlicht te brengen is mede ingegeven door de gemeentelijke regierol in de WMO. Vrijwilligerswerk en mantelzorg zijn zgn. gemeentelijke prestatievelden (prestatieveld 4 van de WMO). Kern van de WMO is de civil society: vanuit de verantwoordelijkheid van burgers voor zichzelf en voor elkaar is het de taak van de overheid de zelfredzaamheid en het sociaal functioneren van mensen die daar moeite mee hebben te faciliteren. Deze benadering vormt daarmee de invalshoek voor het gemeentelijk beleid rond vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering in 2008-2011.

Vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering: bijdragen aan maatschappelijke participatie en sociale cohesie

Vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering leiden, hoe zeer ze onderling ook van elkaar verschillen, ieder op hun eigen wijze tot maatschappelijke participatie en sociale cohesie. Bij mantelzorg is sprake van een veelal langdurige, niet-beroepsmatige zorgverlening voortkomend uit een sociale relatie: partners, ouders, kinderen, in gezin- en/ of familieverband. Het overkomt je. Mensen zijn er als het ware 24 uur per dag mee bezig, er is geen sprake van een vrije keus. Cijfers van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) wijzen uit dat zo'n 20 % van de bevolking mantelzorg verricht, de zgn. gebruikelijke zorg buiten beschouwing latend. Het SCP laat ook zien dat zo'n 75% van de zorg aan huis/ thuis voor rekening komt van mantelzorgers. Wanneer er voldoende professionele zorg beschikbaar blijft, zal naar het SCP verwacht het aantal mantelzorgers toereikend blijven.

Vrijwilligerswerk onderscheidt zich van mantelzorg doordat de inzet niet voortkomt uit een sociale relatie. De vrijwilliger bepaalt zelf of en ja hoe lang, op welke wijze, in welke mate en op welke terreinen hij of zij zich inzet. Deze inzet leidt veelal tot uitbreiding van de sociale contacten. Mensen kunnen zich op allerlei wijzen inzetten als vrijwilliger: voor langdurige klussen bij de eigen vereniging, voor korte projectmatige klussen bij wisselende organisaties of in de eigen buurt. Uiteraard is ook vrijwilligerswerk niet vrijblijvend. Cijfers wijzen uit dat zo'n 40 % van de bevolking vrijwilligerswerk verricht. Er is geen reden om aan te nemen dat Velsen daar van afwijkt.

Sociale activering staat veelal in het teken van toeleiding naar betaalde arbeid. Dit is echter geen doel op zich, omdat voor velen, ook in Velsen, beroepsmatige arbeid niet haalbaar is. Sociale activering is daarmee ook een vorm van vrijwilligerswerk.

Het beleid van de gemeente Velsen tot medio 2007

Een belangrijke pijler van het gemeentelijke vrijwilligersbeleid was de nota Vrijwilligersbeleid 2002-2005, met daarin de totstandkoming en subsidieverlening aan het Servicecentrum Vrijwilligerswerk, als onderdeel van de Stichting Welzijn Velsen. Bij het Servicecentrum kunnen zowel burgers als maatschappelijke / vrijwilligersorganisaties zich via website, nieuwsbrief en advertenties in de huis-aan-huisbladen aanmelden voor allerlei typen van vrijwilligerswerk. Daarna vindt bemiddeling plaats naar de gemelde vacatures. Ook zijn er mogelijkheden tot deskundigheidsbevordering, voorlichting, het ontwikkelen van competenties, etc.

De Stichting Welzijn Velsen zelf kent vele vrijwilligers in buurt- en wijkcentra (zo'n 800). Dit geldt ook voor Stichting Zorgbalans / COB, waarbij vooral oudere vrijwilligers actief zijn in en vanuit de wijksteunpunten, bij Wonen plus, Telefooncirkel en Tafeltje Dekje. Daarnaast verrichten nog vele andere organisaties en vele mensen op persoonlijke titel binnen de gemeente ondersteunende vrijwilligersactiviteiten. Alleen al via het Servicecentrum zijn er talloze lokale vrijwilligersorganisaties bekend in onder meer het buurt- en wijkwerk, cultuur, zorg- en dienstverlening, zorg voor dieren en natuur, sport en recreatie, ontwikkelingssamenwerking, levensbeschouwelijk werk en het onderwijs.

Tot eind 2006 kende de gemeente Velsen geen "eigen" mantelzorgbeleid, en daarmee mantelzorgondersteuning. Deze activiteiten zijn nl. ondergebracht bij het regionale Steunpunt mantelzorg in Beverwijk. Sinds 1 januari 2007 is dit steunpunt gefuseerd met het steunpunt uit Zuid-Kennemerland. Tezamen vormen zij nu de organisatie Tandem (gevestigd in Velsersbroek). Vanaf 1 januari 2007 is de gemeente vanuit de WMO verantwoordelijk voor de mantelzorg. Om deze verantwoordelijkheid, vooruitlopend op het nog vast te stellen gemeentelijk beleid, handen en voeten te geven zijn er met de overige IJmond-gemeenten afspraken gemaakt over de inhoudelijke en financiële inzet van Tandem binnen de gemeente Velsen. Dit gebeurt naar rato van het aantal inwoners en binnen het aan de gemeente Beverwijk toegekende subsidie van € 380.000,-- .

Voor Velsen betekent dit dat ongeveer € 140.000,-- beschikbaar is. Specifieke aandachtspunten zijn het verzorgen van de informatie- en adviesfunctie en het opzetten van PR-activiteiten.

Bij sociale activering, d.w.z. de ondersteuning bij en stimulering van mensen met een uitkering tot deelname aan de samenleving, vrijwilligerswerk en / of het verwerven van een betaalde baan, bekostigt de gemeente via het werkdeel Wet Werk en Bijstand (WWB) onder meer het lokale project Onbenutte Kwaliteiten. De uitvoering ervan vindt plaats in samenwerking met de Stichting Welzijn Velsen. Het gaat daarbij op jaarbasis om zo'n 50 cliënten met een bijstandsuitkering. Daarnaast kent de gemeente een specifiek project voor mensen met een UWV-achtergrond. Hier gaat het om zo'n 15 deelnemers.

Een belangrijke regionale professionele aanbieder van arbeidsdienstverlening is de Meergroep. Daarin participeert Velsen via een gemeenschappelijke regeling. De Meergroep richt zich vooral op het aanbieden van aangepast werk aan mensen met lichamelijke, verstandelijke of psychische beperkingen. De gemeente ontvangt voor het realiseren van arbeidsplaatsen voor deze mensen een doeluitkering in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW). Daarnaast richt de Meergroep zich ook op andere vormen van re-integratiedienstverlening en dagbesteding, veelal ten behoeve van mensen met een AWBZ-zorgindicatie. Bekostiging daarvan vindt plaats via het Zorgkantoor.

Daarmee is sociale activering waar het zich richt op toeleiding naar betaalde arbeid (vanuit WWB/WSW) geen onderdeel van de WMO. Daar waar sociale activering gezien wordt als vrijwilligerswerk uiteraard wel.

De aard van de inzet van alle vrijwilligers, mantelzorgers en overig niet-beroepsmatig uitgevoerde werkzaamheden is slechts bij benadering aan te geven. Met een aantal organisaties heeft de gemeente immers geen subsidierelatie. Daarnaast maken vrijwilligers- en mantelzorgactiviteiten deel uit van de reguliere activiteiten van maatschappelijke organisaties zonder dat deze als vrijwilligerswerk en / of mantelzorg zijn aangemerkt. Bovendien zetten mensen zich soms in bij diverse organisaties. Het zijn alle waardevolle en onmisbare bijdragen aan de sociale cohesie binnen de gemeente Velsen.

Stand van zaken: wat is er gebeurd na de vaststelling van het Plan van aanpak

Ter voorbereiding op het gemeentelijk WMO-beleid 2008-2011, en daarmee op het beleid voor vrijwilligers, mantelzorg en sociale activering is er in de periode tussen november 2006 en maart 2007 onder maatschappelijke organisaties in Velsen een enquête uitgezet. Deze enquête is verzonden aan zo'n 70 organisaties. Hierop zijn 40 reacties binnengekomen. 14 daarvan zijn afkomstig van de Stichting Welzijn Velsen i.c. de afzonderlijke buurthuizen. Daarnaast zijn er ter voorbereiding op het gemeentelijk WMO-beleid expertmeetings (voor maatschappelijke organisaties) en dilemmadebatten (voor burgers, zelforganisaties, wijkplatforms en raadsleden) georganiseerd.

Voorts zijn er afzonderlijke gesprekken gevoerd met onder meer het Steunpunt Mantelzorg/Tandem, de Meergroep, Stichting Sportservice, het Nova College, Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Midden-Kennemerland, Servicecentrum Vrijwilligerswerk, Stichting Welzijn Velsen, COB/Zorgbalans, het ABC-WAO. Het betrof hier vooral een gedachtevorming over en /of uitvoering van diverse initiatieven. Zo kon al een aanvullend ondersteuningsaanbod voor jonge vrijwilligers van sportverenigingen gerealiseerd worden, is er kans op het opstarten van aanvullende educatieve modules door het Nova College voor mantelzorgers en (potentiële) zorgvrijwilligers en heeft de SMD-MK in samenwerking met de gemeente voorbereidingen getroffen voor een zgn. formulierenbrigade.

Via het traject van de Beleidsgestuurde Contractfinanciering (BCF) zijn met Zorgbalans, SMD-MK en Stichting Welzijn Velsen stappen gezet om de subsidiesystematiek vanaf 2008 te herordenen. Nadrukkelijk komt daarin ook het vrijwilligerswerk aan bod.

Ook kan gewezen worden op de totstandkoming van het WMO-loket per 1 januari jl., met parallel daaraan de discussies over de toekomstige 1-loketfunctie binnen de gemeente. Een belangrijk aspect hierin is de vraag hoe vanuit het grote en diverse aanbod van voorzieningen binnen de gemeente ook vrijwilligers en mantelzorgers optimaal ondersteund en / of doorverwezen kunnen worden. Dus voorzien kunnen worden van adequate toerusting voor hun activiteiten.

En tot slot is de conceptnotitie op 3 mei jl. besproken met de WMO-raad, waarna de WMO-raad haar advies schriftelijk op 10 mei 2007 heeft uitgebracht.

Op hoofdlijnen leverden enquête, bijeenkomsten, gesprekken, activiteiten, etc. de volgende respons op:

- vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering hebben een eigen "waarde", dus ook naast en niet tegenover betaalde arbeid; activiteiten in dit kader kunnen een opstap zijn tot betaalde arbeid
- maatschappelijke organisaties willen meer met elkaar samenwerken om elkaars activiteiten te faciliteren
- het vrijwilligerswerk kent, naast de beschikbaarheid van trouwe vrijwilligers, een groot verloop

- vrijwilligers en mantelzorgers zien zich zelf als zwaarbelast, vooral bij belangenorganisaties
- mantelzorg is geen vervanging van professionele zorg; nu wordt mantelzorg vanuit de landelijke regelgeving te veel beschouwd als een zgn. voorliggende voorziening
- vrijwilligers, mantelzorgers hebben behoefte aan ondersteuning, structuur en taakafbakening; het aanbod daarvoor is onbekend, vooral bij ggz-clienten en jongeren.
- ook bij vrijwilligerswerk is sprake van professionalisering en dus ook van kansarme vrijwilligers; er dreigt een tweedeling
- vrijwilligers uit de zgn. doelgroepen (mensen met beperkingen) vragen meer professionele begeleiding
- maatschappelijke organisaties zijn niet goed in staat vrijwilligers te vinden
- vrijwilligers zijn niet goed in staat een passend vrijwilligerswerk te vinden
- vergrijzing onder de vrijwilligers en mantelzorgers leidt op termijn tot een tekort
- sportverenigingen hebben een tekort aan jonge vrijwilligers
- een centraal informatiepunt is nodig om goed te verwijzen naar mantelzorg- en vrijwilligers(organisaties)

Als oplossingsrichtingen werd gewezen op:

- het gericht op zoek gaan naar nieuwe vrijwilligers, vooral voor kortlopende activiteiten en projecten en daarnaast blijvende aandacht voor continuïteit
- een mogelijke inzet van zorgvrijwilligers, ter ondersteuning van mantelzorgers
- een verbetering van de relatie tussen onderwijs en samenleving, met oog op de maatschappelijke stages van scholieren
- een verbetering in de match tussen vraag en aanbod, bijvoorbeeld via een wijkgerichte aanpak
- een zorgvuldige toets van de kwaliteiten / competenties van (kwetsbare) vrijwilligers
- deskundigheidsbevordering van vrijwilligers, mantelzorgers, en mensen zonder beroepsmatige arbeid, om de nu benodigde en wellicht in de toekomst benodigde competenties te kunnen ontwikkelen
- meer uitwisseling (kennisdeling) tussen maatschappelijke /vrijwilligersorganisaties, zoals met woningbouwcorporaties, over vraag en aanbod

Als rollen voor de gemeente werden vooral genoemd:

- beleidsregisseur
- opdrachtgever
- facilitator
- het activeren van de maatschappelijke participatie

Hoe nu verder, vanaf 2008

Bij het ontwikkelen van het beleid rond vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering kiest de gemeente voor een integrale benadering en wil ze het beleid interactief, dat wil zeggen in samenspraak met alle betrokken partijen tot stand brengen (zie ook boven).

Integraal beleid is niet de benaming voor een statisch en vastomlijnd eindproduct. Wanneer er gesproken wordt over integraal beleid betekent dit dat in alle fases van de beleidsontwikkeling ook naar de samenhang met andere beleidsterreinen wordt gekeken. Het vrijwilligerswerk loopt immers dwars door alle –ook gemeentelijke- beleidsterreinen heen. Integrale beleidsontwikkeling zegt dus iets over de totstandkoming van het beleid, de gerichtheid op concrete doelen en over intersectoraal samenwerken.

Voor de gemeente Velsen gaat het daarmee over de raakvlakken met onder meer onderwijs en educatie, sport, cultuur, sociale activering als toeleiding naar zowel vrijwilligers- als betaald werk, huisvesting, wijkgericht werken en het eigen personeelsbeleid.

Naast integraal zet de gemeente de al gekozen interactieve werkwijze voort. Dat wil zeggen in samenspraak met alle betrokken partijen: burgers, vrijwilligersorganisaties, eerstelijns instellingen. De gemeente doet dit omdat zij wil samenwerken om draagvlak te creëren en beleid te ontwikkelen dat aansluit bij de behoeften van organisaties en in de dagelijkse praktijk uitvoerbaar is.

De gemeente doet dit ook omdat zij in staat is vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen via voorwaardenscheppende en stimulerende maatregelen.

Een wijk- en lokaal gerichte aanpak

In de beleidsperiode 2008-2011 ligt in de uitvoering van het vrijwilligerswerk, mantelzorg en sociale activering de nadruk op het schaalniveau van de wijken en de gemeente als geheel. De gemeente Velsen wil immers via het wijkgerichte werken haar beleid ontwikkelen en vormgeven. Buurtgebonden initiatieven, rekening houdend met de diversiteit naar leeftijd, sociaal economische status, leefstijl en etniciteit kunnen daarin een belangrijke plaats innemen. Dit sluit aan bij de opdracht van het College om te komen tot een vernieuwde sociale infrastructuur waarbij sprake is van kleinschalige, laagdrempelige voorzieningen in wijken en grootschalige voorzieningen op kernoverstijgend niveau.

Uiteraard wordt daarbij gebruik gemaakt van de in Velsen werkzame (professionele) organisaties. Hun ondersteuningsaanbod en deskundigheid beperken de kwetsbaarheid in de uitvoering. Voorbeelden van hoe dit in de praktijk kan worden gebracht zijn het lokaal coördineren, werven en opleiden van de vrijwilligers en mantelzorgers, de ondersteuning bij belangenbehartiging en het zorgdragen voor specifieke ondersteuning. In de wijken vindt vooral de uitvoering van de inzet van mantelzorgers en vrijwilligers plaats.

Consequentie hiervan is dat er op dit moment niet voor wordt gekozen om de Meergroep in Velsen in het vrijwilligerswerk een expliciete rol te geven.

Waar nuttig en nodig worden uiteraard in de regio de bestuurlijke en ambtelijke afstemming voortgezet.

Wat willen we in de periode 2008-2011 tot stand brengen?

De centrale ambitie in het beleid rond vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering is het bieden van adequate ondersteuning om daarmee de maatschappelijke participatie van inwoners in Velsen en de sociale cohesie in wijk en buurten te bevorderen.

De beleidsinspanningen voor de komende jaren zijn er vooral op gericht om:

- zowel (dreigende) tekorten als overbelasting te voorkomen
- de diversiteit in het vrijwilligerswerk en mantelzorg te bevorderen, waaronder de inzet van jongeren
- de inzet van niet-beroepsmatige actieven rond vrijwilligerswerk en mantelzorg te vergroten
- de huidige ondersteuningsstructuren van vrijwilligers- en mantelzorgactiviteiten meer te concentreren. Te denken valt aan een bundeling van de activiteiten van onder meer Tandem, COB/Zorgbalans, Wonen plus en het Servicecentrum Vrijwilligerswerk
- het gemeentelijk WMO-loket meer in te richten op vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering in de vorm van verwijzing, bemiddeling, informatie- en advies
- buurtgebonden vrijwilligersinitiatieven te faciliteren. Voorbeelden zijn het Terras, De Drempel, en mogelijk op termijn het vrijwilligers-wijksteunpunt Zeewijk.
- de match tussen vraag en aanbod te verbeteren
- vanuit de sociale activering vrijwilligerswerk te bevorderen
- ook via de sociale activering aandacht te besteden aan jongeren.

Beoogde resultaten zijn daarbij:

- een fysiek herkenbare locatie voor vrijwilligers, mantelzorg en sociale activering, met daarin een match tussen vraag en aanbod

- een herkenbare positie van vrijwilligers, mantelzorg en sociale activering in het beleid van gemeente en maatschappelijke organisaties
- een deskundig, professioneel aanbod aan ondersteuning, toegerust om vanuit een overall-positie vraaggericht maatwerk te verrichten en het vermogen om de inspanningen overdraagbaar te maken (naar wijken en specialismen)
- een ketenaanpak van in ieder geval de door de gemeente gesubsidieerde maatschappelijke organisaties in de ondersteuning en matching van vrijwilligers/mantelzorgers/sociale activering

Hoe denken we dit te bereiken?

- integraal werken binnen de eigen gemeentelijke organisatie (2007)
- nader onderzoeken of en zo ja op welke wijze de huidige financieringsstromen via de WWB en de WSW de inzet op vrijwilligerswerk en mantelzorg van inwoners met verklaarde afstand tot de arbeidsmarkt kunnen vergroten (2008)
- nader onderzoeken of via individueel maatwerk in de vorm van een stimulerings- en ontheffingenbeleid (vermindering eigen bijdragen, parkeervergunning, incidentele bijdragen) en / of het verbeteren van de toegankelijkheid van accommodaties het vrijwilligerswerk en de mantelzorg van inwoners van Velsen is te stimuleren (2008)
- in samenspraak met de maatschappelijke organisaties de informatie- en adviesactiviteiten verstevigen via onder meer het gemeentelijk (WMO)loket, de media, informatiezuilen als ondersteuning voor het vrijwilligerswerk – mantelzorg- sociale activering (2008)
- met belangenorganisaties in overleg treden over de vraag of en zo ja op welke wijze de professionele organisaties een vraaggerichte, ondersteunende rol kunnen vervullen (2007)
- in overleg treden met jeugd- en onderwijsgerelateerde organisaties over een competentiegerichte aanpak gericht op het werven en het behouden van jonge vrijwilligers (2008)
- het in kaart brengen en zo mogelijk voorkomen van overbelasting van jonge mantelzorgers (2008)
- ter voorkoming van overbelasting van mantelzorgers te onderzoeken op welke wijze hun rol meegewogen dient te worden bij de indicatiestelling voor huishoudelijke hulp (2008)
- te onderzoeken of bij uitval van mantelzorgers zonder een herindicatie respijtzorg en/of aanvullende hulp bij het huishouden kan worden ingezet (2008)
- bij de subsidieverlening aan de maatschappelijke organisaties het vrijwilligersbeleid ook te kenmerken als facetbeleid (2008)
- een herijking van de erkenningsbijdragen voor vrijwilligersorganisaties, zie het BCF-traject (2008-2009)
- nader te onderzoeken of de huidige gemeentelijke arbeidsvoorwaarden het verrichten van vrijwilligerswerk en mantelzorg kunnen bevorderen (2008).

Na de vaststelling van deze concept-deelnotitie door college en gemeenteraad in juni resp. juli 2007 zal gewerkt worden aan een concretisering van dit bovenstaande, uitmondend in de vaststelling van deze WMO-deelnotitie door de Raad in november 2007.

Jaarlijks zullen daarbij de behaalde resultaten gemonitord worden. Een eerste stap is het voornemen in het najaar 2007 een kleine conferentie te organiseren waarbij de lokale organisaties partijen worden uitgenodigd met concrete voorstellen te komen.

De WMO-raad heeft over een eerdere concept-versie van deze deelnotitie advies uitgebracht. Voor zo ver van toepassing is dit in de voorliggende notitie verwerkt.

Beschikbare financiën ter uitvoering van het beleid vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering 2008-2011

Zoals al in het Plan van aanpak voor de opstelling van deze notitie was aangegeven is er gezien de afspraken van het College met de Raad voor de periode 2006-2010 geen extra geld beschikbaar om de beleidsvoornemens uit te voeren. Dit betekent dat de uitvoering budgettair neutraal zal moeten verlopen. Onder goedkeuring door de gemeenteraad van de gemeentebegroting 2008 blijft het huidige subsidieniveau gehandhaafd. Het succes van deze uitvoering zal dus vooral voortkomen uit de te bereiken synergie en integraliteit, de bundeling van de huidige inzet, het benutten van elkaars inzet en het maken van ketenafspraken. De huidige sociale infrastructuur (zie ook het Basisdocument Welzijnsvoorzieningen), de bevindingen uit de enquête en de bijeenkomsten van de afgelopen maanden bieden daartoe mogelijkheden.

In het subsidiebeleid vanaf 2008 zal meer dan tot nu toe toegezien worden of in de uitvoering van de activiteiten de behaalde resultaten voldoen aan de uitgangspunten van het vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activeringsbeleid. Daarmee wordt dit beleid vanaf 1 januari 2008 ook facetbeleid, d.w.z. een indicator bij de subsidieverlening aan de maatschappelijke organisaties.

Per 1 januari 2007 jl. is vanwege de gemeentelijke WMO-taken een aantal subsidieregelingen van het rijk overgegaan naar de gemeente. Deze subsidiebedragen zijn nu onderdeel van de gemeentebegroting. De besluitvorming over de beschikbaarstelling van de aan deze regelingen verbonden bedragen moet op hoofdlijn nog plaatsvinden. Daar waar een beslissing is genomen, betreft het vooral een incidentele, eenjarige “beleidsarme” voortzetting van een reguliere subsidieverlening (door het Zorgkantoor).

Het betreft hier de volgende regelingen / bedragen:

- Subsidieregeling Coördinatie Vrijwillige Thuis- en Mantelzorg	€ 67.840,-
- Subsidieregeling Diensten bij wonen en zorg	€ 441.003,-
- Subsidieregeling Coördinatie en training van vrijwilligers	€ 8.818,-
- Subsidieregeling Collectieve preventie GGZ	€ 37.461,-

Daarnaast verleent de gemeente Beverwijk (als vestigingsplaats van het Steunpunt Mantelzorg / Tandem) in 2007 subsidie aan deze organisatie tot een bedrag van € 140.000,-. Wijzigingen voorbehouden blijft dit bedrag vanaf 2008 beschikbaar voor de uitvoering van het beleid.

Het spreekt vanzelf dat ook vanaf 2008 wordt onderzocht of externe geldstromen (vanuit de rijksoverheid, de provincie Noord-Holland, etc.) beschikbaar zijn voor de uitvoering van het lokale beleid.

Planning vaststelling notitie

Ter voorbereiding op de besluitvorming rond het WMO-beleidsplan 2008-2011 hebben College en gemeenteraad een tijdpad vastgesteld. In dit tijdpad is ook het vaststellingstraject van de deelnotitie Vrijwilligerswerk-mantelzorg-sociale activering meegenomen.

Deze planning is conform het traject van het WMO-beleidsplan.

Deelnotitie OGGz, Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg en Aanpak huiselijk geweld

Deze notitie vormt de basis voor de prestatievelden 7, 8 en 9 van het WMObeleidsplan 2008-2011.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGz), Maatschappelijke Opvang /Verslavingszorg (MO/V) en Huiselijk geweld zijn in de WMO verdeeld over drie prestatievelden, namelijk 7, 8 en 9. De beleidsterreinen hebben een sterke relatie met elkaar. Raakvlakken bevinden zich zowel op het vlak van de regie (centrum gemeente Haarlem), de financiering als de uitvoering.

In deze notitie zal eerst de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg worden beschreven, vervolgens de beleidsterreinen Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg en Aanpak huiselijk geweld.

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Openbare Geestelijke Gezondheidszorg was al een taak van de gemeenten in het kader van de Wet Collectieve preventie Volksgezondheid (WCpV). Sinds 1 januari 2007 valt deze taak onder een nieuw wettelijk kader: de WMO. De taak blijft voor de gemeente inhoudelijk hetzelfde. De gemeente is verantwoordelijk voor een vangnet- en een herstelfunctie.

Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is voor het signaleren en tegengaan van risicofactoren op het gebied van OGGz, het achterhalen en begeleiden van sociaal kwetsbare personen binnen de OGGz, aanpak huiselijk geweld en afstemming tussen uitvoerende organisaties binnen de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg⁶. OGGz valt in de WMO onder prestatieveld 8.

Aard en omvang OGGz

Het gaat hierbij om sociaal kwetsbare mensen en hun omgeving. Veelal vraagt de persoon waar het om gaat zelf geen hulp, maar wordt hulp ingeroepen door familie, burens of politie. De meeste sociaal kwetsbare mensen zijn niet bekend bij de reguliere hulpverlening, met als gevolg dat de problematiek zichtbaar wordt in het openbare domein. Het gaat hierbij om bijvoorbeeld mensen met psychische en/of sociale problemen, mensen met een verslaving, dak- en thuislozen, kinderen en jongeren uit problematische gezinnen, geïsoleerde ouderen of slachtoffers van huiselijk geweld.

De omvang van deze doelgroepen is moeilijk te onderzoeken. Er zijn dan ook geen cijfers bekend van het aantal sociaal kwetsbare mensen in Velsen. Wel zijn cijfers te geven van het aantal geregistreerde mensen, woonachtig in Velsen, binnen OGGz-instellingen.

Geregistreerd

Hieronder is het aantal cliënten geregistreerd bij Dijk en Duin en de Regionale Instelling voor Beschermd Wonen – Kennemerland, Amstelland en de Meerlanden (RIBW-KAM) in Velsen (2006).

geregistreerde cliënten Dijk en Duin MK				
voorziening	M-Kennem.		Velsen	
		wachtljst		wlijst
volwassenen langd zorg	500	80	155	36
opgenomen geweest	1080		147	

RIBW-KAM		
voorziening	M-K	Velsen
besch. Woonvorm	100	67
beg. Zelfst. Wonen	200	38
totaal	300	105

Stand van zaken OGGz regio Midden- en Zuid- Kennemerland

De gemeente Haarlem is centrumgemeente als het gaat om regievoering op de OGGz-voorzieningen in Midden- en Zuid- Kennemerland. In 2003 is er een convenant gesloten tussen de tien gemeenten in de

⁶ Het bieden van psychosociale hulp bij rampen wordt niet in de WMO ondergebracht. Dit deelgebied is expliciet uitgezonderd van het begrip Openbare Geestelijke Gezondheidszorg in de WMO.

regio Midden- en Zuid- Kennemerland en de ketenpartners⁷. De doelstelling van het convenant is het bevorderen van de samenwerking tussen ketenpartners om het zorgaanbod binnen de OGGz op elkaar af te stemmen. De OGGz is erop gericht zo snel mogelijk cliënten te helpen en problemen op te lossen, zodat (verergering van) problemen voorkomen kunnen worden en sociaal kwetsbare mensen niet buiten de samenleving vallen.

Naar aanleiding van het convenant is het Bestuurlijk Overleg OGGz Kennemerland (BOOK) opgericht en het platform OGGz voor Midden- en Zuid- Kennemerland met als doel: gemeenschappelijke beleidsontwikkeling en afstemming.

Aanbod OGGz Kennemerland

Het basisaanbod aan OGGz-activiteiten omvat de volgende onderdelen:

- preventie,
- vroegsignalering en bemoeizorg,
- crisisopvang en acute zorg,
- dak- en thuislozenzorg,
- overige zorg en opvang,
- specifiek aanbod voor slachtoffers en daders van geweld in huiselijke kring,
- maatschappelijk herstel.

Uit de keten OGGz ontstaan samenwerkingsafspraken tussen organisaties. Een voorbeeld van een samenwerkingsverband is het Welzijnskwartier, waarin Dijk en Duin, ROADS, welzijnsorganisaties en gemeenten betrokken bij zijn. Dit samenwerkingsverband is gericht op ondersteuning van Geestelijke GezondeheidsZorg(GGZ)-cliënten bij deelname aan de samenleving.

Ontwikkelingen

- Gemeente Haarlem ontwikkelt een plan van aanpak Stedelijk Kompas/ Regionaal Kompas gericht op verslaafden en dak- en thuislozen.
- Gemeente Beverwijk is op dit moment bezig met het realiseren van een 'sociaal pension'.
- Gemeente Haarlem ontwikkelt een vernieuwde visie 'Integrale aanpak huiselijk geweld Midden- en Zuid- Kennemerland'.

Financiën

De OGGz voorzieningen worden regionaal gefinancierd. De gemeente Haarlem ontvangt circa 2,7 miljoen per jaar van het Grote Steden Beleid (specifieke doeluitkering maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid). De volgende AWBZ-middelen zijn per 1 januari 2007 bijgevoegd:

- Voor OGGz-activiteiten en de subsidieregeling OGGz (initiatieven op het gebied van OGGz). Landelijk gaat het om een bedrag van €60,6 miljoen. Haarlem ontvangt 1,1 miljoen per jaar.
- Voor zorgvernieuwingsprojecten in het kader van de GGZ. Landelijk is dit 6,7 miljoen. Haarlem ontvangt €200.746,- per jaar.
- Collectieve GGZ-preventie (cpggz), voorheen AWBZ, is per 2007, via een verdeelmodel overgegaan naar gemeenten. Landelijk ongeveer 9,5 miljoen, gemeente Haarlem ontvangt €92.735.-. De gemeente Velsen ontvangt een uitkering van €37.461.- per jaar. De middelen zijn bedoeld om de signaleringsfunctie van mensen en omstanders (buren/familie etc.) te verbeteren en de doelgroep wegwijs te maken naar instanties. Het betekent een toespitsing op de meest kwetsbaren binnen de OGGz. Collectieve GGZ-preventie is gericht op de gehele bevolking. De inzet van de middelen collectieve GGZ-preventie wordt regionaal besproken.

Maatschappelijke Opvang / Verslavingszorg (MO/V)

Maatschappelijke Opvang valt onder prestatieveld 7 in de WMO, verslavingszorg valt onder prestatieveld 9. Aangezien deze beleidsterreinen van oudsher regionaal een sterke verbinding met elkaar hebben, worden ze in samenhang beschreven.

⁷ Betrokken ketenpartners zijn beschreven in de bijlage.

Allereerst zal de stand van zaken Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg in de regio worden beschreven. Vervolgens zal een tweedeling worden gemaakt tussen de hulpverlening gericht op Maatschappelijke Opvang en gericht op Verslavingszorg.

Stand van zaken MO/V (regionaal)

De gemeente Haarlem is centrumgemeente voor de regio Midden- en Zuid- Kennemerland. Vanaf 1 januari 2007 heeft de gemeente Haarlem de beleidstaken op het gebied van maatschappelijke opvang en verslavingszorg weer op zich genomen. Tussen 2002 en 2007 is de GGD-HDK verantwoordelijk geweest.

In 2007 heeft de gemeente Haarlem een startnotitie 'Plan van Aanpak Maatschappelijke Opvang 2007-2013' (het Stedelijk/regionaal Kompas) opgesteld. Het plan is een doorvertaling van het plan van aanpak dat de vier grote steden (G4) met het rijk zijn overeengekomen. Met het Kompas wil de gemeente Haarlem het aantal dak- en thuislozen sterk terug dringen en daarmee ook de overlast en criminaliteit verminderen. De gemeente Haarlem heeft in haar startnotitie ambities geformuleerd op het terrein van woon- en opvangvoorzieningen voor daklozen, preventie van dakloosheid na detentie of verblijf in een kliniek, preventie van huisuitzettingen, een sluitende aanpak van veelplegers, een snelle trajectbegeleiding van en zicht op daklozen, een overlast- vrij straatbeeld en een preventief alcoholbeleid. In het Kompas zal ook de beleidsvisie harddrugsverslaving worden meegenomen. De beleidsvisie is nog niet vastgesteld.

Maatschappelijke Opvang

Aard en omvang dak- en thuislozen/ vrouwen

Maatschappelijke opvang is het bieden van onderdak aan dak- en thuislozen, maar ook aan vrouwen die de thuissituatie hebben verlaten in verband met relationele problemen of geweld.

De gemeente heeft de verantwoordelijkheid voor het bieden van (tijdelijk) onderdak, begeleiding, informatie en advies aan personen die, door één of meer problemen, al dan niet gedwongen de thuissituatie hebben verlaten en niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.

De omvang, aard en achtergronden van deze doelgroepen zijn niet zo goed bekend. Bij onderzoek in enkele grote steden in Nederland varieerde het percentage dak- en thuislozen van 0,2% tot 0,4% van de bevolking. Bij een recente inventarisatie werd het aantal (potentiële) dak- en thuislozen in de IJmond geschat op ongeveer 45-50 personen (GGD-HDK, gezondheidsprofiel, 2007).

Aanbod Maatschappelijke Opvang Midden- en Zuid-Kennemerland

De gemeente Haarlem constateert dat er al jaren een gebrek is aan opvangvoorzieningen in Midden- en Zuid- Kennemerland. Een verdere ontwikkeling van maatschappelijke opvang en verslavingszorg zal worden meegenomen in het Stedelijk Kompas.

Voor de dag- en nachtopvang worden daklozen uit Midden-Kennemerland naar Haarlem verwezen. De doelgroep was te gering en de financiële middelen ontbraken om een eigen laagdrempelige opvang en/of sociaal pension op te zetten. Wel zijn er in Midden-Kennemerland kleinschalige projecten.

Op dit moment wordt gekeken of er in Beverwijk een regionale sociale opvangvoorziening gerealiseerd kan worden. De basis hiervoor ligt in een rapport 'Opvang en onderdak in de IJmond, uitgevoerd door de RIBW-KAM. De gemeente Beverwijk is de trekker van dit initiatief en werkt daarin samen met woningcorporaties, Brijder Verslavingszorg en de RIBW-KAM. De gemeente Beverwijk heeft omliggende gemeenten, waaronder gemeente Velsen, gevraagd om een (financiële) bijdrage te leveren.

Vrouwen, met of zonder kinderen, die lichamelijk, geestelijk en/ of seksueel mishandeld worden en opvang en intensieve begeleiding nodig hebben, kunnen terecht bij het Blijf van mijn Lijfhuis IJmond of Haarlem. Het beleid van het Blijf van mijn Lijfhuis is dat mensen niet in de eigen regio worden opgenomen. Dat betekent dat vrouwen uit Velsen ergens anders in het land verblijven. In Blijf van mijn Lijf IJmond zijn 14 plaatsen beschikbaar voor vrouwen met 1 á 2 kinderen. In 2005 en 2006 was

de bezettingsgraad van het Blijf van mijn Lijf IJmond: 98% resp. 94.4%. Blijf van mijn Lijf IJmond en Haarlem zijn bezig met een fusie.

Verslavingszorg

Aard en omvang

Verslavingszorg gaat om het voorkomen van verslavingsproblemen, het bieden van ambulante hulp aan verslaafden en om de bestrijding van overlast door verslaafden.

De gemeente heeft als taak: maatschappelijke zorg gericht op verslaafden (alle individuele geneeskundige verslavingszorg daaronder niet begrepen) en preventie van verslavingsproblemen, met inbegrip van activiteiten in het kader van de bestrijding van overlast door verslaving.

Er zijn geen concrete gegevens bekend van het totale aantal alcohol- en drugsverslaafden in Velsen. De meeste verslaafden staan nergens geregistreerd, gebruiken in verborgenheid en zijn veelal ook niet zichtbaar. Het aantal geregistreerden bij de Brijder Verslavingszorg, kan dan ook worden gezien als 'het topje van de ijsberg'. In 2006 waren 319 verslaafden, afkomstig uit Velsen, ingeschreven bij de Brijder Verslavingszorg. Hiervan kampten 171 mensen met een alcoholverslaving en 111 mensen met een drugsverslaving.

	Velsen	Bennebroek	Bloemendaal	Haarlem	Hlm-liede	Heemstede	Zandvoort
2006	319	14	39	1055	17	88	102
Het aantal ambulante ingeschreven patiënten Brijder Verslavingszorg							

Jongeren

In Nederland blijkt het alcohol- en drugsgebruik onder jongeren toe te nemen. Dit geldt ook voor Velsen. In het Emovo-onderzoek van de GGD-HDK is onderzoek gedaan naar het gebruik van alcohol en softdrugs onder jongeren.

Uit het Emovo-onderzoek 2006⁸ blijkt dat 16% van de 2^e en 4^e jaars leerlingen in Velsen wel eens hasj of marihuana gerookt heeft en 7% een huidige gebruiker is. Tevens blijkt dat 0,6% van de tweedeklassers en 2,1% van de vierdeklassers een huidige gebruiker⁹ is van XTC, cocaïne, amfetamine en/ of heroïne (harddrugs).

Uit Emovo-onderzoek blijkt ook dat 42% van de scholieren in klas twee en 82% van de scholieren in klas vier, in de vier weken voorafgaande aan het onderzoek, alcohol heeft gedronken. Tevens blijkt 22% van de jongeren in klas twee en 55% in klas vier in dezelfde periode vijf of meer alcoholische drankjes te nuttigen.

Aanbod Verslavingszorg Midden- en Zuid- Kennemerland

De GGD-HDK is verantwoordelijk voor het regionale gezondheidsbeleid. De Brijder Verslavingszorg voert, in overleg met de GGD-HDK, activiteiten en projecten uit in de regio op het gebied van ambulante Verslavingszorg. Beide organisaties zijn betrokken in het OGGz-platform. In overleg met andere partners wordt hulpverlening op elkaar afgestemd en signalen en knelpunten gedeeld. De gemeente Haarlem maakt met de Brijder Verslavingszorg prestatieafspraken en financiert de uitvoering uit het Grote Steden Beleid. Voor 2007 ontvangt de Brijder voor de regio Midden-Kennemerland een bedrag van €425.538,-

De politie Kennemerland is eveneens een belangrijke partner in het kader van preventief verslavingsbeleid. In dit kader richten zij zich op aanpak verslaafde veelplegers. Zo is er het project 'Nazorg ex-gedetineerden'. Veelplegers krijgen de keuze tussen behandeling van de problematiek (bijv. afkicken) dan wel een zwaardere straf.

⁸ Emovo-onderzoek 2006. HDK-GGD-HDK Kennemerland. Gezondheid, welzijn en leefstijl van scholieren in Velsen (2^e en 4^e klas van het voortgezet onderwijs).

⁹ In het Emovo-onderzoek wordt een respondent die in de laatste vier weken voor het onderzoek genotmiddelen heeft gebruikt gedefinieerd als een 'huidige gebruiker'.

Tevens is politie Kennemerland betrokken bij het convenant Veilig In en Om School (VIOS), waar aandacht wordt geschonken aan drank- en drugsproblematiek onder jongeren. De politie treedt vooral repressief op.

Financiën MO/ V

Maatschappelijke Opvang/ Ambulante Verslavingszorg wordt van oudsher gefinancierd door de centrumgemeente Haarlem. De gemeente Haarlem financiert dit uit: het Grote Steden Beleid (GSB): Maatschappelijke Opvang, Verslavingsbeleid en Veilige samenleving, uit eigen middelen van de gemeente Haarlem en uit eigen middelen regiogemeenten. Voor 2007 is dit totaal een bedrag van ongeveer 3.3 miljoen euro uit het GSB. De regiogemeenten dragen €18.443,- bij aan ambulante verslavingszorg, waarvan gemeente Velsen €1.959,- bijdraagt. Deze verdeling is historisch bepaald.

NB. Er zijn landelijke ontwikkelingen (mei 2007) als het gaat om herverdeling middelen Maatschappelijke Opvang en Verslavingsbeleid naar de vier grote steden. Het is op dit moment nog niet duidelijk hoe dit zal verlopen, maar dit zal hoogstwaarschijnlijk invloed hebben op de aanpak in de regio.

Aanpak huiselijk geweld

Aanpak huiselijk geweld is onderdeel van de OGGz en valt onder prestatieveld 8. Aanpak huiselijk geweld heeft betrekking op diverse gemeentelijke beleidsterreinen, zoals: veiligheid, jeugdbeleid, lokaal gezondheidsbeleid, wijkgericht werken en welzijnsbeleid.

Aard en omvang.

Definitie van huiselijk geweld: ‘geweld dat gepleegd is door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer. Geweld: aantasting van de persoonlijke integriteit (lichamelijk, seksueel, geestelijk). Huiselijke kring: (ex)partners, gezinsleden, familie, huisvrienden’ (GGD-HDK, 2006).

Huiselijk geweld is de meest voorkomende geweldsvorm in onze samenleving. Bij geen enkele geweldsvorm vallen zo veel slachtoffers als bij huiselijk geweld. Landelijk onderzoek¹⁰, door het Ministerie van Justitie, wijst uit dat drie kwart van de Nederlandse bevolking zelf ooit slachtoffer is geworden van niet-incidenteel huiselijk geweld. Ruim een kwart is ooit wekelijks of dagelijks slachtoffer geweest van huiselijk geweld. De meeste slachtoffers worden in hun jeugd jaren (tussen 10 en 25 jaar) slachtoffer van huiselijk geweld.

NB. In dit onderzoek is gevraagd of respondenten gedurende hun leven te maken hebben gehad met huiselijk geweld en niet bijvoorbeeld het afgelopen jaar.

Over de omvang van het aantal mensen in Velsen dat te maken heeft gehad met huiselijk geweld is minder exact te zeggen. De GGD-HDK schat, op basis van een enquêteonderzoek, in dat jaarlijks 2% van de volwassenen in Velsen met huiselijk geweld te maken krijgt. Het percentage volwassenen dat in zijn of haar leven ooit slachtoffer is geweest van huiselijk geweld, als kind of volwassene, is volgens een voorzichtige schatting 14% (GGD-HDK, 2006). Dat is beduidend minder dan het landelijke percentage 45%.

Meldingen van huiselijk geweld worden bij de politie en het Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Midden-Kennemerland (SMD-MK) geregistreerd. Aangezien veel incidenten van huiselijk geweld niet worden gemeld, zijn deze cijfers niet meer dan een indicatie. In de onderstaande tabel is te zien dat het aantal incidenten vanaf 2004 is afgenomen en het aantal meldingen is toegenomen. In het onderstaande schema staan ook de meldingen van de SMD-MK, locatie IJmuiden. Registratiecijfers van de politie en SMD-MK, locatie IJmuiden, zijn in sommige gevallen dubbel. De SMD maakt veelal melding bij de politie.

Gegevens Huiselijk Geweld Kennemerland									
Politie						SMD			
incidenten			aangiften			meldingen			
2004	2005	2006	2004	2005	2006	2004	2005	2006	

¹⁰ Van Dijk et al, 1997 & Van Dijk et al, 2002

Velsen	229	200	203	63	62	104	9	22	
Beverwijk	113	79	151	43	42	69			
Heemskerk	97	65	113	43	39	45			
Uitgeest	14	8	19	3	5	8			
	453	352	486	152	148	226			

Bron: Politiecijfers huiselijk geweld IJmond

Stand van zaken regionale Aanpak huiselijk geweld

Sinds juli 2006 is er voor gekozen huiselijk geweld zowel voor Zuid- als Midden- Kennemerland te structureren. Het doel is structureel werken aan een integrale aanpak van huiselijk geweld (publiciteit, zorg en opvang voor het slachtoffer, straf en zorg voor dader) voor de regio. Voor de zomer van 2007 zal een gezamenlijke (hernieuwde) visie geformuleerd worden voor Aanpak huiselijk geweld in Midden- en Zuid- Kennemerland. Hier nemen een aantal gemeenten in Midden-Kennemerland aan deel. De gemeente Velsen volgt op dit moment de ontwikkeling van de regionale beleidslijn. In goed overleg treedt gemeente Heemskerk op als contactpunt.

Voorlopige visie aanpak huiselijk geweld Kennemerland:

Veel organisaties in het veld (politie, OM, raad voor de kindbescherming, GGZ hulpverleningsinstanties, ASHG, AMK, GGD-HDK) houden zich direct of indirect bezig met het bestrijden van huiselijk geweld. Voor een adequate aanpak dient vooral gekeken te worden naar eventuele overlappingsen, lacunes en het langs elkaar heen werken. Om een sluitende ketenaanpak te realiseren, is het formuleren van een gezamenlijke doelstelling voor het netwerk huiselijk geweld belangrijk. De voorlopige visie gaat dan ook uit van een aanpak dat zich vooral richt op regievoering.

Belangrijk is ook dat preventie en signalering meer aandacht verdienen in de aanpak huiselijk geweld. Op dit moment wordt er vooral veel geïnvesteerd in opvang en nazorg van huiselijk geweld, zoals: bewustmaking van burgers, huisartsen en welzijnsorganisaties en het weerbaarder maken van (potentiële) slachtoffers. Desondanks is er geen enkele aanwijzing dat huiselijk geweld ook daadwerkelijk afneemt. Meer aandacht voor de signaleringsrol binnen welzijn, onderwijs en eerstelijns somatische zorg, maar ook voor bewustwording en signalering van burgers is daarin van belang.

De coördinatie van Aanpak huiselijk geweld werd tot voor kort door de GGD-HDK uitgevoerd. Sinds 1 januari 2007 heeft gemeente Haarlem de beleidsregie (opnieuw) op zich genomen. Er wordt nog overleg gevoerd over wie de uitvoeringsregie op zich neemt. Gemeente Haarlem is hierover in overleg met de GGD-HDK en het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG).

Voor de regionaal-bestuurlijke inbedding en de inbedding van de uitvoering van het beleidsterrein Aanpak huiselijk geweld is besloten aan te haken bij de huidige structuur van de OGGz: Bestuurlijk Overleg OGGz Kennemerland (BOOK).

Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld (ASHG)

Het Advies- en Steunpunt Huiselijk Geweld is het aanspreekpunt voor slachtoffers, plegers en iedereen die op de een of andere manier te maken heeft met huiselijk geweld.

Sinds 1 januari 2006 kent de regio Midden- en Zuid- Kennemerland een regionaal ASHG. Het ASHG is actief voor tien gemeenten in de regio, waaronder Velsen. Het ASHG valt onder Stichting Maatschappelijk Werk Midden Kennemerland en Kontext (voorheen SMD-ZK en st. HaarlemWerkt).

Advies- en meldpunt Kindermishandeling (AMK).

Iedereen die een vermoeden heeft van kindermishandeling kan een beroep doen op het AMK. Het AMK kan advies geven aan diegene die het vermoeden heeft geuit en kan indien nodig de melding onderzoeken en de noodzakelijke hulp in gang zetten. In Kennemerland valt het AMK onder Bureau Jeugdzorg Noord-Holland.

Sinds maart 2007 heeft het AMK een samenwerkingsprotocol met het ASHG ondertekend. Het doel van het protocol is om gezinnen, die te maken hebben met huiselijk geweld, snel te helpen en het geweld in het gezin te stoppen. Ouders die vrijwillige hulpverlening accepteren worden bijgestaan

door het ASHG. Wanneer ouders niet open staan voor hulp, wordt de zaak weer terug bij het AMK gemeld.

Wet Tijdelijk Huisverbod

Vanaf 1 januari 2008 zal de Wet Tijdelijk huisverbod voor plegers van kracht treden. De wet houdt in dat plegers, na geweldpleging minstens tien dagen niet terug mogen naar de thuissituatie. Deze tien dagen is bedoeld als afkoelingsperiode voor de dader en een rust moment voor het slachtoffer/ de slachtoffers. Eventueel is er een verlenging van een huisverbod mogelijk van vier weken. Het huisverbod wordt opgelegd door de burgemeester. Voor de uitvoering van deze wet zijn nog geen concrete plannen gemaakt.

Financiën

De Gemeente Haarlem financiert het grootste deel van ASHG vanuit haar rol als centrumgemeente uit het Grote Steden Beleid (GSB). Daarnaast wordt gebruik gemaakt van de Tijdelijke Stimuleringsregeling ASHG van VWS voor ondersteuning van de meldpunten. De looptijd van deze regeling is tot 2008, maar is ondertussen omgezet naar een structurele vervolgitkering.

ASHG heeft aangegeven een tekort van € 42.942,- te hebben en heeft de negen andere gemeenten in Midden en Zuid-Kennemerland gevraagd financieel bij te dragen. Er is een verdeling gemaakt naar inwoners aantal. Voor gemeente Velsen betekent dit mogelijk een subsidieaanvraag van € 13.054,40.

Stand van zaken Velsen

Vanuit de regionale ketensamenwerking wordt gestreefd naar een sluitend OGGz-aanbod in Midden- en Zuid- Kennemerland. De regionale aanpak wordt lokaal uitgevoerd naar gelang de behoefte. Voor een sluitende aanpak in Velsen dient specifiekere gekeken te worden naar de behoeften en wensen van sociaal kwetsbare mensen in Velsen.

Voor de gemeente Velsen zijn de meeste beleidsterreinen relatief nieuw en is de aard en omvang van de OGGz-doelgroepen op dit moment alleen te schatten. Om aan te sluiten op de lokale behoeften en wensen van de mensen uit deze doelgroepen is inzicht in de aard en omvang van de doelgroepen van belang.

Huidige voorzieningen en middelen

Hoewel de beleidsterreinen relatief nieuw zijn, worden lokaal op het gebied van OGGz, Huiselijk geweld, Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg verschillende activiteiten en voorzieningen aangeboden. Daarnaast zijn er bestaande middelen die de samenwerking tussen partners aansturen.

- **WMOloket- WWZ-loket**

Voor sociaal kwetsbare mensen en hun naasten zijn het WMOloket en het WWZ-loket een middel om een signaal af te geven (melding), maar ook om informatie en advies te vragen en eventueel door verwezen te worden naar hulpverleningsinstanties of voorzieningen.

- **Het Noodteam**

In Velsen is er het Noodteam. Het noodteam is een overlegorgaan tussen betrokken OGGz-organisaties die in Velsen actief zijn, zoals: politie, GGD-HDK, woningbouwcorporaties, Dijk en Duin, SMD, Brijder Verslavingszorg, Zorgbalans, reclassering en de gemeente Velsen. Het noodteam organiseert hulpverlening om een persoon die in een 'noodsituatie' verkeert en veelal meervoudige problemen heeft. In een maandelijks overleg wordt besproken welke zorg iemand nodig heeft en welke organisatie de hulpverlening gaat organiseren. In noodsituaties kunnen partners, buiten het maandelijks overleg om, elkaar benaderen en daarmee snel de juiste hulpverlening organiseren. Het Noodteam heeft het traject Preventieve huisuitzetting. Bij een dreiging van huisuitzetting kijken de GGD-HDK en SMD alsnog hoe huisuitzetting voorkomen kan worden. Alle woningcorporaties doen mee om huisuitzetting te voorkomen en doen dit allemaal via dezelfde aanpak. Of het traject effect heeft op het tegen gaan van huisuitzettingen is op dit moment nog niet bekend. Wel is bekend dat in het jaar 2005 47 mensen/ gezinnen in Velsen uit huis zijn gezet.

- **Wonen**

Via het Noodteam kan iemand ook in aanmerking komen voor een zorgdakwoning. Zorgdakwoningen zijn tijdelijke woningen voor een persoon of gezin waarvan wordt verwacht dat die met begeleiding, binnen een jaar, weer zelfstandig kan functioneren. Het is 'laatste kans' beleid. Bij het niet voldoen aan de gestelde criteria/eisen voor het betrekken van zo'n woning, komt de persoon op straat te staan en wordt hij/ zij afhankelijk van opvangvoorzieningen. Het Noodteam heeft de beschikking over een aantal zorgdakwoningen. Deze woningen worden nagenoeg altijd bezet. De gemeente huurt de zorgdakwoningen. De gebruiker betaalt de huur aan de gemeente.

Convenant 'woningen voor bijzondere groepen in IJmond'. Sinds 2006 is een convenant gesloten tussen woningcorporaties, zorginstellingen en de IJmondgemeenten. Daarin is afgesproken dat er 40 woningen ter beschikking staan om de doorstroming vanuit instellingen goed te laten doorstromen. Het gaat hier om reguliere woningtoewijzingen, waarin mensen, eventueel met begeleiding, trachten zelfstandig te wonen. Het huurcontract komt op naam van de cliënt.

De RIBW biedt voor OGGz cliënten wonen in combinatie met begeleiding, het zogenaamde beschermd wonen. In Velsen heeft de RIBW twee locaties voor 'beschermd wonen'. Een in Velsersbroek (48 plaatsen) en één in IJmuiden (15 plaatsen). Deze woonvorm is voor psychiatrische patiënten die langdurige begeleiding hebben en voorzichtig trachten terug te keren in de samenleving. De Woonvoorzieningen worden gefinancierd uit de AWBZ-gelden.

Onder de verantwoordelijkheid van de Brijder Verslavingszorg wordt wellicht in Velsersbroek een voorziening van 16 woningen gerealiseerd voor verslaafden.

- **Maatschappelijke opvang en crisisopvang**

Voor zover bekend zijn er in Velsen geen sociaal pensions. Maatschappelijke opvang voor Velsenaren is vooral regionaal geregeld. De meeste mensen in Velsen worden verwezen naar opvangvoorzieningen in Haarlem of naar het Blijf van mijn Lijfhuis in IJmond. In Velsen is er één crisisopvangplaats voor mensen die in psychosociale nood zijn en tijdelijk woonruimte (een paar dagen) nodig hebben. Deze wordt via het SMD geïndiceerd. Alle opvangvoorzieningen worden gefinancierd door de centrumgemeente Haarlem.

- **Verslavingszorg**

Partners in de OGGz-keten werken samen om de hulpverlening op elkaar af te stemmen. Als het gaat om bijvoorbeeld dubbele diagnoses (bijvoorbeeld psychiatrische problematiek in combinatie met een verslaving) wordt er samengewerkt (o.a. tussen de Brijder, Politie, SMD-MK en Dijk en Duin). Bij meldingen van mensen in Velsen met een verslavingsproblematiek wordt de Brijder Verslavingszorg betrokken. Daarnaast doet de Brijder ook aan preventie, zoals het preventieproject "Gezonde School en genotmiddelen" dat wordt ingezet op basisscholen (groep 6 en 7) en het voortgezet onderwijs. Het project geeft informatie aan leerlingen over genotmiddelen, besteedt aandacht aan de risico's, aan houdingsaspecten en aan sociale vaardigheden zoals 'nee' leren zeggen, groepsdruk en weerbaarheid. Het project 'Gezonde School en genotmiddelen' wordt ondersteund door educatiemateriaal van de GGD-HDK. Gezonde School en genotmiddelen worden gefinancierd door de gemeente Haarlem.

Het basisteam politie Kennemerland stelt voor 2008 in Velsen prioriteit aan de aanpak verslaafde veelplegers, aanpak drugs en alcoholgebruik onder jongeren en aanpak huiselijk geweld.

Het coffeeshopbeleid in Velsen, dat eind 2007 vastgesteld gaat worden, draagt bij tot het voorkomen van (problematisch) gebruik van verslavende middelen onder jongeren. Naast de maximering van het aantal coffeeshops - en daarmee beperking van het aanbod - gaat ook van genoemde sluitingscriteria een preventieve werking uit. Met name de criteria "geen openlijke affichering"; "geen combinatie met harddrugs"; de "leeftijdsgrens van 18 jaar" en "uit de nabijheid van scholen en jongerencentra" kunnen in dit kader worden genoemd.

- **Aanpak Huiselijk Geweld**

Het ASHG is actief voor tien gemeenten in Kennemerland, waaronder Velsen. Het ASHG valt onder Stichting Maatschappelijk Werk Midden-Kennemerland en Kontext. Gemeente Velsen subsidieert SMD Midden-Kennemerland, maar niet voor de uitvoering van ASHG.

Velsen subsidieert Slachtofferhulp Nederland. Slachtofferhulp Nederland vangt slachtoffers van geweldsdelicten op en geeft, naast juridische informatie en ondersteuning, ook emotionele en praktische ondersteuning. Slachtofferhulp Nederland ontvangt jaarlijks van de gemeente Velsen een aanvullende subsidie van € 8.679,- uit het gemeentefonds.

- **Welzijnsvoorzieningen**

Als het gaat om invulling van specifieke behoeften en wensen van sociaal kwetsbare mensen om deel te kunnen nemen aan de Velsense samenleving zijn er specifieke projecten en voorzieningen gerealiseerd. Uit een onderzoek van 2002¹¹ blijkt dat er voldoende aanbod is voor GGZ-cliënten in Velsen. Zo is er het DAC De Smederij in Velsen-Noord voor de GGZ-cliënten, waarbij ROADS en Stichting Welzijn Velsen (SWV) betrokken zijn (arbeidsrehabilitatie en vrijetijdsbesteding) en het Huiskamerproject de Drempel in IJmuiden (ontmoetingsplek voor sociaal kwetsbaren en buurtgenoten, maar heeft ook een belangrijke signaleringsfunctie), waarbij SWV betrokken is (initiator en toezicht). DAC de Smederij, van ROADS wordt niet door de gemeente Velsen gesubsidieerd. ROADS financiert deze voorziening uit AWBZ-gelden.

Huiskamerproject 'De Drempel' is tot en met 2006 gesubsidieerd uit de Tijdelijke stimuleringsgelden provincie Noord Holland. Per 2007 zal het project worden gefinancierd uit de extra gelden Collectieve preventie GGZ. Het project ontvangt een bedrag van ca. €10.000,-.

- **Sociale activering**

Sociale activering is het bevorderen van maatschappelijke participatie voor mensen die dit zelf niet of moeilijk zelfstandig kunnen. Sociale activering kan zowel een opstap zijn naar een sociale en/ of nuttige daginvulling als naar een eerste opstap naar betaald werk. Met name de Meergroep en ROADS bieden sociale activeringstrajecten. Tevens is er het lokale project 'Onbenutte Kwaliteiten' (OK-project). Zie ook prestatieveld 4.

- **Wijkgericht werken**

Wijkgericht werken is een middel om de sociale infrastructuur te versterken. Dat betekent dat buurtbewoners de mogelijkheid krijgen om mee te denken over zaken in hun eigen wijk, maar ook worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid voor de eigen leefomgeving en participatie in de wijk. Specifiek voor doelgroepen binnen de OGGz kan het werkgericht werken bijdragen aan de toegankelijkheid van voorzieningen, activiteiten, maar ook aan de deelname aan vrijwilligerswerk. Daarnaast heeft Wijkgericht werken een belangrijke functie als het gaat om signalering en het geven van informatie en advies aan OGGz-doelgroepen en hun omgeving. Ook kan Wijkgericht werken ingezet worden op het gebied van aanpak huiselijk geweld en ambulante verslavingszorg.

NB. Dit vraagt van maatschappelijke organisaties/ ketenpartners wel reflectie op de eigen aanpak en werkwijze. Een aantal organisaties, actief in Velsen, hebben bijvoorbeeld een cursus signalering en aanpak huiselijk geweld gevolgd.

- **Participatietraject**

Om de uitvoering van lokaal beleid ten aanzien van OGGz, Maatschappelijke Opvang / Verslavingszorg en Huiselijk geweld aan te laten sluiten bij de behoeften van betreffende doelgroepen, zijn burgers en betrokkenen uitgenodigd om mee te denken en te praten over de invulling van het beleid. De volgende punten zijn door mensen aangegeven:

- Informeer burgers over waar ze melding kunnen doen van bijvoorbeeld huiselijk geweld of verwaarlozing. Dit kan de gemeente doen door dit bijvoorbeeld te melden in de "Wie, wat, waar" en door samenwerking met de huisarts (eerste lijnszorg) te zoeken.
- Veel belemmeringen voor maatschappelijke deelname ontstaan achter de voordeur. De gemeente kan door preventief te werk te gaan, belemmeringen wegnemen. Bijvoorbeeld door de

¹¹ Zo staat Velsen ervoor: notitie over integraal beleid, IgLO+, 2002

signaleringsfunctie van politie en scholen te bevorderen. Gebruik hiervoor ook woningbouwverenigingen, geestelijk verzorgers en thuiszorgorganisaties.

- Een goede sociale cohesie in een buurt kan preventief werken omdat het dan toch makkelijker is om elkaar aan te spreken en dingen bespreekbaar te maken. Zet opnieuw de jongerenwerker, straathoekwerker en de wijkagent in.
- Zet opnieuw de jongerenwerker, straathoekwerker en de wijkagent in.
- Zet in op kleinschalige projecten, zodat mensen elkaar leren kennen.
- Een vak 'sociale activering' op scholen, vergroot de kans dat jongeren later sociaal actiever zijn.
- Naast het bevorderen van de sociale cohesie als preventief middel, moet de inzet van professionals niet vergeten worden.
- Het WMOloket in het stadhuis wordt door sociaal kwetsbare mensen ervaren als hoogdrempelig. Deze mensen hebben behoefte aan meer tijd en aandacht. Ze kunnen niet altijd goed verwoorden wat ze zoeken of willen weten.
- Mantelzorgers van GGZ-cliënten hebben een specifieke ondersteuningsvraag.
- Voor sociale kwetsbare burgers is het, voor hun zelfstandig functioneren in de samenleving, belangrijk dat er rekening gehouden wordt met hun beperkingen en behoefte aan ondersteuning.
- De partner, familie, omstanders worden nog te veel buiten de hulpverlening gehouden. Er zijn ontwikkelingen om naasten van de cliënt meer te betrekken bij de hulpverlening, maar dit zou meer moeten gebeuren (maar wel in overleg met de cliënt).
- Professionals dienen meer bewust te zijn van het belang in een vertrouwensrelatie tussen hulpvrager-hulpverlener. Professionals dienen meer samen te werken, zodat, wanneer er geen vertrouwensrelatie is, er wel een vertrouwensrelatie opgebouwd kan worden.
- Er dient meer geïnvesteerd te worden in nazorg na opname/ maatschappelijke opvang om terugval in oude problemen te voorkomen.
- Er dient geïnvesteerd te worden op informatie en preventie om overmatig gebruik van alcohol en drugs onder jongeren te voorkomen.
- Integratie van kwetsbare mensen in de samenleving moet gestimuleerd blijven, ook al voelen zij zich onder 'gelijk gezinden' zich het veiligst. De gemeente dient wel te investeren op het verstrekken van informatie aan burgers om de beeldvorming over sociaal kwetsbare burgers positief te beïnvloeden.
- Voor aanvragen van gehandicaptenparkeerkaarten, de Bijzondere Bijstand en het PersoonsGebonden Budget (PGB) moet verwoordelijkheid worden afgelegd door bijvoorbeeld veel formulieren in te vullen. Ook als de situatie niet gewijzigd is, moeten formulieren opnieuw worden ingevuld. De gemeente dient de aanvraagprocedures eenvoudiger te maken. Voor andere aanvragen zoals Kinderbijslag zijn de procedures ook niet zo omslachtig en wordt er ook niet zo 'achterdochtig' gedaan.

WMOraad Velsen

In de officiële inspraakperiode, 31 augustus t/m 16 september, zal de WMOraad worden gevraagd om advies als het gaat over het totale deel OGGz, Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg en Huiselijk geweld.

Geïntegreerde Aanpak OGGz, MO/V en Aanpak huiselijk geweld in de WMO

Velsen zal voor de invulling van de prestatievelden 7, 8 en 9 de komende vier jaren (2008-2011) zich inzetten om een sluitend aanbod voor sociaal kwetsbare mensen in Velsen te realiseren.

Hiertoe is een inventarisatie worden gemaakt van de aard en omvang van de doelgroepen en de hulpvraag van deze doelgroepen in Velsen van belang. Wanneer dit beeld scherper is, kan de gemeente inzetten op de regie van ketensamenwerking.

Een meer actieve betrokkenheid bij het OGGz-platform en het regionaal overleg Huiselijk Geweld is daarin een eerste stap. (Vanuit het OGGz-platform wordt de betrokkenheid met het Stedelijk/ Regionaal Kompas versterkt).

Een tweede stap is daadwerkelijk een onderzoek naar de aard en omvang van de doelgroepen OGGz, Maatschappelijke Opvang en Verslavingszorg in Velsen uit te voeren.

Er is duidelijk een relatie tussen doelgroepen die gebruik maken van Maatschappelijke Opvang en Verslavingszorg (WMOvoorzieningen) en doelgroepen die gebruik maken van de Wet Werk en Bijstand(WWB)¹². Ongeveer 100% van de dak- en thuislozen zijn gebruikers van de WWB en voor drugsverslaafden geldt dit ongeveer ongeveer 60-70% (Divosa, 2005). Door lokaal onderzoek te doen naar gebruikers van Maatschappelijke Opvang en Verslavingszorg en gebruikers van WWB kan een inventarisatie worden gemaakt van de aard en omvang van deze doelgroepen, maar ook naar hun behoeften. Tevens kan hierdoor een koppeling gemaakt worden tussen de inzet WWB en de aanpak Maatschappelijke Opvang en Verslavingszorg.

Een sluitende aanpak wordt gerealiseerd door zoveel mogelijk gebruik te maken van het bestaande regionale en lokale aanbod en door afstemming van de voorzieningen.

Beleidsdoelen en actiepunten

De komende vier jaar wil gemeente Velsen de volgende doelen bereiken:

Beleidsdoelen OGGz:

- Deelname van OGGz-doelgroepen aan de samenleving in Velsen mogelijk maken.

Maatschappelijk effect:

Sociaal kwetsbare mensen in Velsen nemen deel aan de samenleving.

Actiepunten:

- Deelname aan en afstemming/ samenwerking met partners in het ketennetwerk OGGz Midden- en Zuid- Kennemerland (vanaf heden).
- In kaart brengen van aard en omvang van de OGGz-doelgroepen in Velsen en hun hulpvraag (medio 2008).

Beleidsdoelen Maatschappelijke Opvang/ Verslavingszorg:

- Terugdringen van het aantal dak- en thuislozen in Velsen (zie ook RIBW-KAM rapport).
- Het terugdringen van maatschappelijke neveneffecten, waaronder overlastbestrijding.
- Het bestrijden van gezondheidsrisico's bij verslaafden
- Het verbeteren van de levensomstandigheden van dak- en thuislozen en het sociaal-maatschappelijk functioneren van verslaafden
- Beschermd opvang voor vrouwen en kinderen die slachtoffer zijn van geweldpleging.

Maatschappelijke resultaten:

- Terugdringen van het aantal dak- en thuislozen in Velsen en van maatschappelijke neveneffecten waaronder overlast.
- Verslaafden kunnen meedoen in de samenleving van Velsen.

Actiepunten

- In kaart brengen van aard en omvang van de MO/ V-doelgroepen in Velsen en hun hulpvraag (medio 2008).
- In overleg met woningbouwcorporaties en de partners in de regio IJmond het realiseren van een gedifferentieerd aanbod van woonvoorzieningen voor dak- en thuislozen in Velsen (voor kortdurende opvang, zorgdakwoningen en beschermende woonvormen voor langdurig verblijf (periode 2008-2011).
- In overleg met de centrumgemeente en overige gemeenten verder beleid rond Maatschappelijke Opvang (aanpak Stedelijk / Regionaal Kompas 2007) ontwikkelen (eind 2007- begin 2008).
- De registratiesystemen van partners in de regio op elkaar afstemmen (periode 2008-2011).

¹² Voor OGGz-cliënten is deze relatie beperkt.

- Prioriteit geven aan preventie van alcohol- en drugsverslaving onder jongeren in Velsen (start 2008).

Beleidsdoelen Huiselijk geweld:

- Het voorkomen, signaleren en bestrijden van huiselijk geweld onder inwoners van Velsen.
- Adequate hulp aan slachtoffers, plegers en omstanders die getuige zijn van huiselijk geweld.

Maatschappelijk resultaat:

Incidenten van huiselijk geweld neemt af.

Actiepunten:

- Deelname aan bestuurlijke en ambtelijke regio-overleggen huiselijk geweld (2007).
- Lokale inbedding nieuwe regionale visie preventie huiselijk geweld, waarin aandacht is voor het hele systeem (slachtoffer/ dader/ omgeving) (september 2007).
- In samenwerking met regio partners uniforme registratie- en signaleringssystemen bevorderen, het protocol kindermishandeling verder ontwikkelen en gerichte publiciteit en PR-activiteiten opzetten (2007-2008).
- Samenwerking met politie en SMD-MK versterken (zie ook prioriteitstelling politie Kennemerland) (periode 2008-2011).
- Aandacht voor deskundigheidsbevordering leerkrachten in het onderwijs (periode 2008-2011)..

De bovenstaande actiepunten omschrijven de eerste stappen voor de te behalen doelstellingen.

Wanneer de aard en omvang van de doelgroepen in Velsen in kaart zijn gebracht kunnen de actiepunten meer concreet geformuleerd worden. Zoals uit de actiepunten blijkt, is samenwerking met de centrumgemeente, de regiogemeenten en de ketenpartners hier één van de belangrijkste middelen om de eerste stappen te zetten.

Elk jaar zal een evaluatie van het WMObeleidsplan plaats vinden. Dan zullen de actiepunten verder worden uitgewerkt, verscherpt en eventueel bijgestuurd.

Bijlage

Betrokken partners OGGz-convenant regio Midden en Zuid-Kennemerland.

De tien gemeenten in de regio Midden- en Zuid-Kennemerland, te weten: Bennebroek, Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort, verenigd in het bestuur van de Hulpverleningsdienst Kennemerland,

- Blijf van m'n Lijf Haarlem,
- Blijf van m'n Lijf IJmond,
- Brijder Verslavingszorg,
- Bureau Jeugdzorg Noord-Holland,
- Cliëntenbond in de GGZ Kennemerland, Amstelland en de Meerlanden
- Dak- en Thuislozenverbond,
- De Geestgronden,
- Dijk en Duin,
- GGD Kennemerland,
- Informatiesteunpunt GGZ,
- Jeugdriagg Noord-Holland Zuid,
- Kontext (SMD-Zuid-Kennemerland en st.HaarlemWerkt)
- Zorgbelang,
- Regiopolitie Kennemerland,
- Regionale Instelling voor Beschermd Wonen Kennemerland, Amstelland en de Meerlanden,
- RIAGG Midden-Kennemerland,
- Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg Haarlem,
- Stichting Maatschappelijke Dienstverlening Midden-Kennemerland,
- Stichting Welzijn Beverwijk,
- Stichting Welzijn Velsen,
- Welschap Heemskerk,
- Welzijnswerk Centrum Zuid te Haarlem,
- Zorgkantoor Kennemerland.